اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۸ اسفند ۱۴۰۱
• ۶ شعبان ۱۴۴۴
• ۲۷ فوریه ۲۰۲۳

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۹۴ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۷۶ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

خانه‌ها زیر نقاب بی‌قانونی

یکی از مهم‌ترین مصادیق ایجاد نظم در جوامع شهری، جداسازی واحدهای تجاری از واحدهای مسکونی، اداری و صنعتی است،اما افراد سودجوی بسیاری بدون مجوز، اراضی و املاک خود را تغییر کاربری می‌دهند. قانون‌گذاران برای چنین اقداماتی جریمه تغییر کاربری مسکونی به تجاری را در نظر گرفته‌اند. آگاهی از جریمه تغییر کاربری مسکونی به تجاری طبق قوانین موجود قبل از هرگونه تصمیم به تغییر کاربری، می‌تواند در راستای پیشگیری از تخلف شهروندان از قوانین وضع‌شده در جامعه بسیار تاثیرگذار باشد. وجود پرونده‌های بسیار در دادگاه‌ها و صدور حکم برای تغییر کاربری مسکونی به تجاری، حاکی از آن است که بسیاری از افراد ندانسته و بدون علم به قوانین، تغییر کاربری را بدون مجوز انجام می‌دهند و مجرم شناخته می‌شوند. قانون‌گذار این افراد را مجبور به پرداخت جریمه یا مجازات حبس و قبول جریمه تغییر کاربری مسکونی به تجاری طبق قوانین موجود می‌کند.

۱۰

در بی‌ثباتی اقتصاد و افت ارزش پول ملی رخ داد

ماراتن فرار سرمایه

اقتصاد ایران در سالی که رو به پایان است، سراسر آغشته به شک و تردید بود. شهروندان همواره به‌دلیل نوسانات افزایشی و مداوم نرخ دلار در مسیرهای خرید کالاهای سرمایه‌ای سرگردان بوده‌اند. در این میان عده‌ای نیز سرمایه خود را در قالب دلار از کشور خارج و به کشورهای با رشد اقتصادی بالاتر که دارای امنیت سرمایه‌گذاری بیشتری هستند، مهاجرت کردند. بانک مرکزی در جدیدترین گزارش، آمار «حساب سرمایه» را منتشر کرد که براساس این گزارش در نیمه نخست امسال حساب سرمایه به بیش از منفی ۱۳ میلیارد دلار رسیده است. این آمار به‌معنای خروج سرمایه از کشور است که اکنون با شدت بیشتری انجام می‌گیرد. در حالت کلی رقم دقیقی از میزان فرار سرمایه از کشور وجود ندارد، زیرا بخشی از فرار سرمایه زیرزمینی است، اما باتوجه به شرایط ایران و بی‌ثباتی اقتصادی گسترده از جمله تورم‌های بالا و رشدهای افسارگسیخته نرخ ارز که منجر به کاهش شدید ارزش پول ملی شده، فرار سرمایه باتوجه به عقلانیت اقتصادی اساسا چیز عجیبی نیست؛ باید دید از نگاه کارشناسان این افت ارزش پول ملی باعث جذب سرمایه خارجی هم خواهد شد؟

۶و۱۴

عکس: آیدا فریدی

بخشنامه معافیت واردات مواد اولیه دارویی از پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده ابلاغ شد

تجویز غلط!

۹

مناقصه تامین Rotary Feeders پروژه احیا مگا مدول سیرجان

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان درنظر دارد **تامین Rotary Feeders پروژه احیا مگا مدول سیرجان** را به شرح ذیل به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید.

Type	Oxide Rotary Feeder Vane Type	Product Rotary Feeder Vane Type
Quantity	set 1	1 set
Tag	RF-F101	RF-P103
Material to be handled	Fine Oxide	Fine DRI
Particle Size	Max. 5 (mm)	
Bulk material density	2.3 (t/m3)	1.9 (t/m³)
Peak / Design capacity	75 (t/hr)	90 (t/hr)
Rated capacity	60 (t/hr)	72 (t/hr)
Drive Mechanism	Motor with gear reducer and couplings	
Motor type	AC, 400V, 3phase	
Installation Type	Outdoor (Dusty) Flanged	
Operation	Continuous	Continuous
Material feed type	Feed from: SB-F103 to: fine discharge	Feed from: SB-P103 to: fine discharge
Material temperature	Max. 50 (°c)	
Moisture content of material	1.5 %	
Max. Overall height	750 mm	
Flange size	Refer to attached drawing (Fine Bin)	

لذا بدینوسیله از شرکت های واجد شرایط که تمایل به حضور در مناقصه را دارند دعوت به عمل می‌آید تاظرف مدت هفت روز کاری از تاریخ این آگهی، ضمن اعلام آمادگی به صورت مکتوب، مدارک و مستندات مورد نیاز را به آدرس ایمیل Megavendor@fooladtechnic.ir ارسال نمایند.

شرایط و مدارک مورد نیاز:

۱-انطباق موضوع فعالیت شرکت و اساسنامه با هر بخش یا با هر آیتم و تجهیز انتخابی پیمانکار و تامین‌کننده در لیست ارائه شده (ارسال تصویر اساس‌نامه و مدارک مرتبط)

۲- دارا بودن حداقل سه کار مشابه از نظر نوع و ظرفیت طی پنج سال گذشته (ارائه تصویر قراردادها)

۳- ارائه رضایت‌نامه از کارفرمایان قبلی.

٤- ارائه آخرین روزنامه رسمی صاحبان امضا.

۵- ارائه مدارک و مستنداتی که بیانگر توان مالی و فنی برای اجرای موضوع مناقصه باشد. (از جمله اظهارنامه مالیاتی ۳ سال اخیر و مدارک مرتبط)

۶- تامین‌کنندگان لازم است مدارک و مستندات مربوط به SubVendorهای پیشنهادی خود را ارایه نمایند.

سایر شرایط:

۱- محل کارخانه شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان واقع در شهرستان سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان-شیراز، کیلومتر ۳ جاده اختصاصی گل گهر می‌باشد.

۲- ارائه اسناد و اعلام آمادگی مطابق شرح بالا هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد

۳- درخواست‌هایی که بعد از مهلت تعیین شده ارسال شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

٤- در صورت ابهام و یا سوال با ایمیل اختصاصی جهت تامین‌کنندگان از طرف شرکت فولاد تکنیک (پیمانکار و کارگزار خرید) MegaVendor@Fooladtechnic.ir و یا تلفن ۰۳۱۳۶۲۶۸۰۰۱ الی ٤ داخلی ۲۱۶۳ آقای گنجینه تماس حاصل شود.

* هزینه چاپ آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

سرمقاله

ضرورت پرهیز از بخشی‌نگری و شخصی‌نگری

۲

گفت‌وگو

سودجویی به قیمت آلودگی

۱۲

گزارش‌های روز

سازی ناکوک برای قطعه‌سازان

۴

ورود نابجای «ناخدا» به پیمان‌سپاری ارزی

۸

انسان در انحصار ربات‌ها

شاید شما هم جزو آن دسته از افرادی باشید که با شنیدن واژه هوش‌مصنوعی به ربات‌ها فکر و تصور می‌کنند که منظور از هوش مصنوعی همان ربات‌های بی‌احساسی است که برای انجام راحت‌تر کارها طراحی شده‌اند و قرار است در آینده جای انسان‌ها را بگیرند، اما لازم است تغییری در این نگرش به‌وجود بیاید. «هوش مصنوعی» که امروزه حرف و حدیث‌های زیادی درباره آن شنیده می‌شود، در واقع نوعی ویژگی است که با پیاده‌سازی آن در دستگاه‌های فناورانه تا حدی می‌تواند مانند انسان فکر کند و تصمیم بگیرد.

۱۳

ویژه

سککوک محصول برتر جشنواره دکتر نوربخش شد

برگزیدگان جشنواره دکتر نوربخش معرفی شدند. در پایان نهمین همایش بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت برگزیدگان جشنواره دکتر نوربخش معرفی شدند که شرکت سکوی کسب و کار الکترونیک برای محصول «تأمین مالی خرد مبتنی بر زنجیره تأمین (سککوک)» رتبه نخست را کسب کرد.

رتبه دوم نیز به بانک پاسارگاد برای محصول حساب دیجیتال کودک و نوجوان پاسارگاد تعلق گرفت.

سامانه سککوک در راستای ایجاد یک ساختار کشوری با ارتباطات بین‌المللی برای تحقق اکوسیستم فراگیر کسب و کار به کسب و کار با در برگیری زیرساخت‌هایی همچون خرید و فروش اینترنتی، زیرساخت‌های مالی و اعتباری مدرن فعالیت می‌کند.

▣ سککوک دارای سه بخش

B2C (Business-to-Costumer) -B2B (Business-to-Busines) و باشگاه مشتریان (Loyalty club) بوده که انواع معاملات از جمله معاملات نقدی، غیرنقدی، مشروط، مدت دار و ... با کمک تنوعی از ابزارهای پرداخت از قبیل کارت بانکی، کارت اعتباری، برات الکترونیکی و تضمین شده و ... توسط واحدهای کسب و کار عضو، در بخش‌های مرتبط قابل انجام است.

▣ برنامه سککوک برای تامین مالی ۳ درصد از بنگاه‌های کوچک و متوسط کشور

فردوس باقری، مدیرعامل سککوک در این مراسم گفت: پلتفرم سککوک یک پلتفرم B2B برای ایجاد تعاملات B2B در حوزه تجارت الکترونیک با امکان زیرساخت پرداخت اعتباری روی ابزار برات الکترونیک است که تمرکز خود را بر توسعه بنگاه‌های کوچک و متوسط در کشور و ایجاد زیرساخت برای تامین مالی این کسب و کارها گذاشته است.

وی با بیان اینکه این پلتفرم در عین حال از ظرفیت‌های تامین مالی هدفمند در حوزه b2b2c نیز برخوردار است، افرود: با توجه به نقشی که کسب و کارهای کوچک و متوسط در ایجاد اشتغال پایدار و توسعه اقتصادی کشور دارند این پلتفرم تلاش دارد که در سه سال آینده ۳ درصد از تامین سرمایه در گردش این بنگاه‌ها را پوشش دهد.

مدیرعامل ایران‌خودرو تغییر کرد

براساس تغییرات مدیریتی در شرکت ایران خودرو، علیمردان عظیمی عضو هیات مدیره سایپا جایگزین مهدی خطیبی در این شرکت شد. به گزارش ایسنا، در کارنامه کاری عظیمی مدیرعاملی و عضویت در هیات مدیره شرکت‌هایی مانند فنرسازی زر، توسعه بازرگانی برنا و سایپا پرس، مدیرکل دفتر مرکز حقوقی و مدیرکل بازرسی گروه سایپا و مدیرکل حقوقی صندوق مهر امام رضا(ع) دیده می‌شود. سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت ضمن اشاره به لغو فروش خودرو در هفته جاری، گفت: فروش خودروی همه شرکت‌های خودروساز در سامانه یکپارچه از هفته آینده انجام می شود. تغییر سکاندار ایران‌خودرو درحالی اتفاق افتاده که اختلاف نظرها در حوزه‌های مدیریتی و فروش این صنعت بالا گرفته است. از سویی اخبار واگذاری خودرو با قرعه‌کشی مطرح می‌شود و از سوی دیگر خبر لغو این فرآیند اعلام می‌گردد. چنانچه امید قالیباف سخنگوی وزارت صمت در یک گفت‌وگوی رادیویی اظهار کرد: برنامه خودروسازان بزرگ دولتی که قرار بود این هفته فروش بدون قرعه کشی داشته باشند لغو و قرار شد که هفته آینده تمام خودرو سازان در سامانه یکپارچه فروش داشته باشند. سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت افزود: این طرح از بزرگترین برنامه‌های فروش خودرو است که همه خودروسازان محصولات خود را به صورت یک پارچه در یک سامانه عرضه می‌کنند. وی تصریح کرد: جزئیات این طرح عرضه گسترده خودرو به صورت یکپارچه چهارشنبه طی اطلاعیه‌ای به اطلاع عموم می‌رسد.

بانک مرکزی تغییرات جدید در زمینه ارز مسافرتی را ابلاغ کرد

کاهش شرط سنی مسافران به ۵ سال

براساس آخرین جزییات اعلام شده از مصارف ارزی خدماتی ۶۳ گانه اعلام شده از سوی مرکز مبادله ارز و طلای ایران، تغییراتی در نحوه و چگونگی دریافت ارز مسافری توسط مردم اعمال شده است که می‌توان به تعیین ارز برای سفرهای زمینی - ریلی و دریایی و کاهش شرط سنی دریافت ارز مسافرتی اشاره کرد.

به گزارش ایسنا، در جدیدترین مجموعه مقررات ارزی ابلاغ شده از سوی بانک مرکزی، تعداد سرفصل‌های مصارف ارز خدماتی (غیربازرگانی) از ۳۸ مورد به ۶۳ مورد افزایش پیدا کرده و تغییراتی در این سرفصل‌ها اعمال شده است. یکی از سرفصل‌های مصارف ارزی ۶۳ گانه مرکز مبادله ارز و طلای ایران ارز مسافرتی است که با تغییراتی از سوی بانک مرکزی نسبت به آخرین بروزرسانی قوانین و مقررات که در مرداد ماه امسال انجام شده بود، مواجه شده است.

مهم‌ترین تغییر در این زمینه، تفکیک ارز مسافرتی هوایی و زمینی - ریلی و دریایی است که در بروزرسانی جدید که در دوم اسفندماه امسال انجام شد، اتفاق افتاده است.

چهل‌وچهارمین سرفصل نیازهای ارز خدماتی مربوط به ارز مسافرتی هوایی است که براساس آن، مسافران هوایی یکبار در سال می‌توانند به میزان ۵۰۰ یورو یا معادل آن نسبت به سایر ارزها، ارز دریافت کنند.

همچنین مدارک مورد نیاز در زمان مراجعه به بانک و ارائه درخواست خرید ارز، گذرنامه معتبر، بلیت مسافرت هوایی اعم از یکسره یا دو سره (کاغذی یا الکترونیکی) و رسید پرداخت عوارض خروج از کشور است. همچنین مدارک مذکور برای نظارت بازرسان در بانک نگهداری خواهد شد.

یکی دیگر از تغییراتی که در ارز مسافرتی اعمال شده کاهش سن قانونی برای دریافت ارز است که در مقررات ارزی گذشته مسافران با سن قانونی کمتر از ۱۸ سال نمی‌توانستند این ارز را دریافت کنند، اما در قوانین جدید این سن به پنج سال کاهش پیدا کرده است.

این تغییرات در حالی اتفاق افتاده که در مقررات ارزی گذشته که از مرداد ماه امسال ابلاغ شده بود ۵۰۰ یورو ارز مسافرتی برای کشورهای با ویزا بود و همه ارزها براساس آنچه اعلام شده و برای مسافران هوایی در نظر گرفته شده بود. همچنین مسافران هوایی می‌توانستند برای کشورهایی که نیازی به ویزا ندارند ۳۰۰ یورو یا معادل آن نسبت به سایر ارزها دریافت کنند.

اما در تغییرات جدید صورت گرفته که هفته گذشته انجام شد مسافران زمینی، ریلی و دریایی می‌توانند تا ۳۰۰ یورو یا معادل آن نسبت به سایر ارزها به صورت اسکناس ارز دریافت کنند مدارک مورد نیاز برای مسافران با مسافران هوایی تفاوتی ندارد و هر دو نوع ارز مسافرتی از هوایی تا زمینی، ریلی و دریایی در صورت امکان قابلیت پرداخت به صورت کارت، حواله و غیره را نیز دارند.

یکی دیگر از تغییرات صورت گرفته در این زمینه این است که در مقررات ارزی ابلاغ شده در مردادماه بانک‌های ملی، ملت، سامان، تجارت و پارسیان به عنوان تامین‌کنندگان این نوع ارز معرفی شده بودند اما در ابلاغیه جدید اسمی از بانک‌های عامل نیامده است.

البته یکی دیگر از تغییراتی که بانک مرکزی و مرکز مبادله در این سرفصل ارز خدماتی به آن اشاره کرده بودند، دریافت ارز مسافرتی پس از گیت خروجی در فرودگاه‌های بین‌المللی مانند فرودگاه امام خمینی (ره) از طریق خودپردازهای تعبیه شده در آن سالن‌هاست.

عوارض خروج سال آینده افزایش پیدا نمی کند

نمایندگان مجلس شورای اسلامی بند مربوط به افزایش ۲۰ درصدی عوارض خروج از کشور در سال آینده را از لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ حذف کردند. به گزارش ایسنا، در جلسه علنی نوبت عصر یکشنبه احمد امیرآبادی فراهانی نماینده قم پیشنهاد حذف بند الحاقی ۶ به تبصره ۶ را مطرح کرد. وی توضیح داد: دولت در لایحه بودجه پیشنهاد افزایش عوارض خروج از کشور را نداده است پس چرا باید مجلس شورای اسلامی چنین پیشنهادی را مطرح کند و بعد دولت بگوید که نمایندگان گران کرده‌اند لذا این بند حذف شود تا عوارض خروج از کشور زیاد نشود.

براین اساس نمایندگان مجلس شورای اسلامی با ۱۲۰ رای موافق، ۶۵ رای مخالف و ۵ رای ممتنع از مجموع ۲۱۹ نماینده حاضر در مجلس بند الحاقی ۶ تبصره ۶ را حذف کردند. در این بند آمده بود که تعرفه عوارض خروج از کشور ۲۰ درصد نسبت به سال ۱۴۰۱ افزایش پیدا می‌کند.

نرخ فروش بانک مرکزی مبنای نرخ فروش ارز با کد ملی

دبیر کل کانون صرافان اظهارکرد: در دوره‌ای که معاملات ارز توافقی راه‌اندازی شد شاهد ریزش قیمت‌ها در بازار بودیم اما متاسفانه پس از این که معاملات توافقی متوقف شد تنها در یک هفته بیش از ۱۵ درصدی نرخ ارز افزایش پیدا کرد و این تغییر قیمت‌ها نشان می‌دهد که وجود بازار توافقی عامل موثری برای مدیریت نرخ ارز است.

کامران سلطانی‌زاده در گفت‌وگو با ایلنا درباره وضعیت بازار ارز پس از صدور مجوز معاملات ارز در صرافی‌ها اظهارکرد: تصمیم بانک مرکزی برای از سرگرفته شدن معاملات ارزی و عرضه در صرافی‌ها باعث شد تا جلوی افزایش مجدد ارز گرفته شود.

وی ادامه داد: در دوره‌ای که معاملات ارز توافقی راه‌اندازی شد شاهد ریزش قیمت‌ها در بازار بودیم اما متاسفانه پس از این که معاملات توافقی متوقف شد تنها در یک هفته بیش از ۱۵ درصدی نرخ ارز افزایش پیدا کرد و این تغییر قیمت‌ها نشان می‌دهد که وجود بازار توافقی عامل موثری برای مدیریت نرخ ارز است.

دبیر کل کانون صرافان با بیان اینکه با بازگشایی معاملات در صرافی‌ها جلوی افزایش مجدد ارز گرفته شد و تا حدودی هم نرخ کاهش پیدا کرد، افزود: عرضه ارز از صرافی‌ها باعث ایجاد تعادل در عرضه و تقاضای ارز می‌شود. سلطانی‌زاده درباره نرخ فروش دلار به هر کد ملی گفت: ارز مورد نظر را بانک مرکزی از طریق مرکز مبادله ارز به صرافی‌ها می‌فروشد و مبنای تعیین نرخ است و این ارز از محل منابع داخلی صرافی‌ها به فروش نمی‌رسد و اگر صرافی‌ها از منابع خود و از محل خرید ارز از صادرکنندگان این ارز را تامین به فروش برسانند به طور قطع نرخ بهتری برای خریداران حاصل می‌شد.

وی با درباره وضعیت عرضه و تقاضای ارز در بازار تاکید کرد: مردم فروشنده ارز نیستند چراکه همواره در بازار ارز ایران این گونه بوده که وقتی قیمت‌ها صعودی باشد مردم سعی می‌کنند ارز را ذخیره کنند و زمانی مردم فروشنده خواهند شد که روند نرخ ارز در بازار کاهشی و نزولی شود و اگر روند کاهشی ادامه داشته باشد مقاومت مردم هم و مدت زمان عرضه شکسته می‌شود و کاهش نرخ هم به حجم عرضه بستگی دارد.

دبیر کل کانون صرافان با اشاره به تصمیماتی که باعث تغییر شرایط بازار ارز کشور می‌شود و تصمیمات نادرستی که منجر به التهاب در بازار شد، اظهارکرد: یکی از موضوعات بسیار تاثیرگذار این بود که در مدیریت سامانه نیما عرضه همسانی گذشته را نداشت. به طوریکه در چند روز گذشته دیدیم که به صورت دستوری ارزی که در بازار مبادله‌ای معامله می‌شد، فقط به بانک‌ها و صرافی‌های بانکی تخصیص داده شد و همین انحصاری شدن عرضه ارز باعث تاثیر منفی در بازار شد و این موضوع به همراه متوقف شدن بازار توافقی موجب کاهش شدید عرضه ارز هم در حواله و هم در اسکناس در بازار شدند.

کالای اساسی رسوبی نداریم

معاون گمرک ایران اظهارکرد: باید توجه داشت که حجم و میزان ورودی کالاهای اساسی به کشور بالا است و چیزی حدود ۴ میلیون تن کالاهای اساسی در لنگرگاه باقی مانده و در صف ورود به اسکله و بنادر هستند.

فرود عسگری در گفت‌وگو با ایلنا درباره آخرین وضعیت ترخیص کالاهای اساسی از گمرکات کشور و انتشار اخباری مبنی بر رسوب کالاهای اساسی در بنادر به دلیل مشکلات اسنادی و عرضه ارز اظهارکرد: براساس مصوبه شورای‌عالی امنیت ملی کالاهای اساسی بدون کد رهگیری بانک ترخیص می‌شوند و این مصوبه شورای‌عالی امنیت ملی تا آبان سال ۱۴۰۲ مهلت دارد و معتبر است. وی افزود: طبق قانون مبارزه با قاچاق تمام کالاها برای ترخیص از گمرک باید کد رهگیری داشته باشند اما از آنجایی که دریافت کد رهگیری زمانبر و کالاهای اساسی سریع‌الفساد است، از شورای‌عالی امنیت ملی مصوبه‌ای گرفته‌ایم که بر مبنای آن برای افزایش سرعت ترخیص کالاها، ۹۰ کالاهای اساسی متعلق به بخش غیر دولتی بدون کد رهگیری بانک ترخیص می‌شوند و تنها ۱۰ درصد از آن محموله در گمرک باقی می‌ماند تا پس از دریافت کد رهگیری ترخیص شوند. همچنین ۱۰۰ درصد کالاهای اساسی متعلق به بخش دولتی بدون طی فرآیند دریافت کد رهگیری ترخیص می‌شوند البته پس از ترخیص کد رهگیری دریافت خواهد شد.

معاون گمرک ایران با بیان اینکه هیچ مشکلی در تامین ارز کالاهای اساسی وجود ندارد، گفت: باید توجه داشت که حجم و میزان ورودی کالاهای اساسی به کشور بالا است و چیزی حدود ۴ میلیون تن کالاهای اساسی در لنگرگاه باقی مانده و در صف ورود به اسکله و بنادر هستند.

عسگری با تاکید بر اینکه با چیزی تحت عنوان رسوب کالای اساسی در انبارها مواجه نیستیم، ادامه داد: هر چند کالاهای اساسی در انبارها موجود هستند اما این موجودی روتین است و چیزی حدود ۸۰۰ تا ۲هزار و ۲۰۰ دستگاه کامیون در بندر امام در روز ترخیص و تخلیه کالا به طور مستمر انجام می‌شود و فرآیند ترخیص و تخلیه کالاهای اساسی در بنادر و گمرکات کشور رویه جاری را دارند و با تاخیر در ترخیص مواجه نیستیم.

وی درباره آخرین وضعیت خودروهای وارداتی و گفته‌ها درباره حذف شرط عرضه آنها در بورس اظهارکرد: طبق آخرین مصوبه دولت درباره خودروهای وارداتی، یک بند از این مصوبه شرط عرضه این خودروها در بورس است و این موضوع به قوت خود باقی است و موضوع جدیدی به گمرک اعلام نشده و بنابراین براساس مصوبه ساماندهی قانون واردات خودرو عمل می‌کنیم و این بند و شرط لغو و حذف نشده است و همچنان پس از اینکه خودروها ترخیص شدند این خودروهای وارداتی در بورس کشف نرخ و عرضه خواهند شد. تفاوت نرخ فروش باید از طریق بورس به حساب گمرک واریز شود و در آن زمان پروانه قطعی ترخیص صادر خواهد شد.

عکس روز

پرورش ماهی‌های قرمز

عکس: ایرنا

ویژه تر از خبر

ثبت‌نام خرید خودروهای وارداتی از طریق سامانه یکپارچه

سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت ضمن اشاره به ابهامات مطرح شده در رابطه با طرح فروش خودروهای وارداتی، تاکید کرد که به دلیل مقتضیات تحریم‌ها نمی‌توان همه اطلاعات را به صورت شفاف اطلاع‌رسانی کرد اما متقاضیان اطمینان داشته باشند که در زمان ثبت‌نام اصلی همه اطلاعات در اختیارشان قرار خواهد گرفت؛ ضمن اینکه اکنون عرضه دو مدل خودرو چانگان قطعی شده است. به گزارش ایسنا، ثبت‌نام خودروهای وارداتی از طریق سامانه یکپارچه تخصیص خودرو آغاز شده و تا روز پنجشنبه ادامه دارد. این طرح فروش در حالی آغاز شده است که ابهاماتی در مورد آن وجود دارد؛ از جمله ابهامات آن می‌توان به مشخص نبودن نوع خودرو، زمان دقیق تحویل، اینکه اصلا خودرو مورد ثبت‌نام وارد شده یا قرار است که وارد شود، نرخ خودرو و... اشاره کرد؛ تنها موردی که در این طرح فروش روشن است این است که متقاضی ۵۰۰ میلیون تومان را در حساب وکالتی خود مسدود کند تا در صف ثبت‌نام اصلی قرار گیرد. امید قالیباف سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت- با ارسال ویدئویی از محل یکی از گمرک‌های اطراف تهران که تعدادی از ۸۰ هزار خودروهای وارد شده طی بالغ بر دو ماه اخیر، آنجاست، به برخی از این ابهامات پاسخ داده است. وی با بیان اینکه درحال‌حاضر در مقطع و شرایطی هستیم که کار ثبت‌نام از متقاضیان خودروهای واردتی در حال انجام است، اظهار کرد: نگرانی مردم از این جهت که چه خودرویی را خریداری می‌کنند یا چه زمانی خودرو به دست‌شان می‌رسد و تنها می‌دانند که باید ۵۰۰ میلیون تومان واریز کنند، به‌جاست. در توضیح این مورد بایستی گفت که شرایط به گونه‌ای است که بخشی از آن به دلیل مسائل مربوط به تحریم‌ها قابل اطلاع‌رسانی نیست و مردم باید به ما در این مورد حق بدهند. سخنگوی وزارت صمت تصریح کرد: اما زمانیکه فرد متقاضی می‌خواهد از طریق سامانه خریداری کند، همه اطلاعات را در اختیار خواهند داشت و انتخاب‌هایی که عرضه‌کنندگان در سامانه قرار می‌دهند، در معرض دید متقاضی است و نوع خودرو، مدل آن، کشور مبدأ و سایر اطلاعات شفاف است و مشتری می‌تواند انتخاب و ادامه مسیر تکمیل وجه و خرید و تحویل خودرو را طی خواهد کرد. قالیباف در رابطه با زمان تحویل نیز، گفت: همانطور که اعلام شده، زمان تحویل خودروها سه ماهه خواهد بود؛ چراکه خودروها برای ما توسط خودروسازان، تولید و کنار گذاشته نشده‌اند؛ خودرو بایستی تولید، حمل و وارد کشور شود؛ لذا زمان‌بر است اما مشتریان اطمینان خاطر داشته باشند که قطعا خودروها در موعد مقرر سه ماه (طبق قرارداد)، تحویل خواهد شد. سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: عرضه چانگان مدل CS۳۵ PLUS و CS۵۵ در نخستین نوبت فروش خودروهای وارداتی قطعی شده است که بلافاصله پس از قرعه‌کشی جهت فروش عرضه می‌شود. وی افزود: اسامی سایر خودروهای وارداتی که تمامی مجوزها را دریافت کرده‌اند؛ بلافاصله به اطلاع مردم خواهد رسید.

سر مقاله

ضرورت پرهیز از بخشی‌نگری و شخصی‌نگری

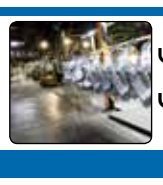
رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق تهران

در نظام اقتصادی بیشتر کشورهای توسعه‌یافته رد پای مستقیم و اثرگذار فعالان اقتصادی به‌ویژه در بخش خصوصی کاملا مشهود است. با تورقی در تاریخ به‌ویژه پس از رنسانس، نقش و مشارکت فراگیر فعالان اقتصادی در هدایت سیستمی توسعه بر هیچ کس پوشیده نیست. در نتیجه یک مطالعه تطبیقی در اکثر کشورهای توسعه‌یافته جهان مشاهده می‌شود افراد آگاه، توانمند و پایبند به اخلاق کسب‌وکار از بخش‌های مختلف اقتصادی در نهادی به‌عنوان مرکز تجمیع فعالیت‌های بخش خصوصی در حوزه‌های کاری خویش و البته برای کمک به تحقق اهداف و نیز اجرای اقتصاد توسعه‌ای در حال فعالیت بوده و هستند؛ از این رو می‌توان گفت اتاق بازرگانی صرف‌نظر از قدمت نزدیک ۱۴۰ ساله در ایران، به‌عنوان نهادی که به بخش خصوصی را در حوزه اقتصاد نمایندگی می‌کند، از جهات دیگر نیز دارای اهمیت است. این نهاد به‌عنوان نماینده بخش خصوصی در حوزه اقتصاد معرفی شده و از جایگاه مشورتی برای مقامات برخوردار است. براساس قوانین حاکم بر کشور نظام اقتصادی ایران به سه بخش تعاونی، دولتی و خصوصی تقسیم می‌شود که در بخش خصوصی حیطه‌های تجارت، صنعت، کشاورزی و خدمات قید شده و به‌طور اصولی اتاق بازرگانی در واقع نمایندگی این زیربخش‌ها را برعهده دارد. این در حالی است که با تغییر نقش دولت از مالکیت و مدیریت مستقیم بنگاه به سیاست‌گذاری و هدایت و نظارت در چارچوب خصوصی‌سازی، نقش بخش خصوصی و اهمیت توانمندسازی آن بیش از هر زمان دیگری نمایان است.

در دهه‌های اخیر هر وقت موقعیت و ضرورت اصلاح ساختار اقتصاد کشور ایجاد شده، جایگاه پارلمان بخش خصوصی اهمیت دوچندان پیدا کرده و همه نگاه‌ها معطوف به عملکرد این نهاد شده است.

اما سوال اساسی این است که اتاق بازرگانی مطلوبی که بتواند در چنین فضایی به‌درستی ایفای نقش کند، چگونه اتاقی است؟ مهم‌ترین مشخصه‌ای که می‌توان برای اتاق مطلوب در نظر گرفت، هم‌صدایی و همگرایی اعضای آن در تصمیمات پارلمان بخش خصوصی است که می‌تواند پشتوانه دوچندانی برای تاثیرگذاری مواضع آن باشد. پرهیز از شخصی‌نگری اعضا براساس گرایش و حیطه تخصصی فعالیت و تن دادن به موضعی یکپارچه در همه شرایط می‌تواند اعضا را در راستای اتخاذ تصمیمات یکسان یاری دهد. چنین مشخصه و ضرورت پایبندی به آن در شرایط نوسانات اقتصادی بیشتر نمود پیدا می‌کند. به‌عنوان نمونه در زمینه سیاست‌های پولی و نظام تعرفه‌ای و نوسانات مرتبط با این حوزه‌ها ممکن است موضع صادرکنندگان، واردکنندگان و تولیدکنندگان نه‌تنها یکسان نباشد، بلکه در برهه‌هایی متناقض و متضاد هم باشد. در واقع در چنین شرایطی است که پرهیز از بخشی‌نگری و شخصی‌نگری و اتخاذ تصمیم صحیح براساس سیاست‌های کلی پارلمان بخش خصوصی می‌تواند متضمن تاثیرگذاری هر چه بیشتر اتاق در مواجهه با شرایط گوناگون اقتصادی باشد. به‌عبارت دیگر، اتاق موفق و مطلوب اتاقی است که در شرایط اینچنینی، به‌نوعی برآیند مواضع را در جهت صلاح و اصلاح اقتصاد کشور به کار گیرد و به آن پایبند باشد. علاوه بر پرهیز از بخشی‌نگری، اتاق مطلوب می‌تواند اتاقی باشد که دچار آفت سیاست‌زدگی و سیاست‌بازی هم نشده باشد و خود را از آن دور نگه دارد که البته شاید حصول چنین شاخصه‌ای نتیجه همگرایی و دوراندیشی و اتخاذ تصمیمات کلان براساس آینده‌نگری باشد. تن دادن به منافع مقطعی و آلوده شده به سیاست بازی برای بهره‌برداری از چنین منافع کوتاه و گذرایی می‌تواند آسیبی جدی به جایگاه اتاق و اثرگذاری آن در سیاست‌ها و برنامه‌های کلان وارد کند. از فاکتورهای مهم فعالیت اقتصادی و البته سرمایه‌گذاری، مولفه امنیت اقتصادی است که می‌تواند تضمین‌کننده و پشتوانه فعالیت اقتصادی محسوب شود. این مولفه زمانی تحقق خواهد یافت که آینده اقتصاد قابل‌پیش‌بینی باشد و البته اقتصاد و شرایط اقتصادی زمانی قابل پیش‌بینی است که ساختارها و چارچوب‌های آن بر نظمی خاص بنیان‌گذاری شده باشند. در اصل پیش‌بینی‌پذیر بودن اقتصاد و تصمیمات اقتصادی، زیرساخت مناسبی را فراهم می‌آورد تا بر پایه آن هرگونه برنامه‌ریزی اقتصادی برای آینده خالی از ریسک یا دست‌کم توام با کمترین ریسک ممکن باشد. در این میان ضروری است اتاق‌های بازرگانی به‌عنوان محل تجمیع سیاست‌های اقتصادی علاوه بر آینده‌نگری، واجد فرآیند مهم آینده‌سازی هم باشند. کلام آخر اینکه مشارکت فراگیر فعالان اقتصادی در اتاق‌های بازرگانی از دیگر شاخصه‌هایی است که اتاق مطلوب باید از آن بهره‌مند باشد و در واقع براساس این شاخصه نسبت به تحولات و اتفاقات حوزه اقتصاد کشور دارای موضع سنجیده، واحد و تخصصی باشد. داشتن چنین جایگاهی منوط به داشتن تعامل سازنده با قوای سه‌گانه و ارتباط سازنده و متقابل با آنها است. از سوی دیگر «استقلال در عین تعامل» شاید عنوان و ترکیب مناسبی برای اتاق مطلوب باشد. شرایط اقتصادی کشور در هر مقطعی حاصل برنامه‌ریزی و عمل بخش‌ها و زیربخش‌هایی است که هر کدام نقش خودشان را ایفا می‌کنند و به هیچ عنوان نقش هیچ کدام قابل‌چشم‌پوشی نیست. در چنین شرایطی، نادیده گرفتن یک بخش یا بخش‌هایی از این مجموعه تاثیرگذار و دوری از آن می‌تواند برای بخش‌خصوصی و در نهایت اقتصاد کشور گران تمام شود؛ بنابراین اتاق بازرگانی مطلوب باید قادر باشد نه‌تنها منافع بخش خصوصی را تا حد ممکن محقق سازد، بلکه در راستای کمک به سایر بخش‌ها و در نهایت بهبود و رشد شرایط اقتصادی کشور هم مفید و هم اثرگذار عمل کند.

گسترش صنعت
صمت
دوشنبه
۸ اسفند ۱۴۰۱
۶ شعبان ۱۴۴۴
۲۷ فوریه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۷۶
پیاپی۳۵۹۴

سازی ناکوک برای قطعه‌سازان

انسان در انحصار ربات‌ها

ایران، درگیر ماراتن فرار سرمایه

در همایش «پیشران‌های اقتصادی، فرصتی برای توسعه ملی» تاکید شد

تعیین نقشه راهبردی توسعه صنعتی کشور

امسال مجمع کارآفرینان ایران برای نخستین‌بار همایش «پیشران‌های اقتصادی؛ فرصتی برای توسعه ملی» را با همکاری مؤسسه عالی آموزش وپژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مربوط برگزار کرد. هدف از برگزاری این همایش که با مقامات، مسئولان و کارآفرینان بزرگ کشور برگزار شد، روشنگری و تبیین جایگاه و نقش پیشران‌های اقتصادی در توسعه ملی و اقتصاد کشور است.

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

نیازمند رشد سریع و پایدار هستیم

رئیس موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی ضمن تاکید بر ضرورت تدوین نقشه راهبردی صنعت کشور گفت: حمایت از پیشران‌ها آغاز یک گفت‌وگو برای طراحی چارچوب‌ها و تعیین نقشه راهبردی توسعه صنعتی کشور است. این نقشه نیازمند هماهنگی و همکاری با نمایندگان صنعت و پیشران‌های اقتصادی است که امیدوارم در چارچوب یک همکاری همدلانه این فضا را فراهم کنیم.

علی اوتارخانی در ادامه با اشاره به برنامه دولت سیزدهم برای تدوین برنامه توسعه صنعتی گفت: ما نیازمند رشد سریع و پایدار هستیم که دولت سیزدهم از ابتدای فعالیت خود این مسئولیت را پذیرفته و در این مسیر گام برمی‌دارد. امیدوارم این همایش نه جلسه پایانی، بلکه شروع یک مسیر باشد. رئیس موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی افزود: پیش‌تر رئیس‌جمهوری در جلسه با کارآفرینان از ضرورت ایجاد سند و برنامه صنعت سخن گفت و تاکید کرد که باید این برنامه و سند ایجاد شود که الان در حال اجرایی‌شدن است آن‌هم در تدوینی متفاوت و با همکاری خود تولیدکنندگان و کارآفرینان.

هدف دولت توسعه اقتصادی پایدار و ثبات اقتصادی است که این هدف بدون کمک گرفتن از تولید امکان‌پذیر نیست. وی ادامه داد: در سندی که در حال تدوین است به آسیب‌های اسناد پیشین پرداخته شد و هدف این است که از سه سند قبلی هم حتما استفاده شود.اوتارخانی در پایان گفت: زمانی که مجموعه‌ای مانند مجمع کارآفرینان بتواند سند صنعت خصوصی کشور را تدوین کند، یک رسالت به گردن ما است که از این سند حمایت و راه را برای این تدوین این سند فراهم کنیم. ما هنوز نمی‌دانیم چه تعداد بنگاه بزرگ باید داشته باشیم یا اینکه مسیر توسعه چه نیازهایی دارد که برای آن برنامه‌ریزی کنیم. اینکه ما بگوییم اقتصاد بخش خصوصی و اقتصاد بخش دولتی از آن گزاره‌هایی است که ضدتوسعه است. ما امروز باید بتوانیم زنجیره‌های همکاری را بین تمام فعالان صنعتی کشور شکل دهیم و هیچ‌کسی نباید فضا را برای زیست دیگری تنگ کند. دولت موظف است فضا را برای فعالیت بخش خصوصی فراهم و مسیر رشد را تسهیل کند.

دولت با پیشران‌های بخش خصوصی رقابت نکند

رئیس کمیسیون صنایع مجلس در نخستین همایش پیشران‌های اقتصادی، فرصتی برای توسعه ملی با تاکید بر اهمیت پیشران‌های اقتصادی گفت: خواسته ما از دولت این است که در بخش‌هایی که پیشران‌های بخش خصوصی حضور دارند، دیگر با آنها رقابت نکنند. مصطفی طاهری، رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در نخستین همایش پیشران‌های اقتصادی، فرصتی برای توسعه ملی گفت: رویکرد توزیع عادلانه ثروت و رویکرد پیشران‌های اقتصادی در کشور وجود دارد. وی ادامه داد: در صحبت و عقیده مسئولان یک رویکردی وجود دارد و در عمل رفتاری دیگر انجام می‌شود. اگر واقعا راهکار را بخش خصوصی می‌دانیم پس در اجرا هم به آن عمل کنیم. خیلی اوقات پیشران‌های اقتصادی برای به دردسر نیفتادن مجبور هستند که خود را پنهان کنند. رئیس کمیسیون صنایع مجلس افزود: بارها به ما گفتند که خلأ قانونی وجود ندارد، بلکه به قوانین موجود عمل نمی‌شود. ما در حال حاضر دغدغه داریم که میزان سرمایه‌گذاری بسیار پایین است. زمانی هم که سرمایه‌گذاری انجام‌شده برخی از سیاست‌های بد جلوی آن را گرفته است.

طاهری با تاکید بر اهمیت پیشران‌ها خاطرنشان کرد: در کمیسیون صنایع و معادن سعی کردیم که در قانون برنامه هفتم توسعه پیشران‌های اقتصادی را مدنظر بگیریم و در اولویت خود قرار دهیم. در سند توسعه صنعتی هم همانند برنامه هفتم توسعه به پیشران‌ها بیشترین توجه را خواهیم کرد.

این نماینده مجلس ادامه داد: خواسته ما از دولت این است که در بخش‌هایی که پیشران‌های بخش خصوصی حضور دارند دیگر با آنها رقابت نکنند. یکی از گرفتاری‌های پیشران‌های بخش خصوصی بدهی بخش دولتی به آنهاست. من خواهش می‌کنم که پیشران‌های اقتصادی در تدوین برنامه هفتم توسعه به کمک ما بیایند. وی در پایان تاکید کرد: اگر لایحه بودجه با کسری روبه‌رو باشد یعنی با تورم روبه‌رو خواهیم شد. اگر به ثبات ارز دولتی روی‌آوریم این سیگنال را به بازار می‌دهیم که افزایش‌های جدیدی در راه است. امروزه در کشور ما رفتارها و مقررات زمینه دلالی را فراهم می‌کند.

حمایت از پیشران‌های اقتصادی

معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری ضمن تشکر از پیشران‌های اقتصادی برای فعالیت در شرایط فعلی اقتصاد کشور گفت: باید به مالکیت‌های فکری و معنوی توجه شود. روح‌الله دهقانی‌فیروزآبادی، معاون علمی فناوری رئیس‌جمهوری در نخستین همایش «پیشران‌های اقتصادی؛ فرصتی برای توسعه ملی» بیان کرد: نخستین هدف شرکت در جلسه، تشکر از پیشران‌های اقتصادی است که در این شرایط فعالیت می‌کنند. وی ادامه داد: از آنجایی که موضوع جلسه، بحث زنجیره ارزش است، باید بگوییم وقتی یک زنجیره ارزش شکل می‌گیرد، بخش‌های بالادستی برمبنای نیازهای سخت‌افزاری قرار می‌گیرد. هرچه به سمت پایین می‌آییم، ارزش زیرساخت‌ها کمتر می‌شود و مفهوم دارایی‌های نامشهود پیدا می‌شود. اگرچه اقتصادی‌های پایین‌دست کوچک‌تر هستند، اما بسیار پربازده هستند.

معاون رئیس‌جمهوری افزود: ۱۰۰ شرکت برتر دنیا مانند اپل بعضا تا ۹۶ درصد ارزش شرکت‌هایشان ارزش دارایی‌های نامشهود است. حتی بعضا شرکت‌هایی هستند که ۱۱۷ درصد ارزش آنها مالکیت‌های فکری است. این یک مفهوم جالب است که بخش عمده‌ای از نقدینگی به ارزش دادن به مالکیت‌های غیرمشهود اختصاص یافته است.

دهقانی فیروزآبادی با تاکید بر اهمیت مالکیت‌های غیرمشهود بیان کرد: قسمت زیادی از نقدینگی امریکا را همین موضوع مالکیت‌های غیرمشهود تشکیل می‌دهد. دنیا دو نوع مالکیت معنوی دارد: یکی مالکیت فکری فناورانه و دیگری مالکیت فکری هنری که ما از هردو مورد محروم هستیم.

وی افزود: تا زمانی که در اقتصاد جدید و اقتصاد دانش‌بنیان برای بحث مالکیت فکری ارزشی ایجاد نشود، اتفاقی نخواهد افتاد. البته به نظر می‌رسد در دولت خیلی از مسئولان به این موضوع پی برده‌اند. معاون علمی فناوری رئیس‌جمهوری در پایان اظهار کرد: در دنیای امروز صنعتی داریم مانند خودروسازی که فقط دو ماده را به نرخ ۳۰ هزار دلار می‌فروشد و در مقابل برخی صنایع با وجود زیرساخت‌های عظیم همان مقدار فروش را دارند. این تفاوت فاحش، نتیجه توجه به زیرساخت‌ها و مالکیت‌های معنوی است.

خنثی‌سازی تحریم جز با تولید امکان‌پذیر نیست

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در همایش «پیشران‌های اقتصادی فرصتی برای توسعه ملی» که ۲ اسفند ۱۴۰۱ برگزار شد، ضمن تاکید بر ضرورت حمایت از پیشران‌های اقتصادی، از سیاستی که اجازه بزرگ‌شدن به صنایع خصوصی را نمی‌دهد انتقاد کرد و آن را سیاست غلطی دانست. محمدجواد ایروانی، در ابتدای سخنان خود به رابطه تحریم و پیشران‌ها پرداخت و دراین‌باره گفت: یک مسئله مهم این است که موضوع محدودیت‌ها مثل تحریم یک معنای مهم دارد و آن اینکه به فکر خودمان باشیم و راه‌حل را در داخل ببینیم. موسسه مطالعات و برنامه‌ریزی وظیفه مهمی را برعهده گرفته و آن هم تدوین سیاست توسعه صنعتی است.

وی با تاکید بر ضرورت حمایت از تولید در دوران تحریم افزود: خنثی‌سازی تحریم جز با تولید امکان‌پذیر نیست. ما هنوز نظام برنامه‌ریزی کشورمان به نفع تولید نیست، اما در برنامه‌های بالادستی بحث حمایت از تولید برجسته است. این حمایت از تولید باید به برنامه‌هایی مانند بودجه سالانه هم وارد شود.

ایروانی گفت: درباره پیشران‌ها باید نخست سرمایه‌گذاری در آنها افزایش یابد که زمینه جذب سرمایه خارجی هم فراهم شود. بالابردن تولید نیازمند ادبیات‌سازی مناسب هم هست که باید به این موضوع هم پرداخته شود. ما باید الگوهایی که در دنیا باعث پیشرانی برخی صنایع و شرکت‌ها شده و برخی کشورها را پیشران کرده، موردبررسی قرار دهیم و از روند طی شده استفاده ببریم. عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به نسبت مسائل اقتصادی و اجتماعی هم گفت: پیشبرد سود اقتصادی در کنار پیشبرد سود اجتماعی هم موضوع مهمی است که در دنیا گام‌هایی درباره آن برداشته شده و در ایران هم باید موردتوجه قرار گیرد. شکل‌دهی صنعت حول پیشران‌ها یک ضرورت است که در سخنان رهبر معظم انقلاب هم موردتاکید قرار گرفته است. به هر حال بند ویل سیاست اقتصاد مقاومتی تاکیدی بر حمایت از تولید است و تحقق این بند تنها با تولید میسر است.

تاکید بر ضرورت تدوین برنامه و سند راهبردی توسعه صنعتی هم بخش دیگر سخنان ایروانی بود که در این‌باره گفت: داشتن یک نقشه راهبردی برای صنعت ایران و اینکه چگونه باید به تاسیس آن کمک کنیم، یک ضرورت است. این حرف بی‌ربطی است که اگر جایی بزرگ شد باید برای آن محدودیت ایجاد کنیم. نگاه‌ها باید تغییر کند و توسعه یابد. وقتی تولیدکننده‌ای به صادرات می‌رسد دولت باید تنظیم‌گری کند که بازار داخل هم از مدیریت خارج نشود. وقتی تولید بالا می‌رود حتما باید دولت نقش‌آفرینی کند و زمینه را برای توسعه و صادرات فراهم کند. پس یکی از وظایف دولت تسهیل‌گری و تنظیم‌گری است. البته هم‌زمان باید دخالت را هم کم کند. اینکه گفته می‌شود نهاد دولت باید به‌طور کامل از صنعت و اقتصاد خارج شود سخن خطرناکی برای صنعت است و در این شرایط صنعت و تولید ضرر می‌کند. وقتی بانک مرکزی نقشش در موضوع ارز کم می‌شود نمی‌توان از آن انتظار مدیریت بازار را داشت درحالی‌که تنظیم این موضوع وظیفه بانک مرکزی است. عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در پایان افزود: موضوع مهم دیگر بحث تضاد است: تضاد بخش‌های خصوصی باهم و تضاد دولت با بخش خصوصی و... این تضادها باید تغییر کند که زمینه چنین تغییری، تغییر نگاه بنیادی درباره صنعت و نقش دولت در این موضوع است. اگر وظیفه تسهیل‌گری دولت جدی گرفته شود، این تضادها از بین خواهد رفت. سوداگری باید از حوزه تولید و صنعت حذف شد. چگونگی تقویت پیشران‌ها موضوع مهمی است که امیدوارم این برنامه‌ها ادامه پیدا کند.

همکاری بین حاکمیت و کسب‌وکارها

سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت کشور در نخستین همایش «پیشران‌های اقتصادی؛ فرصتی برای توسعه ملی» ضمن بررسی شاخص‌های کلان اقتصادی گفت: اگر شاخص‌های کلان اقتصادی را مرور کنیم، متوجه می‌شویم تمام شاخص‌ها روند مطلوب داشته است. برای مثال، طبق آمار گمرک در ده ماه نخست امسال صادرات ۱۷.۷ درصد و واردات کشور ۱۶.۹ درصد رشد داشته است. در این میزان واردات ۱۶ درصد کالای واسطه‌ای رشد کرده و این به آن معناست که تولید اتفاق افتاده است.

وی ادامه داد: همچنین بانک مرکزی در گزارشی اعلام کرد که تولید در بخش ماشین‌آلات ۱۵ درصد رشد داشته که در ۸ سال گذشته تقریبا بی‌سابقه بوده است. از سویی طبق بررسی‌های مرکز آمار ایران در ۶ ماه نخست امسال صنایع و معادن کشور هم ۴.۹ رشد داشته است. فاطمی‌امین افزود: بنابراین وضعیت اقتصادی در قالب شاخص‌های کلان روند بسیار خوبی دارد اما به این معنا نیست که مسائل ما حل شده، چراکه ریشه اصلی مشکلات ما، به‌هم‌ریختگی سازکاری است؛ یعنی در نتیجه سازکار و قوانین نامناسب ناترازی‌های متعدد ایجاد می‌شود.

وی افزود: برای مثال در ده سال گذشته رشد اقتصادی اندک داشتیم، اما تورم بسیار افزایش داشته است. توازن منابع مصارف خانوار در ده سال گذشته به‌هم‌ریخته و قدرت خرید کاهش یافته است. همچنین ناترازی‌هایی در زنجیره تولید ایجاد شده است. مثلا در برخی زنجیره‌ها مانند فولاد موفق بوده‌ایم اما ناترازی داشته‌ایم.

وزیر صمت بیان کرد: قطعا نمی‌شود همه مسائل را باهم حل کرد اما باید اینها را باهم تحلیل کرد. باید تمامی مسائل همزمان تحلیل شوند اما حل آنها در یک نقشه راه یک‌به‌یک حل می‌شود. یکی از مسائلی که باید از سمت پیشران‌ها حل شود، همکاری بین حاکمیت و کسب‌وکارهاست. یکی از این کارهایی که به عهده پیشران‌ها محول می‌شود، موضوع صادرات است. به چند دلیل صادرات مهم است. اول اینکه یک منابع ارزی برای تامین واردات فراهم کند و از سویی دیگر باید بتوانیم صادرات انجام دهیم تا به خاطر آن اشتغال و به‌دنبالش تقاضا ایجاد شود.

فاطمی‌امین با تحلیل شرایط جهانی اظهار کرد: در دنیا آن کسی که قدرت دارد می‌تواند از منافعش دفاع کند. ما برای اینکه در صحنه بین‌المللی قدرت داشته باشیم دو کار باید انجام شود اول اینکه کالاهایی تولید کنیم که کمتر کشوری تولید می‌کند و موضوع دیگر سرمایه‌گذاری است. سرمایه‌گذاری با توزیع جغرافیایی مناسب و سرمایه‌گذاری برای تکمیل زنجیره‌های ارزش مورد اهمیت است. وی افزود: در رشته‌های مختلف مانند لوازم خانگی و خودرو، تولید ما مثبت است، اما این تولید متوازن در کشور انجام نمی‌شود. ما در وزارت صنعت،معدن و تجارت تک‌تک شهرستان‌ها را تحلیل کردیم که توزیع سرمایه‌گذاری را متعادل کنیم. پس یعنی نباید در رشته‌هایی که سرمایه‌گذاری داریم، مجدد سرمایه‌گذاری شود. در گلوگاه‌ها باید سرمایه‌ها جذب شود. فاطمی‌امین در پایان گفت: احیا و فعال‌سازی واحدهای غیرفعال و زیرظرفیت از دیگر موضوعات مهم است. ۳۰ درصد واحدهای غیرفعال ضعف مدیریت دارند. حل این مشکل کاری ست که از عهده پیشران‌ها برمی‌آید. اما آخرین نکته من، تلاش برای ارتقای مدیریت است. در اقتصاد کشور چالش‌های جدی در رویکردها وجود دارد. پیشران‌های اقتصادی می‌توانند در نوآوری‌های مدیریتی تمرکز کنند تا شاهد رشد مضاعف اقتصاد کشور باشیم.

موضوع محدودیت‌ها مانند تحریم یک معنای مهم دارد و آن اینکه به فکر خودمان باشیم و راه‌حل را در داخل ببینیم

چهره

غفلت در سرمایه‌گذاری و بی‌توجهی به بهره‌وری

معاون اول رئیس‌جمهوری با تاکید بر تصمیم جدی و اراده راسخ دولت سیزدهم در حمایت از فعال شدن بخش خصوصی در کشور تصریح کرد: پیشرفت و توسعه اقتصادی بدون حضور بخش خصوصی، کارآفرینان و به‌ویژه پیشرانان اقتصادی امکان‌پذیر نیست. محمد مخبر با اشاره به تاکیدات رهبر معظم انقلاب درباره اولویت خنثی‌سازی تحریم‌ها افزود: باید به نقطه‌ای از قوت اقتصادی برسیم که دشمنان نتوانند هیچ عملیات و توطئه اقتصادی علیه کشور انجام دهند که این مهم با حضور فعالان بخش خصوصی میسر می‌شود.

معاون اول رئیس‌جمهوری با بیان اینکه در حال‌حاضر بخش خصوصی در کشور می‌تواند به‌راحتی علاوه بر انجام مبادلات اقتصادی در سطح بین‌المللی در زمینه‌های صادرات، واردات و جابه‌جایی‌های مالی، اقدامات اقتصادی خود را انجام دهد، گفت: قطعا دولت با توجه به محدودیت در برخی امکانات و ظرفیت‌ها به‌اندازه بخش خصوصی چنین توانایی ندارد و به همین دلیل باید هر چه سریع‌تر زمینه‌های حضور و فعال شدن بخش غیردولتی در اقتصاد فراهم شود.

وی خاطرنشان کرد: بهره‌وری باوجود استعدادهای فراوان در کشور قابل‌توجه نیست و باید سه مولفه دانش، تکنولوژی و به‌روز کردن تجهیزات در امر بهره‌وری موردتوجه ارکان اقتصادی کشور قرار گیرد که در این زمینه نیز بخش خصوصی توانایی دارد با ورود تکنولوژی، بهره‌گیری از دانش اساتید و پژوهشکده‌ها و همچنین آینده‌نگری پرچمدار بهره‌وری در کشور باشد.

مخبر با تاکید بر اینکه پیشران‌های اقتصادی طلیعه اقتصاد کشور در آینده هستند، تصریح کرد: در مرحله جدید پیشرفت، دولت با تمام توان در کنار کارآفرینان، فعالان بخش اقتصادی و بخش خصوصی است.

معاون اول رئیس‌جمهوری در این مراسم که در موسسه آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی برگزار شد، به توانایی بخش خصوصی و شناسایی مشکلات و راهکار حل مسائل کشور اشاره و اظهار کرد: نقش مدیریت و برنامه‌ریزی در کنار پیشران‌های اقتصادی در توسعه و پیشرفت کشور در سالیان گذشته کمتر دیده‌شده است. وی ادامه داد: تبدیل یک بخش خصوصی به پیشران اقتصادی موضوعی بسیار مهم است که در این زمینه هم باید برنامه‌ریزی‌های کلان انجام شود و هم برای این کار بخش خصوصی باید خطرپذیری، جسارت و افق دورتر و بلندتر برای توسعه فعالیت‌های خود را تعریف کند.

مخبر با بیان اینکه مشکلات کشور در دهه‌های گذشته ناشی از تورم بالا و سرمایه‌گذاری منفی بود، گفت: این دو موضوع به درآمد سرانه پایین، بیکاری و ضعف در تولید در کشور منجر شده است که اگر به بخش خصوصی و سیاست‌های موردنظر مبنی بر فعال شدن بخش خصوصی توجه می‌شد شاهد برخی مشکلات این‌چنینی در کشور نبودیم.

معاون اول رئیس‌جمهوری ادامه داد: امروز در محاسبات، تصمیمات و معادلات مهم جهانی و منطقه‌ای به مرحله‌ای رسیده‌ایم که قدرت‌ها و کشورهای جهان نمی‌توانند جمهوری اسلامی ایران را نادیده بگیرند، اما در بخش اقتصادی نتوانسته‌ایم سهم مطلوب خود را از اقتصاد جهانی به‌خوبی بگیریم در حالی که امکانات و ظرفیت‌های مالی و اقتصادی در ایران به‌گونه‌ای است که باید ایران پرچمدار اقتصاد منطقه‌ای باشد.

وی افزود: باید اقتدار اقتصادی در کنار اقتدار و ساحت نظامی و امنیتی جمهوری اسلامی ایران در سطح منطقه و جهان شناخته شود. مخبر به‌عنوان نمونه با اشاره به رتبه اول ایران در نفت و گاز و همچنین رگه‌های بزرگ ذخایر معدنی در کشور گفت: تنها با ۷ درصد اکتشاف ذخایر معدنی مس در دنیا در رتبه پنجم قرار داریم درحالی که در حوزه تولید این بخش، باوجود امکانات و ظرفیت‌های کشور رتبه بیست جهانی به جمهوری اسلامی ایران اختصاص یافته و این نشان می‌دهد که نتوانستیم از تمام امکانات و ظرفیت بخش خصوصی به‌خوبی استفاده کنیم.

معاون اول رئیس‌جمهوری تاکید کرد: طبق یکی از پیش‌بینی‌های اقتصادی کشورهایی که دارای نفت، پتروشیمی و معادن مس باشند دچار رکود تورمی نخواهد شد که وضعیت اقتصادی امروز کشور نشان می‌دهد به‌خوبی در این بخش‌ها سرمایه‌گذاری انجام نشده است. وی ادامه داد: مشکلات امروز کشور در همه بخش‌های اقتصادی ناشی از غفلت در سرمایه‌گذاری و همچنین بی‌توجهی به بهره‌وری است که دولت برنامه‌ریزی‌های لازم با همکاری پیشران‌های اقتصادی برای عبور از این مشکلات را در دستور کار دارد.

وی با اشاره به نام‌گذاری شعار اقتصادی در دوازده سال گذشته از سوی رهبر معظم انقلاب و تاکید ایشان در سالیان گذشته برای توجه به اصل ۴۴ افزود: ایشان همواره به‌دنبال فعال کردن بخش خصوصی بودند اما دولت‌ها توجه کافی به این موضوع نداشتند و به بخش خصوصی به‌عنوان رقیب نگاه می‌کردند و این موضوع در جلسات متعددی که با کارآفرینان و فعالان اقتصادی برگزار می‌کنیم همواره به‌عنوان یک مشکل بزرگ مورد تاکید قرار می‌گیرد.

مخبر ادامه داد: جمهوری اسلامی در بالاترین رده حاکمیتی تصمیم به حضور فعال بخش خصوصی در اقتصاد دارد، اما فعالان اقتصادی هم باید روی احقاق این حق خود ایستادگی کنند و از مشکلات پیش روی نهراسند.

معاون اول رئیس‌جمهوری در تشریح تصمیم و برنامه دولت برای فعال شدن پیشران‌های اقتصادی در کشور، تاکید کرد: ظرفیت‌ها و سازکارهای بهره‌وری و اقدامات دانش‌بنیان برای پیشران‌های اقتصادی در جلسات مختلف تعیین‌شده که حتما دولت از آنها با تمام توان پشتیبانی می‌کند.

یادداشت

احتراز از تجربه‌های شکست‌خورده

امین دلیری
کارشناس و مدرس حوزه اقتصاد

باتوجه به تجربیات خوب و بد دولت‌های گذشته در زمینه عملکرد اقتصادی، قاعدتا دولت سیزدهم باید تجارب گذشته را موردتوجه قرار می‌داد. با شناخت نقاط ضعف و قوت عملکرد اقتصادی دولت‌های گذشته، دولت کنونی نباید اشتباهات فاحش دولت‌های قبل که باعث وخامت اوضاع اقتصادی شد و معیشت مردم را تحت‌تاثیر قرار داد، تکرار کند. متاسفانه اجرای سیاست اصلاحات اقتصادی با عنوان «جراحی اقتصادی» که قبلا نیز با همین سبک و سیاق و با شعار عدالتخواهی و پرداخت یارانه نقدی به جامعه هدف انجام شد، باتوجه به ارزیابی عملکرد اقتصادی دولت مهرورزی و عدالتخواهی و کاهش رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری ثابت و افزایش نرخ تورم در دو سال آخر دوره دوم دولت مهرورزی، موفق نبوده و باید اذعان کرد با نگاه کارشناسی به عملکرد اقتصادی دولت سیزدهم و عدم‌تحقق وعده‌های دولت، درمی‌یابیم سختی‌های معیشتی مردم با شدت بیشتری افزایش یافته و موجب نارضایتی قشر ضعیف با درآمدهای پایین جامعه شده است. با آسیب‌های ناشی از فشارهای اقتصادی که بر اثر سوءمدیریت و سوءتدبیر به‌ویژه از ابتدای سال ۹۷ بر مردم آسیب‌پذیر وارد شد، انتظار این بود که دولت سیزدهم با اعمال سیاست‌های تثبیت اقتصادی از فشار سخت معیشتی و آلام مردم بکاهد، اما برخی از اعضای تیم اقتصادی دولت با اصرار بر اجرای سیاست‌های جراحی اقتصادی و افزایش نرخ کالاهای اساسی و ضروری مردم، نرخ تورم را که در رقم بالای ۴۰ درصد ماندگار شده بود، حفظ کردند؛ بنابراین مردم طعم شیرین وعده‌های دولت مردمی را که شعارش تعدیل رنج معیشت و افزایش قدرت خرید مردم بود، عملا نچشیدند. رشد اقتصادی ۸ درصدی، کنترل نرخ تورم، افزایش ارزش پول ملی و بهبود وضعیت معیشت مردم که از سیاست‌های و اصولی دولت قلمداد شده بود، متاسفانه در اجرای سیاست تعدیل اقتصادی رنگ باخت و به رؤیای غیرقابل دسترسی تبدیل شد. در حالی اقتصاددانان موافق و مخالف سیاست تعدیل اقتصادی به‌خوبی می‌دانند اجرای این نوع سیاست‌های اقتصادی، همان نسخه‌های تعدیلی صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی است که کشورهای اروپایی و امریکا فرمان آن را از اول تاسیس این دو نهاد مالی بین‌المللی در دست دارند و با تعیین رؤسای آنها توسط این کشورها و به میزان سهم سرمایه آنها در این دو نهاد، عملا در یک قرارداد نانوشته نوعی حق وتو در اختیار دارند؛ به‌ترتیبی که رئیس بانک جهانی همیشه ازسوی امریکا و رئیس صندوق بین‌المللی پول از سوی کشورهای اروپایی انتخاب می‌شوند. پس چرا باید به‌دنبال نسخه‌های تعدیلی بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول باشیم که به‌ادعای گزارش‌های محرمانه کارشناسان این دو نهاد مالی بین‌المللی، اذعان کرده‌اند، اجرای نسخه‌های تعدیل اقتصادی توصیه شده و گاهی اجباری که در کشورهای در حال توسعه، یکی از پیش‌شرط‌های مهم استفاده از وام‌های اعطایی این دو نهاد است، موجب بروز نارضایتی‌های اجتماعی و سیاسی و اغتشاشات و حتی منجر به تغییر حکومت‌ها شده است. اگر این تجربه تلخ و گاهی ناموفق وجود دارد، البته که در وجود آن شکی نیست، پس چرا باید دانسته یا ندانسته دنباله‌رو این سیاست‌های مخرب باشیم؟ کدام منطق و استدلال عقلانی این رویکرد را می‌پذیرد که عرض و آبرو و ثبات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشور را به مخاطره بیندازیم و به‌دنبال هدفی باشیم که دسترسی به آن موهوم است و ده‌ها معادله حل‌نشده در مسیر آن قرار دارد.

در مقاله‌ای قبل از انتخابات ریاست‌جمهوری دوره سیزدهم با عنوان «دولت تحول‌گرا و عدالت‌خواه با برنامه‌های تحول‌آفرین» که مطالب آن در برخی از جراید کشور منتشر شد، اشاره کردم ماموریت رئیس‌جمهوری آتی کشور در حل مسائل گوناگون که مسائل اقتصادی باید نخستین اولویت رئیس‌جمهوری منتخب با روحیه ایجاد تحول باشد، به نکات مهمی اشاره شده بود، در واقع حل و اجرای این برنامه‌ها می‌توانست راه را برای پیشرفت اقتصادی کشور هموار کند، با اشاره به بخشی از مطالب مرتبط باتوجه به اینکه اکنون بیش از یک سال و اندی از عمر دولت سیزدهم گذشته، باید دید، چنددرصد موضوعات مهم مبتلا به کشور حل‌وفصل شده است؟

کارشناسان در گفت‌وگو با صمت مطرح کردند

سازی ناکوک برای قطعه‌سازان

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

در دهه اخیر قطعه‌سازان به‌عنوان فعالان بخش خصوصی به‌دلایل مختلف که یکی از آنها قیمت‌گذاری خودرو بوده، به‌موقع مطالبات خود را دریافت نکرده‌اند. همین امر سبب شده مطالبات زنجیره تامین هر سال نسبت به سال قبل افزایش پیدا کند. پرداخت دیرهنگام مطالبات قطعه‌سازان سرمایه در گردش آنها را کم کرده و در حال حاضر با توجه به این رویکرد نادرست که مطالبات در بازه‌های زمانی طولانی و به‌طور ناقص پرداخت می‌شود، تولید، نه‌تنها سودی برای سازنده ندارد که ضرر هم دارد و ادامه فعالیت قطعه‌سازان را با مشکل مواجه می‌کند. به‌تازگی وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرده ۳۲ هزار میلیارد تومان از مطالبات قطعه‌سازان تا پایان سال تسویه می‌شود، این در حالی است که پیش‌تر مقرر شده بود مطالبات ۵۰ هزار میلیارد تومانی این بخش تا پایان دی سال جاری پرداخت شود که متاسفانه محقق نشد. حال باتوجه به شرایط اقتصادی و تورم رو به رشدی که در اقتصاد با آن مواجهیم، میزان مطالبات قطعه‌سازان، روند پرداخت‌ها و چالش‌هایی که در این زمینه با آن مواجهند را از فعالان این حوزه جویا شده‌ایم. با صمت همراه باشید.

عکس: صمت

براساس توافقی که قطعه‌سازان به اجبار آن را پذیرفتند قرار شد مطالبات قطعه‌سازان از خودروسازان در بازه زمانی چهارماهه پرداخت شود

خودروسازان توان پرداخت به‌موقع مطالبات را دارند

محمود نجفی‌سهی، فعال صنعت قطعه درباره مطالبات قطعه‌سازان از خودروسازان و مشکلاتی که در حال حاضر قطعه‌سازان در این زمینه دارند به صمت گفت: هرازگاهی وعده‌هایی به قطعه‌سازان داده می‌شود مبنی بر اینکه تا فلان تاریخ فلان میزان از مطالبات آنها پرداخت خواهد شد، اما در نهایت شاهدیم که این وعده‌ها محقق نمی‌شود و دوباره تسویه بدهی‌ها به تاخیر می‌افتد و روزبه‌روز بر مطالبات قطعه‌سازان افزوده می‌شود. عدد و رقم‌های مربوط به این بدهی‌ها بسیار بزرگ و بیش از این است که مربوط به فقط ۴ ماه از مطالبات قطعه‌سازان باشد. براساس توافقی که قطعه‌سازان به اجبار آن را پذیرفتند، قرار شده بود مطالبات قطعه‌سازان از خودروسازان در بازه زمانی چهارماهه پرداخت شود. البته درصدی از این مطالبات به طرق گوناگون مانند سپرده، حسن انجام کار و به روز نرساندن صورت فاکتورها، اصلا وصول نمی‌شود.

نجفی‌سهی ادامه داد: متاسفانه میزان مطالبات قطعه‌سازان از خودروسازان روزبه‌روز بیشتر می‌شود و خودروسازان هم نگران پرداخت مطالبات نیستند. باوجود اینکه مطالبات قطعه‌سازان پرداخت نمی‌شود، آنها علاقه‌مند هستند کالایی که تولید کرده‌اند را تحویل خودروساز دهند، این در حالی است که نرخ مواد اولیه روزبه‌روز بیشتر و در نهایت قطعه‌ساز دچار زیان می‌شود. در این میان، خیال خودروساز راحت است که در هر صورت قطعات تامین می‌شود و خط تولید او نمی‌خوابد، اما در مقابل اگر هم قطعه‌سازی به‌دلیل محدودیت مالی نتواند قطعه‌ای را به‌روز تامین کند، خودروساز قبول نمی‌کند که به‌نوعی در این تاخیر مقصر بوده و با تمام توان اقدام به جریمه قطعه‌ساز می‌کند. در واقع قراردادهای قطعه‌سازان با خودروسازان یکطرفه است و گاه خودروساز از آن قرارداد یکطرفه هم عدول می‌کند؛ یعنی اگر خودروساز آن قرارداد یا توافق را قبول می‌کرد هم دست‌کم بدهی قطعه‌سازان چهارماهه پرداخت و صفر می‌شد. البته همان پرداخت چهارماهه هم به ضرر قطعه‌ساز است، چون باید مواد اولیه را به‌صورت نقدی خریداری کند، در حالی که قیمت‌ها لحظه‌ای تغییر می‌کند. قطعه‌ساز در این شرایط با قیمت صعودی مواد اولیه را تهیه می‌کند، قطعه را تحویل می‌دهد و ۴ ماه بعد هزینه آن را دریافت می‌کند که روند بسیار نامطلوبی است. وی همچنین گفت: خودروساز از هر طرف قطعه‌سازان را مهار می‌کند و قطعه‌سازان حتی باوجود اینکه مطالبات‌شان به‌موقع پرداخت نمی‌شود هم برای تحویل زودتر قطعاتی که تولید کرده‌اند مسابقه می‌دهند. اینکه قطعه‌سازان چگونه می‌خواهند ادامه فعالیت دهند و در بلندمدت چرخشان بچرخد، جای سوال دارد. در شرایط کنونی چگونه می‌توان توجیه کرد که تولیدکننده مواد اولیه را به‌صورت نقدی خریداری و کالا را تولید کند، اما بهای آن را پس از ۶ ماه دریافت کند؟

باتوجه به مشکلات اقتصادی کشور، نوسانات نرخ دلار، افزایش لحظه‌ای نرخ مواد اولیه و... این رویکرد درستی نیست و فعالیت در چنین شرایطی نمی‌تواند در بلندمدت ادامه داشته باشد.

این فعال صنعت قطعه ادامه داد: وعده پرداخت مطالبات قطعه‌سازان و تسویه آن تا پایان سال به هیچ‌وجه عملی نخواهد شد. خودروساز چه مطالبات قطعه‌ساز را پرداخت کند، چه نکند، قطعات موردنیاز خط تولیدش تامین خواهد شد؛ پس الزامی به پرداخت به‌موقع مطالبات قطعه‌ساز ندارد. خودروساز محصولات خود را یا پیش‌فروش می‌کند یا به‌صورت نقد به فروش می‌رساند، پول نقد به دستش می‌رسد و در بخش‌های دیگر هزینه می‌کند و اجباری برای پرداخت مطالبات قطعه‌سازان ندارد.

گاهی هم فقط مطالبات برخی از قطعه‌سازان پرداخت می‌شود. موضوع ساده است؛ از روزی که مواد اولیه وارد قطعه‌سازی می‌شود تا زمانی که خودرو به فروش می‌رسد یک ماه بیشتر زمان نمی‌برد و در مقابل هم فروش خودرو به‌صورت نقدی است، پس چرا مطالبات قطعه‌سازان به‌موقع پرداخت نمی‌شود تا آنها دست‌کم بتوانند ادامه فعالیت دهند و بخشی از مشکلاتی که دارند، مرتفع شود.

▣ فشار روی قطعه‌سازان زیاد است

نجفی‌سهی در پاسخ به این پرسش که چه راهکاری برای حل این مشکل قطعه‌سازان پیشنهاد می‌دهید، اظهار کرد: پیشنهاد اساسی من این است که دولت و وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌طور جدی به این موضوع ورود و خودروساز را موظف به پرداخت مطالبات قطعه‌سازان کنند. واقعیت این است که در حال حاضر فشار روی قطعه‌سازان بسیار زیاد است و هزارویک مشکل دارند. شاید در زمان تاخیر در پرداخت حق‌بیمه کارگران، شرکت بیمه ملاحظه حال خودروساز را بکند، اما چنین امتیازی برای قطعه‌سازان وجود ندارد و اگر قطعه‌سازی یک ماه حق‌بیمه کارگران را پرداخت نکند، دچار مشکل می‌شود. اداره دارایی و برق هم همین‌طور. اگر خودروساز در پرداخت هزینه برق تاخیر داشته باشد، برق او قطع نخواهد شد، اما در همین شرایط، برق قطعه‌ساز را به‌راحتی قطع می‌کنند. اینها چالش‌هایی است که قطعه‌ساز با آنها درگیر است و باید ازسوی نهادهای متولی دیده شود تا در نهایت این صنعت در بن‌بست گرفتار نشود و به محاق نرود.

نجفی‌سهی در پایان گفت: تنها یک راهکار وجود دارد و آن هم این است که خودروساز را موظف به پرداخت مطالبات قطعه‌سازان کنند؛ یعنی متولیان امر دخالت کنند تا این بدهی با برنامه تسویه و در نهایت زمان پرداخت‌ها کمتر شود و به یک ماه و کمتر برسد. خودروسازان توان مالی پرداخت مطالبات قطعه‌سازان را دارند و اگر ملزم باشند حتما این مشکل رفع و در موعد مقرر و سررسیدهای تعیین شده مطالبات پرداخت خواهد شد. خودرو را نقد می‌فروشند، حقوق کارمندان‌شان را به‌موقع پرداخت می‌کنند و...؛ اینها نشان می‌دهد توان مالی دارند و می‌توانند این مشکل را حل کنند.

> دولت، مطالبات قطعه‌ساز را پرداخت نمی‌کند، اما انتظار دارد قطعه‌ساز طلب دولت را به‌موقع پرداخت کند

دلال‌پرور هستیم؛ نه صنعت‌پرور

مهدی مطلب‌زاده، عضو هیات مدیره انجمن صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور درباره وضعیت پرداخت مطالبات قطعه‌سازان ازسوی خودروسازان، اظهار کرد: امسال هم مانند سال‌های گذشته در این بخش ضعیف عمل شده و همچنان قطعه‌سازان مطالباتی از خودروسازان دارند که به‌موقع پرداخت نمی‌شود. خودروسازان این‌گونه اذعان می‌کنند که تلاش دارند این مطالبات را به‌موقع و ۱۲۰ روزه پرداخت کنند، اما ظاهرا درآمدشان کفاف پرداخت مطالبات قطعه‌سازان را نمی‌دهد یا حداقل بودجه‌ای که برای پرداخت دیون تعیین می‌کنند، کمتر از واقعیت است.

از سوی دیگر، مطالبات حال‌شده یا مطالباتی که ثبت دفاتر شده، درست نیست، چراکه هنوز خودروسازان قیمت‌های سال ۱۴۰۱ را اصلاح نکرده‌اند و تا زمانی که این قیمت‌ها اصلاح نشود، قطعات به قیمت ۱۴۰۰ ثبت می‌شود؛ بنابراین آنچه ازسوی دفاتر خودروسازها به‌عنوان آمار بدهی قطعه‌سازان اعلام می‌شود، درست نیست و ایراد دارد. در حال حاضر، میزان مطالبات معوق قطعه‌سازان بسیار بالاست و اگر طبق وعده‌هایی که داده شده واقعا مطالبات معوق قطعه‌سازان پرداخت شود، تاثیر خوبی بر روند فعالیت صنعتگران دارد.

▣ رویکرد دوگانه دولت

مطلب‌زاده با اشاره به اینکه تاخیر در پرداخت مطالبات قطعه‌سازان ازسوی خودروسازان، مشکلات متعددی برای صنعت قطعه ایجاد کرده، گفت: قطعه‌ساز یکسری بدهی‌های حقوقی دارد که مجبور است آنها را پرداخت کند. پیمانکاری که با قطعه‌ساز کار می‌کند، مشکلات خود را دارد و باید بدهی او پرداخت شود. همچنین قطعه‌ساز یکسری بدهی‌های دولتی مانند بیمه، مالیات و... دارد که اگر پرداخت آنها حتی یک روز تاخیر داشته باشد، جریمه خواهد شد؛ یعنی دولت مطالبات قطعه‌ساز را پرداخت نمی‌کند، اما انتظار دارد قطعه‌ساز طلب دولت را به‌موقع پرداخت کند؛ رویکردی دوگانه که قابل‌پذیرش نیست. در این شرایط قطعه‌ساز به اجبار تسهیلات بانکی با بهره‌های ۲۳ تا ۲۵ درصد می‌گیرد تا بتواند بدهی‌هایی که دارد را پرداخت کند. در پایان سال هم بانک‌ها انقباضی عمل می‌کنند و پول نمی‌دهند و قطعه‌ساز هم از هر دو طرف تحت فشار قرار می‌گیرد. باتوجه به روندی که در صنعت قطعه شاهد آن هستیم، به‌نظر می‌رسد دست‌هایی در کار است که این صنعت را به‌طور کلی نابود کنند تا دلال‌بازی و واسطه‌گری ایجاد شود و دغدغه صنعت و حل مشکلات آن وجود ندارد.

این فعال صنعت قطعه افزود: ورود شورای رقابت، عرضه خودرو در بورس، قرعه‌کشی و... به‌عنوان شیوه‌های گوناگون برای قیمت‌گذاری و عرضه خودرو، یعنی رانت در این بخش وجود دارد و تا زمانی که متقاضی بازار خودرو و اختلاف قیمت بین بازار و کارخانه، زیاد است، کسی که در قرعه‌کشی و... خودرویی را ببرد یعنی سود قابل‌توجهی نصیب او شده است. البته در این میان خودروساز هم سود نمی‌کند، چون محصولش را به قیمت دستوری می‌فروشد و توان پرداخت مطالبات قطعه‌سازان را ندارد و در حال زیاندهی است. چه کسی برنده این رویکرد اشتباه است؟

در واقع این دلال و واسطه است که برنده شده، چون خودرو را با قیمت کم از کارخانه خریداری می‌کند و با سود قابل‌توجهی در بازار آزاد به فروش می‌رساند. براساس آنچه گفته شد به‌نظر می‌رسد در صنعت، به‌ویژه صنعت قطعه ما بیشتر دلال‌پرور هستیم، نه صنعت‌پرور. این یک اصل ساده اقتصادی است که قیمت خودرو باید در حاشیه بازار و ازسوی خریدار و فروشنده تعیین شود که متاسفانه در کشور ما این‌گونه نیست.

عضو هیات مدیره انجمن صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور در پایان تاکید کرد: اینکه قطعه‌ساز تا چه زمانی می‌تواند با وضعیت کنونی به فعالیت خود ادامه دهد، جای سوال است. در حال حاضر برخی از قطعه‌سازان، فعالیت خود را تغییر داده‌اند و تعدادی هم در شرف ورشکستگی هستند و باید پیش از آنکه دیر شود چاره‌ای برای کمک به آنها اندیشید و به داد قطعه‌سازان رسید و یک‌بار برای همیشه مشکل مطالبات معوق آنها را برطرف کرد.

سخن پایانی

به‌گفته کارشناسان، قطعه‌سازان همچنان درگیر معضل عدم‌تسویه مطالبات معوق‌شان از خودروسازان هستند. در این میان، مشکلات کمبود نقدینگی خودروسازان حل نشده و آمار این مطالبات هر سال بیشتر هم می‌شود. در این شرایط انتظار می‌رود مسئولان و مدیران دولتی هرچه زودتر برای تامین نقدینگی موردنیاز تولید رایزنی کنند و راهکار ارائه دهند. واقعیت این است که امسال هم با تمام وعده‌های داده شده، زنجیره تامین و صنعتگران همچون سال‌های گذشته همچنان مشکلات نقدینگی داشتند. افزایش قیمت مواد اولیه، پرداخت با تاخیر مطالبات، مشکل تامین ارز برای خرید مواد اولیه، امکان نقل‌وانتقال پول، نبود ارتباطات بین‌المللی و سیاست‌های انقباضی بانک‌ها همچنان گریبانگیر صنعت قطعه بوده و به‌نظر می‌رسد سیاست‌ها بیشتر بازدارنده تولید هستند تا محرک آن.

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتي اراضي وساختمانهاي فاقدسند رسمي
آگهي موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتي و اراضي وساختمانهاي فاقدسند رسمي
برابر راي‌شماره۱۳۹۴۶۰۳۰۱۰۷۸۰۰۳۳۷۹ مورخ ۹۴/۳/۲۳ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتي اراضي وساختمانهاي فاقدسند رسمي مستقر در واحد ثبتي حوزه ثبت ملك جنوب غرب تهران تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضي آقاي موسي ابراهيمي فرزند داداش بشماره شناسنامه ۳۸۲ صادره از بستان آباد در سه دانگ مشاع از ششدانگ يك قطعه زمين با بناي احداثي در آن به مساحت۱۳۹/۸۱ مترمربع در قسمتي از پلاك۱۳۶۱ فرعي از ۲ اصلي مفروز و مجزي شده از پلاك اصلي مذكور واقع در بخش۱۲ تهران خريداري از مالك رسمي آقاي علي زنديه محرز گرديده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهي مي‌شود در صورتيكه اشخاص نسبت به صدورسند مالكيت متقاضي اعتراضي داشته باشند ميتوانند از تاريخ انتشار اولين آگهي به مدت دو ماه اعتراض خود را به اين اداره تسليم و پس از اخذ رسيد، ظرف مدت يك ماه از تاريخ تسليم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضايي تقديم نمايند. بديهي است در صورت انقضاي مدت مذكور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالكيت صادر خواهد شد. (شناسه آگهي۱۱۴۶۶۱۸) ۳
تاريخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۱/۲۳
تاريخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۲/۸
۱۱۲۸۱/م الف
رئيس ثبت اسناد و املاك جنوب غرب تهران ـ اردشير شهميرزادي

چالش‌هایی که یکی دو تا نیست

معدن از مشکلات تا توسعه

سودجویی به قیمت آلودگی

فعالان معدنی نگران هستند

خطر بحران اکتشاف در ۱۴ سال آینده

ضعف اکتشـاف در حوزه معدن بسیار جدی اسـت و شاهد این مدعا اظهار نگرانی فعالان بخش‌های مختلف در این زمینه اسـت. به باور کارشناسان حوزه معدن دولت ضعیف‌ترین عملکرد را در حوزه اکتشاف داشته است و نه تنها نقش حمایتی خود را ایفا نکرده که وظایفش را نیز نادیده گرفته اسـت و در حداقل سطح ممکن پیگیری کرده است.

گواه این ادعا خودداری از پرداخت بودجه‌های سنواتی است که برای این بخش در نظر گرفته شـده است. این بودجه‌ها هرچند بسیار ناچیز است، اما باز هم به درستی پرداخت نمی‌شود.

در گـزارش امروز صمت آخرین اظهار نظرهای کارشناسـان معدن درباره موضوع اکتشاف را مرور کردیم.

عکس: صمت

تولید ثروت و پایش مخاطرات

رئیس سـازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی با تاکید بر اینکه اگر به ذخایر آهن کشور توجهی نشود، تا ۱۴ سال آینده دیگر سـنگ‌آهن نخواهیم داشـت، گفت: بر اساس برآوردها تا سـال ۲۰۳۰ ذخایر معدنی به پایان می‌رسـد؛ ازاین‌رو باید به سمت اکتشافات عمقی حرکت کنیم.

به گزارش معدن نیوز علیرضا شهیدی گفت: فعالیت‌های این سازمان دانش‌محور است و زمینه فعالیت‌ها در حوزه‌هایی چون مخاطرات زمین‌شناسی، اکتشافات معدنی و ژئوتوریسم است.

وی آغاز فعالیت این سـازمان را از سـال ۵۶ ذکر کرد و ادامه داد: شناسـایی مواد معدنی بـرای تولید ثروت ملی و ارزیابی و پایش مخاطـرات باهدف جلوگیـری از زیان‌های اجتماعی از ماموریت‌های این سازمان است.

تهیه نقشه خاورمیانه

شـهیدی، مشـارکت در طرح‌های بین‌المللی در حوزه‌های مختلف علوم زمین را از دیگر فعالیت‌های این سازمان نام برد و یادآور شد: کمیسیون بین‌المللی تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی دنیـا (CGMW) کره زمین را به ۹ سـازمان زمین‌شناسـی تقسیم کرده و ریاست تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی خاورمیانه در این کمیسیون بین‌المللی بر عهده ایران است.

به گفته وی، در این راسـتا تاکنون از سوی ایران نقشه‌هایی تهیه‌شده و به تأیید این کمیسیون رسیده است.

رئیـس سـازمان زمین‌شناسـی و اکتشـافات معدنی، تهیه نقشـه‌های پایه را از ماموریت‌های این سازمان دانست و بابیان اینکه برای این منظور نسبت به تهیه نقشـه‌های زمین‌شناسی در مقیاس یک بیسـت‌وپنج هزارم اقدام شـده اسـت، ادامه داد: عـلاوه بر این طرح تحـول زمین‌شناسـی و اکتشـافات معدنی باهدف ایجاد تحول در حوزه اکتشافات معدنی، تعریف و از سال ۹۹ اجرای آن آغازشده است.

وی دستاورد این طرح را تقسیم‌کار در حوزه اکتشاف معادن دانسـت و خاطرنشان کرد: بخش پی‌جویی و شناسایی معادن بر عهده سازمان زمین‌شناسی است.

شـهیدی با اشـاره بـه چالش‌های موجـود در بخش ذخایر معدنـی، گفت: ایـران دارای ۶۸ نوع ماده معدنی اسـت و نیاز اسـت تا توجه بیشـتری به ایـن حوزه صورت گیـرد. یکی از نیازهای این حوزه تهیه نقشه‌های پایه است و در صورتی که به این حوزه توجهی نشـود، در آینده معادن معدنی کشـور دچار بحران خواهد شد.

وی اضافه کرد: نمونه آن معدن آهن اسـت و در صورتی که به آن توجه نشـود تا ۱۴ سال آینده دیگر سنگ آهن نخواهیم داشت.

رئیس سـازمان زمین‌شناسـی با تاکید بر ضرورت توجه به اکتشافات معدنی عمیق، افزود: دنیا به سمت اکتشافات عمقی حرکت کرده اسـت، چراکه بر اسـاس برآوردها تا سال ۲۰۳۰ ذخایر معدنی به پایان می‌رسد.

ناکارآمدی اقتصاد معدن

جاویدان حاجی آقا محسنی فعال و کارشناس معدنی گفت: توسـعه‌نایافتگی معـدن در ایران ناشـی از ناکارآمدی اقتصاد معدن است.

به گزارش معدن ۲۴، محسنی اضافه کرد: اکتشافات در کشور نباید به عنوان یک بخش مجزا از فرآیند معدنی دیده شود. وی بیان داشت: یکی از معضلات ما این است که فرآیند اکتشافات در ایران بخشـی جداگانه است و حتی سازمان مشخصی مثل سازمان زمین‌شناسی برای آن به وجود آورده‌ایم.

محسنی ادامه داد: در جهان چنین نگاهی وجود ندارد، بلکه بـه عنـوان یک کل و بخشـی از «اقتصاد معـدن» به آن نگاه می‌کنند.وی اضافه کرد: بر این اسـاس، اکتشافات جزئی مجزا از اسـتخراج و فناوری نیسـت، بلکه یک مفهوم به‌هم‌پیوسته اسـت و هم‌زمان با اکتشافات، طراحی معدن برای استخراج و در ادامه فرآوری اتفاق می‌افتد.

محسنی تصریح کرد: در این صورت است که هم اکتشافات هدفمند شـده، مؤثر و بهره‌ور می‌شود و می‌دانیم اکتشافی که انجام می‌شود، با چه بهایی و منتج به چه نتیجه‌ای خواهد شد؟

محسـنی گفت: اگر در اکتشـافات از عنوان «ژئومتالوژی» اسـتفاده می‌شـود، یعنی از ابتـدا که به دنبال مـاده معدنی هسـتیم، بدانیـم که چگونه کارخانه نهایـی تولید محصول را سروشکل دهیم؛ با این حال چنین نگاهی به طور مشخص در حاکمیت و دولت وجود ندارد و ساختار بوروکراتیک نهادی ما نشان می‌دهد که چنین نگاهی نیست و نهادهای سرمایه‌گذار ما نیز این طور به مسـاله نگاه نکرده‌اند. وی اظهار داشـت: ما هنوز نتوانسته‌ایم موضوع اقتصاد معدن را در کشور جا انداخته و مهندسی معدن را بخشی پیوسته اقتصاد معدن ببینیم.

لزوم فهم درست از اقتصاد معدن

محسـنی همچنین تصریح کرد: این گزاره که برخی عنوان می‌کنند «ما در معدن به توسعه دست نیافتیم، چون به عمق نرفتیم» اشـتباه اسـت و درست آن اسـت که بگوییم «چون اقتصاد معدن را توسعه ندادیم و فهم درست از آن نداشتیم، به رشد و توسعه کافی دست پیدا نکردیم.»

وی به مقایسـه دو کشـور ایران و استرالیا پرداخت و افزود: به طور مثال در اسـترالیا سـالیانه به طور متوسط یک‌میلیون کیلومتر حفاری انجام می‌شود، اگر هزینه هر متر طول حفاری در کشـورمان را ۶ میلیـون تومـان در نظر بگیریـم، آنگاه در مقیاس کشـوری همچون اسـترالیا به ۶ هـزار میلیارد تومان اعتبار نیاز خواهیم داشت؛ اما آیا این قدر سهل الوصول است و ما معطل ۶ همت برای توسعه معدنی هستیم؟!

وی افزود: امروز مشـکل ما این اسـت که به دنبال عملیات سـهل الوصول برای کسـب منافع رفتیم و از کسـب حداکثر بهره‌برداری از آنچه در اختیار داریم غفلت کردیم، بر این اساس بخش قابل توجهی از ذخایرمان را از دست دادیم.

وی تاکید کرد: عدم توسـعه معدن در ایران ناشـی از عدم کارکرد اقتصاد معدن اسـت و متاسـفانه تبدیل به یک اقتصاد کارآمد نشده است، بلکه آنچه می‌بینیم تبدیل‌شدن آن به یک «اقتصاد نفتی» است.

فولادسازان و اکتشاف

محسنی در ادامه درخصوص ورود فولادسازان به مقوله اکتشافات افزود: ورود فولادسازان به اکتشافات، الزاماً منجر به کشف ذخایر جدید و خلق ارزش‌افزوده نخواهد شد.

وی گفت: فولادسـازان عطش شـدیدی برای تأمین سنگ آهن موردنیاز خود دارند و این دلیل اصلی ورود آنها به مقوله اکتشـافات اسـت و فکر می‌کنند که توانند زنجیره را کامل کنند.

ایـن فعال حوزه معدن خاطرنشـان کـرد: مروری بر برخی تجـارب جهانـی در ایـن زمینه حاکی از آن اسـت که حتی ورود فولادسـازان بزرگ جهانی به عرصه اکتشافات و تکمیل زنجیره نیز نهایتاً تا مرحله کنسـانتره پیش رفته است و حتی نتوانستند وارد مرحله گندله‌سازی شوند.

سخن پایانی

کشـور پهناور ما نیازمند آن اسـت کـه با عزمی جزم برای جبران عقب‌ماندگی در حوزه اکتشـاف اقدام شود و با جذب سـرمایه‌گذار در این حـوزه، بتوانیم علاوه بر اکتشاف ذخایر سطحی از ذخایر عمقی، که از آن تاکنون غافل بوده‌ایم، بهره‌مند شویم.

«آگهی مزایده عمومی»

فروش ۳۰،۰۰۰ تن سنگ آهن دانه‌بندی معدن سنگ آهن اسفندار

شرکت راهبران فولاد اصفهان در نظر دارد مزایده عمومی **فروش ۳۰،۰۰۰ تن سنگ‌آهن دانه‌بندی معدن سـنگ‌آهن اسـفندار** را با شـرایط مندرج در اسـناد و تضمین شرکت در مزایـده به مبلغ ۳،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (سـه میلیـارد ریال) چک بانکی یا ضمانتنامه بانکی برگزار نماید. تاریخ انتشـار مزایده در سایت شرکت مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۶ و مهلت زمان ارائه پیشنهادات حداکثر تا ساعت ۱۶ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۰ می‌باشد.

علاقمندان شرکت در مـزایده می‌توانند جهت دریافت اسناد با شماره‌های ۰۳۱-۳۶۲۴۰۸۳۵ دپارتمـان بازرگانی شـرکت راهبـران فـولاد اصفهـان تماس حاصل و یـا بـه آدرس اینتـرنتی www.raahbaran.com بخش مزایدات مراجعه نمایند.

دپارتمان بازرگانی شرکت راهبران فولاد اصفهان

«آگهی مزایده عمومی»

فروش ۲۰،۰۰۰ تن سنگ آهن دانه‌بندی معدن سنگ آهن اسفندار

شرکت راهبران فولاد اصفهان در نظر دارد مزایده عمومی **فروش ۲۰،۰۰۰ تن سنگ‌آهن دانه‌بندی معدن سـنگ‌آهن اسـفندار** را با شـرایط مندرج در اسـناد و تضمین شرکت در مزایـده به مبلـغ ۹،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (نه میلیارد ریال) چک بانکـی یا ضمانتنامه بانکی برگزار نماید. تاریخ انتشـار مزایده در سایت شرکت مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۷ و مهلت زمان ارائه پیشنهادات حداکثر تا ساعت ۱۶ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۰ می‌باشد.

علاقمندان شرکت در مـزایده می‌توانند جهت دریافت اسناد با شماره‌های ۰۳۱-۳۶۲۴۰۸۳۵ دپارتمـان بازرگانی شـرکت راهبـران فـولاد اصفهـان تماس حاصل و یـا بـه آدرس اینتـرنتی www.raahbaran.com بخش مزایدات مراجعه نمایند.

دپارتمان بازرگانی شرکت راهبران فولاد اصفهان

آگهی فقدان سند مالکیت پلاک ثبتی ۹۰/۱۶۶۸ بخش ۱۱ تهران

نظر به اینکه خانم شهلا کاویانی جبلی و آقایان محمد حسین میرشفیعی و محمد علی میرشفیعی برابر برگ تقاضا به شماره وارده ۱۴۰۱۲۱۷۰۱۰۷۹۰۴۳۵۷۸ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۶ و با تسلیم دو برگ استشهادیه محلی ثبت شده ذیل ترتیب شماره های ۵۶ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۶ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۹۱۴ تهران مدعی شده که سند مالکیت شش دانگ یک قطعه آپارتمان نوع ملک طلق قطعه ۵ تفکیکی واقع در طبقه همکف به مساحت ۸۵/۵۶ متر مربع که مقدار ۳/۲۶ متر مربع آن بالکن جنوبی است به پلاک ثبتی ۱۶۶۸ فرعی از ۹۰ اصلی مفروز و مجزا شده از پلاک ثبتی ۱۳۶۷ فرعی از اصلی مذکور بخش ۱۱ تهران که دارای حق پارک در پارکینگ مشاعی است و بانضمام انباری شماره ۱۴ تفکیکی بمساحت ۷/۵۲ متر مربع واقع در جنوب انباری ۱۳ بنام محمد رضا میرشفیعی فرزند حبیب شماره شناسنامه ۲۶۷ تاریخ تولد ۱۳۵۰/۰۶/۲۴ صادره از قم دارای شماره ملی ۰۳۸۵۱۲۰۶۹۹ با جز سهم ۶ از کل سهم ۶ بعنوان مالک شش دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۱۷۸۸۷ تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۲۸ دفترخانه ۳۲۷ تهران موضوع سند مالکیت اصلی بشماره چاپی ۴۴۴۰۵۷ سری الف سال ۹۹ با شماره دفتر الکترونیکی ۱۳۹۹۲۰۳۰۱۰۷۹۰۲۸۲۵۹ ثبت و صادر گردیده است سپس نامبرده فوت شده و به اعتبار دادنامه انحصار وراثت شماره ۱۴۰۱۰۲۳۹۰۰۰۲۴۹۲۹۰۶ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۲ شعبه ۹ حقوقی شورای حل اختلاف شهرستان قم و گواهی مالیات بر ارث شماره ۷۰۵۵۲۸۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۲ اداره کل امور مالیاتی استان قم وراث وی عبارتند از شهلا کاویانی جبلی (زوجه) و محمد حسین میرشفیعی و محمد علی میرشفیعی (پسران) ضمناً بموجب نامه شماره ۱۴۰۱۰۵۸۰۱۰۱۱۰۰۹۴۷۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۷ اداره اول اجرای اسناد رسمی تهران بازداشت میباشد و سند موصوف بعلت سهل انگاری (شلوغی منزل) مفقود گردیده فلذا درخواست صدور المثنی سند مالکیت پلاک موصوف را نموده اند لذا مراتب در اجرای ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار آگهی می شود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت به ملک مذکور میباشد و یا ادعای وجود اصل سند مالکیت نزد خود را دارد از تاریخ انتشار این آگهی ظرف مهلت ۱۰ روز اعتراض خود را به انضمام اصل سند مالکیت به این منطقه ارائه نماید تا مورد رسیدگی قرار گیرد بدیهی است اصل سند پس از رویت و ملاحظه به ارائه کننده آن اعاده خواهد شد ضمناً به اعتراضات بدون سند مالکیت ترتیب اثر داده نمیشود. النهایه درصورت عدم وصول واخواهی ظرف مهلت مقرر قانونی المثنی سند مالکیت پلاک مرقوم صادر و به متقاضی تسلیم خواهد شد. (شناسه آگهی : ۱۴۶۲۵۳۳) ۴

۱۶۱۶۳/ م الف

رضا النچری ـ رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک تهرانپارس

آگهی فقدان سند مالکیت

آقای محمدعلی ایرانمهر با ارائه دوبرگ استشهادیه شماره ۸۵۶۱۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۱ مورد تائید دفتر ۲۸۹ تهران و درخواست وارده به شماره ۰۱/۲۵۶۷۸ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۱ مدعی است که یک جلد سند مالکیت مربوط به یک دانگ مشاع از شش دانگ یک دستگاه آپارتمان مسکونی به مساحت ۶۵/۴۴ متر مربع به شماره ۱۴۰ فرعی از ۳۶۲۱ اصلی واقع در بخش هفت تهران بشماره چاپی ۵۲۹۶۲۸ بنام محمد علی ایرانمهر صادر و تسلیم گردیده که در اثر اثاث کشی مفقود گردیده درخواست صدور المثنی سند مالکیت نموده است لذا مراتب باستناد تبصره یک اصلاحی مورخه ۷۲/۹/۲ ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی میشود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم غیر از اسناد فوق و یا وجود سند مالکیت مذکور نزد خود می باشد از تاریخ نشر این آگهی ظرف مدت ۱۰ روز به این منطقه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله تسلیم و رسید دریافت نمائید تا مورد رسیدگی قرار گیرد در غیر اینصورت پس از انقضای مهلت مزبور و عدم وصول اعتراض نسبت به صدور المثنی سند مالکیت طبق مقررات اقدام خواهد شد (شناسه آگهی : ۱۴۶۲۵۵۷) ۲

۱۶۱۷۱ / م الف

علیرضا محسنی ـ کفیل واحد ثبتی حوزه ثبت ملک پیروزی تهران

آگهی فقدان سند مالکیت موضوع پلاک ثبتی ۲۰۵۸۸۹ فرعی از ۴۴۷۶ اصلی واقع در بخش ۷ تهران

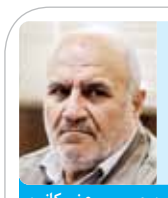
نظر به اینکه خانم نرگس قاسمی با وکالت از طرف منیر فرزانه قفری و با ارائه دوبرگ استشهادیه به شماره ۸۷۱۹ و ۸۷۲۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۹ تائیدیه دفتر ۱۱۴۹ تهران و درخواست وارده شماره ۳۷۸۲۲ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۱ مدعی است که سند مالکیت ششدانگ یک قطعه آپارتمان نوع ملک طلق با کاربری مسکونی به پلاک ثبتی ۲۰۵۸۸۹ فرعی از ۴۴۷۶ اصلی ، مفروز و مجزا شده از ۳۴۹۹۰ فرعی از اصلی مذکور، قطعه ۱ در طبقه ۰۰ و واقع در بخش ۰۷ ناحیه ۰۰ حوزه ثبت ملک پیروزی تهران استان تهران به مساحت ۶۶/۳۲ متر مربع بانضمام پارکینگ قطعه ۲ به مساحت ۱۰/۸ واقع در طبقه زیرزمین مشخصات مالکیت : مالکیت منیر/ فرزانه قفری فرزند نصراله شماره شناسنامه ۲۱۰۲۰ تاریخ تولد ۱۳۳۹/۰۷/۰۲ صادره از تهران دارای شماره ملی ۰۰۳۵۰۷۷۱۳۱ با جزسهم ۶ از کل سهم ۶ بعنوان مالک شش دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۷۲۲۷۲ تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۰۴ موضوع سند مالکیت اصلی بشماره چاپی ۳۲۰۹۰۸ سری الف سال ۹۴ با شماره دفتر الکترونیکی ۱۳۹۴۲۰۳۰۱۰۴۳۰۴۸۳۶۴ O که در صفحه ۲۰۶ دفتر املاک جلد ۳۶۹۹ ذیل شماره ۵۶۶۰۴۵ ثبت گردیده است. که به علت اسباب کشی ، مفقود گردیده و درخواست صدور المثنی سند مالکیت نموده است ؛ لذا مراتب باستناد تبصره یک اصلاحی مورخه ۷۲/۹/۲ ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می شود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم غیر از اسناد فوق و یا وجود سند مالکیت مذکور نزد خود می باشد از تاریخ نشر این آگهی ظرف مدت ۱۰ روز به این منطقه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله تسلیم و رسید دریافت نمائید تا مورد رسیدگی قرار گیرد در غیر اینصورت پس از انقضای مهلت مزبور و عدم وصول اعتراض نسبت به صدور المثنی سند مالکیت طبق مقررات اقدام خواهد شد. (شناسه آگهی : ۱۴۶۲۵۶۱) ۳

۱۶۱۷۲/م الف

علیرضا محسنی ـ کفیل واحد ثبتی حوزه ثبت ملک پیروزی تهران

یادداشت

دستمزد منصفانه حق مسلم ما است

حسین حبیبی- عضو کانون هماهنگی شوراهای اسلامی کار

اهداف تعیین حداقل دستمزد جلوگیری از استثمار نیروی کار، کاهش نابرابری دستمزدها، از بین بردن رقابت غیرقانونی کارفرمایان، توزیع عادلانه درآمد، بهبود و ترویج قانون کار برای گروه هدف در تعیین حداقل دستمزد کارگران و خانواده‌های آنان است. در واقع باید حداقل دستمزد را مکمل دیگر ابزارهای سیاستی و حمایتی از قبیل بیمه بیکاری، تامین اجتماعی و ایجاد اشتغال در مبارزه با فقر و نابرابری فزاینده دید. اسلام زندگی منهای فقر را برای مردم خواستار است. فقر به هر دلیلی که باشد زشت و ناپسند است و گویای آن است که جامعه، اسلامی و انسانی نیست. افزایش حداقل مزد عامل تورم نیست، بلکه تورم علت افزایش حداقل مزد است و شورای‌عالی کار موظف است نسبت به افزایش حداقل مزد کلیه کارگران کشور اقدام کند، نه اینکه در پی چرایی ایجاد تورم باشد و به حل مشکل کارفرمایان بخش دولتی و خصوصی بپردازد. کنترل و مهار تورم بر عهده دولت‌ها و حاکمیت کشور است، نه برعهده کارگران. در ماده ۲۳ اعلامیه حقوق بشر بر منصفانه بودن دستمزد، به‌طوری‌که زندگی فرد و خانواده‌اش را هم‌شأن با حیثیت و کرامت انسانی تامین کند، تاکید شده است.

در صدوهشتمین نشست کارشناسان سازمان بین‌المللی کار اعلام شد حداقل دستمزد نشان‌دهنده پایین‌ترین سطح مزد است که براساس عرف یا قانون و به شیوه‌ای تعیین می‌شود که حداقل نیازهای کارگر و خانواده‌اش را برآورده کند. حداقل دستمزد عبارت است از نرخ‌های مزدی که از طریق قانون یا مذاکرات دسته‌جمعی برقرار می‌شود و کارگران را با دستمزدهای پایین‌تر از این نرخ نمی‌توان استخدام کرد. علاوه بر این پرداخت آن باید به‌صورت نقدی باشد و پرداخت‌های غیرنقدی که در قراردادها پیش‌بینی می‌شود ازجمله پرداخت‌هایی است که اضافه بر حداقل مزد به‌شمار می‌رود.

وفق بند ۶ اصل دوم قانون اساسی، جمهوری اسلامی برپایه کرامت و ارزش والای انسانی و آزادی و نفی هرگونه ستمگری و ستم‌کشی و سلطه‌گری و سلطه‌پذیری استوار است و قسط، عدل، استقلال سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و همبستگی ملی را تامین می‌کند. وفق ماده ۴۱ قانون کار حداقل مزد باتوجه به نرخ تورم بدون آنکه مشخصات جسمی و روحی کارگران و ویژگی‌های کار محول شده را موردتوجه قرار دهد، باید زندگی یک خانواده کارگر را تامین کند. اما نکته مهم و کلیدی این است که حق مسلم و قانونی کلیه کارگران اعم از کارگران شاغل و بازنشسته موضوع مواد ۹۶ و ۱۱۱ قانون تامین اجتماعی و کارگران شاغل در وزارتخانه‌ها، شرکت‌ها و دستگاه‌های اجرایی دولت، کارگران نهادهای انقلابی موضوع ماده‌واحده مصوبه ۱۹ آذر ۱۳۶۹ مجلس شورای اسلامی، کارگران بخش خصوصی و کارگران سایر سطوح مصوبه سال ۱۳۵۲ مجلس شورای ملی است که از مصوبات مزدی شورای عالی کار وفق ماده ۴۱ قانون کار برخوردار شوند. حداقل دستمزد پایین‌ترین سطح مزدی است و تعیین آن براساس بهره‌وری خلاف قوانین ملی و بین‌المللی و ظلم آشکار در حق کارگران است. بنابراین باید از افزایش حداقل مزد براساس سبد معیشت که با تایید و نظر مثبت نمایندگان کارگران در شورای‌عالی کار و نمایندگان کارگران تعیین می‌شود حمایت و اعلام کرد سرنوشت کارگران باید با نظر و توسط خود کارگران و نمایندگان آنها مشخص شود. ما کارگران ایران دستمزد منصفانه هم‌شأن با حیثیت و کرامت انسانی خود و خانواده‌هایمان را در سال ۱۴۰۲ حق مسلم خود می‌دانیم.

به همین منظور کارگران خواهان آن هستند که حداقل دستمزد مصوب شورای‌عالی کار در سال ۱۴۰۲ باتوجه به نرخ تورم و سبد معیشت موضوع ماده ۴۱ قانون کار تعیین شود. علاوه بر این تغییرات اعمال شده فراگیر باشد و همه کارگران مشمول قانون کار، اعم کارگران شاغل در وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی، بخش خصوصی، نهادهای انقلابی، نهادهای عمومی غیردولتی و بازنشستگان موضوع مواد ۹۶ و ۱۱۱ قانون تامین اجتماعی را در برگیرد.

احداث واحد تولید فولاد سبز در بنگلادش

شرکت دانیلی ایتالیا اعلام کرد یک کارخانه تولید فولاد سبز با ظرفیت یک‌میلیون تن در سال به شرکت Unitex Steel بنگلادش تحویل خواهد داد. دنیلی شرکت مهندسی و تولیدی ایتالیایی است که در زمینه احداث کارخانه، ساخت تجهیزات صنعتی و تولید ماشین‌آلات، تولید فولاد و محصولات فلزی فعالیت می‌کند و دارای کارخانجاتی در ایتالیا، آلمان، سوئد، برزیل، امریکا، روسیه، چین، هند، اتریش، ویتنام، هلند و تایلند است. به گزارش آیروپکس این کارخانه در شرق چیتاگونگ بنگلادش، دارای تجهیزات جانبی برای تصفیه دود و آب و سیستم‌های برقی و اتوماسیون پیشرفته خواهد بود و تا ۲ سال آینده به بهره‌برداری خواهد رسید. استان چیتاگونگ از استان‌های شش‌گانه کشور بنگلادش به مرکزیت بندر چیتاگونگ است که در شرق بنگلادش و در مرز میانمار قرار دارد. شرکت دانیلی قرار است با طرح هیبریدی تغذیه‌کننده قدرت Q-One که خود اختراع کرده است، کنترل دیجیتال قوس را فراهم کند تا مصرف انرژی الکتریکی و الکترود کاهش یابد. براساس آمار انجمن جهانی فولاد، تولید فولاد بنگلادش در سال ۲۰۲۲، حدود ۵ میلیون و ۲۰۰ هزار تن بود که در مقایسه با سال قبل از آن کاهش داشته است. تولید سبز روشی برای تولید فولاد بدون استفاده از سوخت فسیلی است. بسیاری از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فولاد دنیا برنامه‌هایی برای کاهش ردپای کربن خود با استفاده از کوره‌های قوس الکتریکی دارند، اما گزارش‌ها نشان می‌دهد گذار از کوره‌های بلند قدیمی به کوره‌های قوس الکتریکی در وضعیت رکود است و به‌طرز چشمگیری از اهداف کربن‌زدایی کامل فاصله دارد.

تولید فولاد سبز نیاز به سرمایه‌گذاری‌های میلیارد دلاری در بخش تولید انرژی‌های تجدیدپذیر دارد که چالش بزرگی در راستای تحقق هدف دستیابی به کربن صفر تا سال ۲۰۵۰ است.

در گزارش صمت درباره فرار سرمایه از بخش معدن مطرح شد

چالش‌هایی که یکی دو تا نیست

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

اقتصاد را از جمله حساس‌ترین حوزه‌های کلان کشور معرفی می‌کنند که کمترین میزان دستورپذیری را دارد و تلاش برای کنترل دستوری آن همواره آثار و تبعات منفی به‌جا گذاشته است.

یکی از زیرشاخه‌های استراتژیک اقتصاد کشور معدن است که با مشکلات بی‌شماری دست‌وپنجه نرم می‌کند. از آنجایی که همه مراحل معدنکاری، از ابتدا تا انتها نیاز به منابع مالی فراوان دارد، مهم‌ترین و موتور محرک آن جذب سرمایه است، اما فعالان و دست‌اندرکاران این حوزه نگران فرار سرمایه از این بخش هستند.

در گزارش امروز این صفحه از روزنامه صمت معضل جذب مالی و چالش خطرناک فرار سرمایه موردبررسی قرار گرفته است. آنچه در ادامه می‌خوانید نظرات انوشیروان دلیریان و احسان پیری، دو تن از کارشناسان و فعالان معدن در این باره است.

عکس: صمت

از صفر تا صد

انوشیروان دلیریان، کارشناس و فعال معدن: برای پاسخ به چرایی کاهش سرمایه‌گذاری در بخش معدن، باید این نکته را یادآور شد که سرمایه‌گذاری در معدن و صنایع معدنی به‌خصوص در بخش معدن، بلندمدت است و اگر قرار باشد محدوده‌ای از صفر به مرحله بهره‌برداری و تولید برسد باتوجه به قوانین موجود در کشور حداقل به ۳ تا ۵ سال زمان و تزریق سرمایه نیاز دارد؛ بنابراین ذات معدنکاری و سرمایه‌گذاری در این بخش، فعالیتی بلندمدت است.

▣ عوامل خارجی و داخلی

عوامل کاهش سرمایه‌گذاری در بخش معدن به دو قسمت تقسیم می‌شود؛ بخش اول شرایط بازار جهانی است که از ۳ سال گذشته و در پی شیوع همه‌گیری کرونا در جهان، دچار افول شد و رکود فراگیری در سطح جهان پیش آمد. توجه به شرایط جهانی از این نظر اهمیت دارد که نرخ بیشتر محصولات معدنی به‌صورت جهانی تعیین می‌شود و به این ترتیب اختلال در بازار تقاضا، باعث افت شدید قیمت‌ها و رکود بازار جهانی می‌شود. عامل اصلی این رکود کاهش تقاضا و بازار مصرف در چین و هند بود که همه دنیا را درگیر کرد و درنتیجه ریسک سرمایه‌گذاری در صنایع دیربازده ازجمله معدن افزایش یافت. عامل بعدی که به صورت جهانی بخش معدن را درگیر کرد، افزایش تورم حاکم بر اقتصاد جهانی است؛ به‌عبارت‌دیگر رکود حاصل از همه‌گیری کرونا و شرایط تورمی حاکم بر اقتصاد جهانی، به‌ویژه اروپا و امریکا، باعث شد بانک‌های مرکزی دنیا به سمت سیاست‌های انقباضی بروند. این‌گونه سیاست‌ها در بدو امر، موجب افت تولید و سرمایه‌گذاری می‌شود، زیرا با بالا بردن نرخ بهره پولی عملا گردش نقدینگی در اقتصاد کشورها با کندی روبه‌رو و این موجب می‌شود ریسک سرمایه‌گذاری در صنایع دیربازدهی مثل معدنکاری نسبت به سایر صنایع کاهش پیدا کند.

▣ ریسک بالا

اما عوامل داخلی که موجب کاهش سرمایه‌گذاری در بخش معدن می‌شود را با تعریف ریسک بالای معدنکاری آغاز می‌کنم. در منابع علمی، وقتی یک فعالیت اقتصادی معنی پیدا می‌کند که سود آن بین ۱۰ تا ۱۵ درصد بیشتر از میزان بهره بانکی باشد. اگر بخواهیم موضوع را با عدد و رقم تعریف کنیم، وقتی نرخ بهره در بانک‌های مختلف بین ۲۳ تا ۲۵ درصد تعریف می‌شود اگر ۱۵ درصد سود تعیین‌شده برای تولید را هم به آن اضافه کنیم، به عدد ۴۰ درصد می‌رسیم؛ به‌عبارت روشن‌تر سرمایه‌گذاری باید بازدهی ۴۰ درصدی داشته باشد.

▣ بی‌ثباتی اقتصادی

اما موضوع مهم دیگر، تورم حاکم بر جامعه است. یک سرمایه‌گذاری در بخش معدن که ۴۰ درصد سوددهی داشته باشد، وقتی در کنار تورم ۵۰ یا ۶۰ درصدی، قرار می‌گیرد، صرفه اقتصادی خود را در خطر و خارج از اصول علم اقتصاد می‌بینند؛ بنابراین میل و رغبت به سرمایه‌گذاری در شرایط فعلی کاهش پیدا می‌کند. پس اینکه گفته می‌شود معدنکاری، به‌واسطه اینکه فعالیتی بلندمدت و دیربازده است، ریسک بالایی دارد و بازگشت سرمایه در آن بین ۳ تا ۵ سال زمان نیاز دارد، مربوط به شرایط و دوران ثبات اقتصادی است، اما وقتی تعادل و ثبات اقتصادی به خطر می‌افتد، عملا ریسک سرمایه‌گذاری و بازگشت سرمایه نسبت به دیگر صنایع افزایش پیدا می‌کند و به همین دلیل دچار ریزش در سرمایه‌گذاری بخش معدن خواهیم شد. بی‌ثباتی در اقتصاد کشور به‌واسطه نرخ بالای تورم و غیرقابل‌پیش‌بینی بودن شرایط اقتصادی حداقل برای یک بازه شش‌ماهه تا یک‌ساله، عامل مهم دیگر بی‌علاقگی به سرمایه‌گذاری است. در بسیاری از موارد برای فعالیت‌های اقتصادی نیاز به ثباتی حداقل یک‌ساله داریم. بر همین اساس بی‌ثباتی در صنعتی مانند معدنکاری که بین ۳ تا ۵ سال خواب سرمایه دارد، موجب فرار سرمایه می‌شود. بنا بر آنچه گفته شد آسیب‌زاترین مشکل در بخش معدنکاری که موجب ریزش سرمایه‌گذاری شده این است که فعال این بخش نمی‌تواند شرایط یک سال یا حتی ۶ ماه پیش رو را پیش‌بینی کند.

اما سرمایه‌گذاری در بخش معدن به‌جز شرایط اقتصادی از ۴ جبهه دیگر هم قابل‌بررسی است؛ شناسایی، تولید، توزیع و مصرف که ما متاسفانه در هر ۴ بخش دچار مشکل هستیم و تا خیال سرمایه‌گذار از این ۴ بخش راحت نباشد، نمی‌تواند در زمینه سرمایه‌گذاری در بخش معدن دل به دریا بزند و دارایی خود را به سمت بازارهایی با امنیت بیشتر سوق می‌دهد.

▣ عامل شناسایی

در واقع در کشور ما جز اکتشافات سیستماتیک انجام‌شده در دهه ۴۰ و ابتدای دهه ۵۰ که تا سال‌های ابتدایی دهه ۶۰ هم ادامه داشت، عملا کار سیستماتیکی برای اکتشافات مواد معدنی نداشتیم. حتی بودجه نهادهای مرتبط و درگیر با این موضوع سال‌به‌سال کم و کمتر شد. این باعث شد سیکل معدنکاری در کشور ما معیوب شود. به این ترتیب امروزه می‌بینیم از آن اکتشافات چه دستاوردهایی داشتیم و به چه ذخایری رسیدیم که تا حال حاضر داریم از آنها بهره‌برداری می‌کنیم، اما از آنجایی که سرمایه‌گذاری جدید و درخوری انجام نشد، به‌جایی رسیدیم که نگران تامین سنگ آهن موردنیاز برای دستیابی به چشم‌انداز تولید فولاد هستیم. برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد که در چشم‌انداز ۱۴۰۴ ذکر شده، نیازمند سالانه حدود ۱۶۰ تا ۱۸۰ میلیون تن سنگ آهن هستیم و اگر اکتشافات جدیدی صورت نگیرد برای تامین آن بین ۱۰ تا ۱۵ سال آینده دچار مشکل خواهیم شد. به‌عبارت دیگر ما تا امروز از کاری که باید در زمینه شناسایی، پی‌جویی و اکتشافات انجام می‌دادیم، غفلت کرده‌ایم و عامل اصلی آن حاکمیت معدنی است، چون در تمام کشورهای دنیا به‌ویژه کشورهای معدنی فرآیند شناسایی و ارائه اطلاعات اولیه برعهده سیاست‌گذار و دولت‌ها است که متاسفانه ما در این زمینه کوتاهی داشته‌ایم.

▣ تولید و تحریم

از نیمه دوم سال ۷۰ با اضافه شدن بخش خصوصی به سرمایه‌گذاران دولتی و نیمه‌دولتی حوزه معدن و معدنکاری شکوفایی خوبی رقم خورد و چشم‌انداز روشنی پیش رو بود، اما در یک دهه اخیر باتوجه به تحریم‌های ظالمانه‌ای که دچار آن بودیم، به تکنولوژی‌های نوین استخراجی دسترسی نداشتیم و هم از نظر فنی و هم از نظر ماشین‌آلات، آسیب جدی به بخش معدن ما وارد شده و دچار عقب‌ماندگی جبران‌ناپذیری شدیم. ماشین‌آلات معدنی مورداستفاده ما فرسوده و خارج از استانداردهای جهانی هستند و باعث کاهش بهره‌وری و راندمان ما شده و ریسک سرمایه‌گذاری را بیش‌ازپیش کرده‌اند. از طرف دیگر در دنیا با استفاده از تکنولوژی‌های نوین و سازگار با محیط‌زیست، فرآیند معدنکاری به‌کلی متحول شده است؛ به‌طوری‌که نیروی انسانی به‌جای فعالیت مستقیم در معدن، ماشین‌ها را کنترل می‌کند که این موضوع هم ما را چه در حال حاضر و چه در سال‌های پیش رو در زمینه تولید به‌صرفه و رقابتی دچار مشکل خواهد کرد.

▣ توزیع لنگ‌لنگان

اگر باوجود دو عامل اول، سرمایه‌گذاری ریسک حضور در حوزه معدن را بپذیرد، شرایط توزیع آن در کشور پهناور ما دچار مشکل است. حمل‌ونقل ریلی ما صنعت‌محور نیست.

حمل‌ونقل جاده‌ای دچار استهلاک شدید و به‌تبع آن پرهزینه است. حمل‌ونقل آبی محدود است و با کندی بالا انجام می‌شود. این محدودیت‌ها ریسک سرمایه‌گذاری را بالا می‌برد زیرا قیمت تمام‌شده محصول را افزایش می‌دهد و تولید را از شرایط رقابتی خارج می‌کند.

متاسفانه در یک دهه اخیر برای حل این مشکل و ترمیم نقاط ضعف در حوزه حمل‌ونقل اقدام جدی صورت نگرفته و هزینه تولید بالا به سرمایه‌گذار تحمیل شده که همین امر می‌تواند یکی از عوامل فرار سرمایه از بخش معدن باشد.

▣ صدرنشین رکود تورمی

رکود تورمی در کشور ما بسیار زیاد است؛ تا جایی که یکی از صدرنشینان لیست تورم هستیم.

رکودی که چندین سال است بر اقتصاد ما سایه افکنده باعث می‌شود اگر آن سه مانع قبلی هم حذف شود، بازهم تقاضای لازم در بازار وجود نداشته باشد و تحریم‌ها هم که مزید بر علت شده و بازار خارجی تولیدات معدنی را از دست داده‌ایم. خلاصه اینکه میزان تقاضا چنگی به دل نمی‌زند که سرمایه‌گذار میل و رغبتی به فعالیت در این زمینه داشته باشد. تقاضا را می‌توان با بازاریابی در کشورهای همجوار و همسایه ایجاد و تقویت کرد، اما تحریم‌ها و معضل نقل‌وانتقال پول، از جمله مواردی است که سرمایه‌گذار را از حضور در این بخش هم فراری می‌دهد. تمام موارد یادشده باتوجه به ابعاد و گستردگی‌شان در میزان میل و رغبت سرمایه‌گذاران به حضور در بخش معدن تاثیر منفی داشته‌اند.

نقشی پررنگ در تولید ثروت

احسان پیری، کارشناس و فعال معدن: ما جزو معدود کشورهایی هستیم که هم منابع انرژی فراوانی در اختیار داریم و هم معادنی غنی و با ظرفیت بالا که اگر این دو دارایی باهم ممزوج شوند، نقش پررنگی در تامین زنجیره تولید و ثروت‌آفرینی ایفا خواهند کرد.

البته از آنجایی که سرمایه‌گذاری در بخش معدن، ریسک‌های فراوانی دارد، باید بستر مناسبی برای فعالیت در این بخش مهیا شود تا سرمایه‌گذار بتواند با اطمینان خاطر وارد گود شود و این حوزه را از حالت رکود خارج کند، اما متاسفانه تا امروز بستر مناسبی برای حضور بخش خصوصی در حوزه معدن فراهم نشده است.

▣ تعهد به اکتشاف

یکی از اقدامات مهم برای بسترسازی به‌منظور معدنکاری این است که دولت به وظایف خود برای اکتشافات اولیه متعهد بماند. به گمان من تا زمانی که اطلاعات معدنی کشور که در اختیار بخش‌های مختلف حاکمیت مثل وزارت نفت، ارتش، سازمان زمین‌شناسی و مانند آن قرار دارد، به‌صورت شفاف در اختیار همه علاقه‌مندان به سرمایه‌گذاری قرار نگیرد، فضای موجود برای سرمایه‌گذاران ناشناخته باقی می‌ماند که به افزایش ریسک سرمایه‌گذاری دامن می‌زند. علاوه بر این قوانین، مقررات و آیین‌نامه‌های خلق‌الساعه‌ای که برای فعالیت‌های معدنی وجود دارد یا صادر می‌شود هم مزید بر علت شده تا سرمایه‌گذاری کم و کمتر شود.

▣ مشکلات عدیده بی‌پایان

باتوجه به شرایط تحریمی کشور، روشن است که مشکلات عدیده‌ای برای حضور سرمایه‌گذار خارجی وجود دارد. یکی از مشکلات تحریم‌ها این است که جلوی مراودات مالی را گرفته، اما شاید بتوان با استفاده از رمزارزها و مبادلاتی که در بستر بلاک‌چین انجام می‌شود، مشکلات این بخش را تا حدودی حل کرد.

ازآنجایی که سهامداران بزرگ شرکت‌های معظم معدنی جهان، کشورهایی مانند امریکا هستند، خواه‌ناخواه این شرکت‌ها نمی‌توانند در حوزه سرمایه‌گذاری در ایران حضور پیدا کنند، اما به‌عنوان‌مثال شرکت‌های چینی می‌توانند سرمایه‌گذاری کنند، زیرا کشوری مانند ایران واقعا ظرفیت زیادی در این حوزه دارد.

بنابراین به گمان من نمی‌توان و نباید همه تقصیرها را به گردن تحریم انداخت، چراکه خود ما هم تا امروز کم‌کاری‌های زیادی داشته‌ایم.

▣ گمنامی

یکی دیگر از معضلات مهم در حوزه سرمایه‌گذاری معدنی این است که تبلیغات و اطلاع‌رسانی ما در این حوزه، حتی در کشورهای همسایه، کمرنگ بوده است. اینکه ما در رسانه‌های مختلف حضور نداریم و در حوزه تخصصی مثل معدن، فولاد، زنجیره‌هایی که از معدن مشتق می‌شوند و امثال آن نقش و رنگی از کشور ما نیست، ضعف بزرگی است که به بحث سرمایه‌گذاری خارجی صدمات جبران‌ناپذیری وارد می‌کند.

واقعیت این است که ما ظرفیت‌های زیادی در بخش معدن و صنایع معدنی داریم؛ به‌عنوان‌مثال سازمان نظام مهندس معدن ایران بیش از ۳۰ هزار عضو دارد که همه فارغ‌التحصیل رشته معدن یا زمین‌شناسی هستند که سرمایه انسانی حوزه معدن و مهم‌ترین عامل موفقیت بنگاه‌های بزرگ، به‌شمار می‌روند. پس کشور ما هم ذخایر غنی معدنی دارد، هم سرمایه انسانی و هم از اطلاعات و داده‌های موردنیاز و بخش خصوصی فعال برخوردار است و اگر همه اینها را در کنار هم قرار دهیم، می‌توان از این مجموعه بهره برد تا فضای مطلوب‌تری در این حوزه مهم اقتصادی ایجاد شود.

> اینکه ما در رسانه‌های مختلف حضور نداریم و در حوزه تخصصی مثل معدن، فولاد، زنجیره‌هایی که از معدن مشتق می‌شوند و امثال آن نقش و رنگی از کشور ما نیست، ضعف بزرگی است

سخن پایانی

به‌باور کارشناسان کشور ما در زمینه تامین امنیت سرمایه‌گذاری معدنی، چه داخلی و چه خارجی، کارنامه درخشانی ندارد و در شرایط موجود که شرحی از آن در گزارش رفت، چشم‌انداز روشن و درخشانی پیش رو نیست؛ مگر اینکه تحولات اساسی در زیرساخت‌های حمایت از سرمایه‌گذاری صورت گیرد.

گسترش
تجارت
روزنامه صبح ایران
دوشنبه
۸ اسفند ۱۴۰۱
۶ شعبان ۱۴۴۴
۲۷ فوریه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۷۶
پیاپی ۳۵۹۴
www.Tejaratdaily.com

ورود نابجای «ناخدا» به پیمان‌سپاری ارزی

تجویز غلط!

خانه‌ها زیر نقاب بی‌قانونی

عکس: صمت

اما واگرهای تصمیم جدید بانک مرکزی و وزارت صمت برای رفع تعهدات ارزی

«ناخدا» مرکز معجزه کاهش نرخ ارز و طلا نیست

آیین‌نامه اجرایی بازگشت ارز حاصل از صادرات، حدود ۲ ماه پیش توسط دولت و دستگاه‌های ذی‌ربط آن تدوین و اعلام شد و براساس آن، صادرکنندگان صنعت فولاد و پتروشیمی می‌بایست تمام ارزهای حاصل از صادرات خود را در سامانه نیما عرضه کنند. طبق این آئین‌نامه، صادرکنندگان محصولات این بخش‌ها، اجازه فروش اسکناس ارزهای خود در بازار متشکل ارزی را نداشته و برمبنای قانون، ملزم به رفع تعهدات ارزی خود در سامانه نیما بودند. حال وزیر صمت در سخنان اخیر خود خبر از تغییر رویه بازگشت ارزهای حاصل از صادرات برای این گروه‌های کالایی داد.

براساس جدیدترین اخبار، صادرکنندگان گروه‌های کالایی پتروشیمی‌ها، پالایشی‌ها و مواد معدنی باید ارزهای حاصل از صادرات خود را در مرکز مبادله طلا و ارز عرضه کنند. این مرکز اواخر هفته گذشته آغاز به کار کرد و ارزها در این سامانه با قیمتی میان ۴۱ تا ۴۲ هزار تومان مبادله شدند. طی چند روز اخیر، اظهار نظرات متفاوتی نسبت به عملکرد و پیامدهای شکل‌گیری این سامانه منتشر شده است. برخی معتقدند دولت‌های پیشین راهکارهای مشابه راه‌اندازی مرکز مبادله طلا و ارز را در گذشته اجرا و امتحان کرده و شاهد ناموفق بودن آن‌ها بودیم. دسته‌ای دیگر بر این باورند در صورت اجرای صحیح سازکارهای این سامانه، فعالیت مرکز مبادله ارز و طلا می‌تواند به ساماندهی بازار ارز به‌ویژه در بحث رفع تعهدات ارزی و تامین نیاز ارزی واردکنندگان کمک کند.

صمت در این گزارش، به بررسی نظرات متفاوت درباره شکل‌گیری مرکز مبادله طلا و ارز و اجبار دولت برای رفع تعهدات ارزی برخی گروه‌های کالایی در این سامانه پرداخته است.

> دولت تا چند ماه پیش تمامی کالاهای اساسی را با ارز ترجیحی وارد کشور می‌کرد که به یکباره ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی را به ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی افزایش داد، در چنین شرایطی نمی‌توان انتظار ثبات قیمت‌ها در بازارهای مختلف به‌ویژه بازار ارز را داشت

هرج و مرج در بازار ارز و سکه

محمدرضا سبزعلیپور، رئیس مرکز تجارت جهانی ایران در نشستی تحت عنوان نرخ ارز و طلا و تاثیر آن بر بازار و تجارت جهانی، در جمع تعدادی از مدیران برجسته و فعالان اقتصادی نسبت به راه‌اندازی تشکیلات جدیدی به نام «مرکز مبادله ارز و طلا» واکنش نشان داد و گفت: طی چند ماه اخیر نابه‌سامانی عجیب و غریبی بر بازار سکه و ارز حاکم شده که این مسئله سبب افزایش نرخ ارزهای رایج و سقوط بیش از ۱۵۰ درصدی پول ملی ایران شده است. همین امر تعجب همگان را برانگیخته و سوالات زیادی را در اذهان به‌وجود آورده که چرا بانک مرکزی و مسئولان دولتی به‌ویژه وزیر اقتصاد در طی این مدت هیچ اقدام عاجل، اصولی و عملی را برای تنظیم و ساماندهی بازار ارز انجام نداده و نمی‌دهند؟ به گزارش ایونا، سبزعلیپور ادامه داد: نابه‌سامانی‌های چند ماه گذشته بازار سکه و ارز، مسئولان پولی و بانکی کشور را درگیر کرده و مقامات دولتی جهت گره‌گشایی مشکلات پولی و ارزی کشور، تصمیماتی را اتخاذ کردند. اما این تصمیمات اشتباه بوده و به‌جای حل ریشه‌ای مشکلات، بر گره‌های گذشته افزوده و منجر به افزایش نرخ ارز و طلا شده است.

▣ اشتباهات مداوم دولت

سبزعلیپور در ادامه اظهارکرد: آخرین تصمیم اتخاذ شده جهت کنترل بازار آزاد ارز و کاهش نرخ سکه و دلار، راه‌اندازی «مرکز مبادله ارز و طلای ایران» است این مرکز چندی پیش بر اساس مصوبه شورای پول و اعتبار فعالیت رسمی خود را در حوزه ارزی آغاز و توسط رئیس کل بانک مرکزی افتتاح شد. اما نکته مهم اینجاست مسئولان بانک مرکزی طوری راجع به مرکز مبادله ارز و طلای ایران سخنرانی و از آن تعریف و تمجید می‌کنند که انگار این مرکز از فردا طلسم گرانی و افزایش نرخ سکه و دلار را خواهد شکست. غافل از اینکه کاهش نرخ ارز، طلا و همچنین کاهش نرخ تورم نیازمند تدبیر و در نظر گرفتن مولفه‌های پایه‌ای و اقتصادیست که تا به این مسائل توجه نشود، هیچ اتفاق مثبتی رخ نخواهد داد. وی با اشاره به سابقه تاسیس این مرکز، تصریح کرد: در زمان دولت نهم و از طرف مسئولان وقت وزارت اقتصاد به منظور کنترل بازار ارز، طرحی نوظهور و من درآوردی پیشنهاد شد. این طرح مبنی بر راه‌اندازی «بورس ارز» که نمونه آن در هیچ جای دنیا یافت نمی‌شد. راجع به بورس ارز توضیحات بیشتری نمی‌دهم و همین را بگویم که پس از مدت‌ها چنین بورسی راه‌اندازی نشد و مسئولان وقت وزارت اقتصاد و بانک مرکزی تحت عنوان ساماندهی بازار ارز، این بار پیشنهاد راه‌اندازی «سالن مبادلات ارزی» را دادند.

▣ تکرار خطاهای گذشته

سبزعلیپور در ادامه خاطر نشان کرد: پس از مدتی کلمه سالن از اسم سالن مبادلات ارزی به کلمه اتاق تغییر نام دادمدتی بعد نام اتاق نیز به مرکز تغییر یافت و از آن پس «اتاق مبادلات ارزی» تحت عنوان «مرکز مبادلات ارزی» چند سالی به فعالیت خود در ساختمان قدیم بانک مرکزی در خیابان فردوسی ادامه داد. حال سوال من از مسئولان حال حاضر بانک مرکزی به‌ویژه جناب آقای فرزین این است که آیا سوءاستفاده‌های ارزی در مرکز مبادلات ارزی فراموش شده که مجدد دست به اجرای چنین طرحی زدند؟ اگر این موضوع را فراموش کرده‌اید با یک جست‌وجوی ساده در اینترنت می‌توانید به تمامی سوابق آن دست یافته و آن را مفصل مطالعه کنید. وی افزود: در نهایت مرکز مبادلات ارزی نه‌تنها نتوانست بازار ارز را کنترل و نرخ سکه و ارز را کاهش دهد بلکه به دلیل سوءاستفاده‌های صورت گرفته و همچنین غیرسودمند بودن آن، این طرح منحل و برای همیشه تعطیل و به فراموشی سپرده شد.

▣ تنش‌های اقتصادی ریشه‌دار است

رئیس مرکز تجارت جهانی ایران در خاتمه بیان کرد: در ارتباط با کنترل بازار ارز و کاهش نرخ سکه و دلار، دولت باید به مسائل بین‌الملل، ارتباط دوستانه ایران با سایر کشورهای جهان، احیای مذاکرات برجام، رفع تمامی تحریم‌ها، آرامش داخلی و امنیت سرمایه‌گذاری و از همه مهم‌تر دامن نزدن به قیمتها توسط دولت توجه ویژه‌ای داشته باشد. در غیر اینصورت هیچ اتفاق مثبتی رخ نخواهد داد. به عنوان مثال زمانی که دولت تا چند ماه پیش تمامی کالاهای اساسی را با ارز ۴۲۰۰ تومانی وارد کشور می‌کرد و به یکباره ارز ۴۲۰۰ تومانی را به ارز ۲۸۵۰۰ تومانی افزایش می‌دهد، چه انتظاری باید از روند بازارهای مختلف به‌ویژه بازار ارز داشته باشیم؟ وی افزود: وقتیکه کالاهای اساسی چند برابر گران‌تر وارد کشور می‌شوند، سایر بازارها به‌ویژه بازار ارز هم به هم می‌ریزد. همچنین یک خبر منفی بین‌المللی که شائبه کاهش ورود ارز به کشور را تقویت می‌کند، موجب ترس بازار و افزایش نرخ سکه و دلار می‌شود. درکل اگر دولت فاکتورهای مورد نیازی که به برخی از آنها اشاره شد را بکار نگیرد، نه‌تنها اتفاق مثبتی در بازار ارز رخ نخواهد داد بلکه باید اعلام کنیم مرکز مبادله ارز و طلا، مرکز معجزه کاهش نرخ ارز و طلا نخواهد بود و به یقین دیر یا زود به سرنوشت مرکز مبادلات ارزی دچار خواهد شد.

> دولت‌های پیشین راهکارهای مشابه راه‌اندازی مرکز مبادله طلا و ارز را اجرا و امتحان کرده‌اند که شاهد ناموفق بودن آن‌ها بودیم

راه‌اندازی مرکز مبادله برای کشف نرخ ارز

وحید شقاقی شهری، کارشناس اقتصادی با اشاره به اقدام مثبت بانک مرکزی در مورد راه‌اندازی مرکز مبادله طلا و ارز ایران گفت: دولت برای موفقیت این طرح باید مراقب قاچاق ارز باشد. به گزارش مهر، این کارشناس اقتصادی درباره پیاده‌سازی مدل موفق روسیه جهت کنترل نرخ ارز در اقتصاد ایران بیان کرد: هر کشوری شرایط، ویژگی‌ها و ساختارهای متفاوتی دارد پس صرف کپی‌برداری از نسخه موفق یک کشور موفقیت‌آمیز نخواهد بود. با اینکه روسیه هم تحریم شده ولی شرایط، ابزار و ساختار اقتصادی آن با ایران متفاوت است. شقاقی شهری با اشاره به نکات مثبت سیاست‌های جدید بانک مرکزی درباره راه‌اندازی مرکز مبادله طلا و ارز گفت: مدیریت جدید بانک مرکزی برخلاف برخی از اقتصاددان‌ها، بازار آزاد ارز را پذیرفته است و به همین خاطر به دنبال مدیریت و مداخله در بازار آزاد ارز بوده تا به‌نوعی به آن اجازه راهبری متغیرهای اقتصاد کلان کشور را ندهد. وی ادامه داد: راه‌اندازی مرکز مبادله ارزی به منظور کشف نرخ ارز با مکانیسم بازار، امر مثبتی است. طبق اخبار منتشر شده، قرار است تمام نیازهای ارزی کشور در این بازار انجام شود. از این رو تلاش شده که نرخ کشف شده در این مرکز مبادله ارزی به طور کامل منطبق با میزان عرضه و تقاضای اقتصاد ایران باشد و سرکوب نرخ صورت نگیرد تا افراد برای دریافت ارز موردنیاز خود به این مرکز مراجعه کنند.

▣ افزایش رفع تعهدات ارزی

شقاقی شهری درباره حذف نرخ نیمایی برخی از کالاها، تشریح کرد: با منابع ارزی حاصل از صادرات نفت که در اختیار دولت قرار می‌گیرد، دامنه تامین کالای نرخ نیما یعنی میانگین ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان کمتر شده و به برخی از کالاهای اساسی محدود خواهد شد. این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه عرضه ارز صادرکنندگان در مرکز مبادله ارزی موجب برگشت ارز حاصل از صادرات به کشور خواهد شد، گفت: عمده صادرکنندگان کشور مانند صادرکنندگان مشتقات نفتی، می‌توانند بخشی از ارز خود را در مرکز مبادله عرضه کنند و همین امر مشوقی برای برگشت ارز حاصل از صادرات به کشور است.

▣ عوامل موثر بر موفقیت مرکز مبادله ارز

به گفته شقاقی، چندین ابهام در پیرامون مرکز مبادله طلا و ارز وجود دارد که در صورت بی‌توجهی به آن‌ها در عمل باعث عدم موفقیت این مرکز خواهد شد. این کارشناس ادامه داد: نخستین مسئله در رابطه با واردکنندگان غیررسمی و افرادی است که در اقتصاد پنهان به دنبال قاچاق کالا هستند؛ زیرا آن‌ها هیچ تمایلی برای تامین ارز در مرکز مبادله ارزی نخواهند داشت. این کارشناس اقتصادی با اشاره به حجم بالای قاچاق کالا تصریح کرد: حجم قاچاق در اقتصاد کشور میزان قابل‌توجهی دارد؛ به‌ویژه زمانی که ورود برخی از کالاها به کشور ممنوع اعلام می‌شود، این امر موجب تحریک بیشتر در جهت قاچاق کالا به کشور خواهد شد. میزان قاچاق کالا به کشور از ۱۰ تا ۲۰ میلیارد دلار بیان می‌شود، از طرفی به دلیل اینکه میزان واردات رسمی حدود ۵۰ میلیارد دلار است، از این رو شاهد هستیم که قاچاق سهم بالایی در اقتصاد ایران دارد. در نتیجه سهم دلاری قاچاق از مرکز مبادله تامین نخواهد شد و قاچاقچیان ارز موردنیاز خود را از بازار آزاد تهیه می‌کنند.

سخن پایانی

برخی معتقدند راه‌اندازی سامانه ناخدا و نظر وزیر صمت برای رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان پالایشی، پتروشیمی و مواد معدنی در این سامانه، یکی از دلایل شکل‌گیری موج سرسام‌آور افزایش نرخ ارز و التهابات فعلی بازار است. در این میان برخی گمانه‌زنی‌ها حاکی از آن است که دولت تصمیم بگیرد سایر صادرکنندگان نیز ارزهای خود را در سامانه ناخدا عرضه کنند که این اقدام می‌تواند پیامدهای منفی را هم برای تجارت و هم نرخ ارز در بازار آزاد داشته باشد.

راهبری مدیریت پایانه‌های بندری

امروزه راهبری مدیریت پایانه‌های بندری در بنادر منطقه و بنادر سایر کشورهای دنیا، توسط شرکت‌های فراملیتی انجام می‌شود. این مسئله رقابت بالایی در حوزه ارائه خدمات، استفاده از تکنولوژی و تلاش برای اتصال به شبکه جهانی حمل‌ونقل دریایی از سوی شرکت‌ها به‌ویژه در بنادر نوظهور، به منظور ایجاد کانون‌های جدید جریان کالا و کانتینر ایجاد کرده است. از طرفی در این بخش نیز مشابه سایر بخش‌های اقتصاد بین الملل اقبال کلی به «ائتلاف‌سازی تجاری» و «عقد قراردادهای بلندمدت» وجود دارد. به دلیل وجود این نگرش‌های تخصصی، انتظار می‌رود تا ایران نیز بتواند چنین رویکردهایی به مسئله پایانه‌های بندری خود داشته و از ظرفیت‌های حال حاضر خود به خوبی بهره بگیرد. آمارهای مختلفی در زمینه عملکرد سازمان بنادر و دریانوردی اعلام می‌شود اما کارشناسان تجاری بر این باورند با وجود آمارهای فعلی مبنی بر توسعه فعالیت‌های بندری، هنوز تا استاندارد جهان در این زمینه فاصله جدی داریم.

▣ بازطراحی ساختار تامین تجهیزات

جلیل اسلامی معاون امور بندری و اقتصادی سازمان بنادر و دریانوردی در همایش سالانه مدیران این سازمان، با بیان اینکه در سال جاری فرایندهای عملیاتی بنادر تعیین و ابلاغ شد، افزود: یکی از اقدامات بسیار مهم و راهگشا در سال جاری، رفع چالش‌ها و حفظ و نگهداشت قراردادهای پایانه‌های بندری، ناشی از تورم و افزایش قیمت‌های همواره در حال تغییر، بود که در قالب مصوبه کمیته راهبردی سرمایه‌گذاری به سامان رسید. به گزارش ایلنا این عضو هیات عامل سازمان بنادر و دریانوردی بهبود کیفیت ارائه خدمات بندری را یکی دیگر از اقدامات این سازمان در سال جاری برشمرد و تصریح کرد: بازنگری اسناد ممیزی تخصصی پایانه‌های بندری و انجام ۷ مرحله ممیزی پایانه‌های مستقر در بنادر تجاری (۲۸ مورد) از دیگر اقدامات انجام شده توسط معاونت بندری قلمداد می‌شود. اسلامی با اشاره به بازنگری و تدوین آئین‌نامه جدید کارگزاران دریایی و بندری به عنوان یکی از کارهای راهبردی انجام شده در سال ۱۴۰۱، تاکید کرد: طی سال گذشته بازنگری و تدوین آئین‌نامه جدید کارگزاران دریایی و بندری، با هدف تقویت فضای کسب‌وکار در بنادر صورت گرفت که باعث توسعه زمینه فعالیت‌های تخصصی در آئین نامه جدید شد. همچنین علاوه بر تمام موارد عنوان شده، بازطراحی ساختار تامین تجهیزات عملیات بندری با استفاده از توان و ظرفیت داخل کشور، یکی از اقدامات صورت گرفته در سال تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرینی بود.

▣ تلاش برای جبران عقب‌ماندگی‌ها

اسلامی با اشاره به رویکرد ویژه سازمان بنادر در توجه به ایمنی کالاهای خطرناک، از تدوین رویه ممیزی از بنادر و تدوین دستورالعمل شستشوی کانتینرها و ایزوتانک‌های حاوی کالاهای خطرناک خبر داد. این عضو هیات عامل سازمان بنادر و دریانوردی همچنین از تدوین شیوه‌نامه تایید بازرسی و تایید ایمنی کانتینری خبر داد و گفت: علاوه بر آموزش لجستیک بندری، تصویب سند سیاست‌گذاری سامانه یکپارچه عملیات بندری نیز برای اولین بار در سازمان بنادر و دریانوردی انجام گرفت و عقب‌ماندگی تاریخی این سازمان در جهت ساماندهی در قالب این پلتفرم را سامان داد. وی تسهیل ترانزیت خارجی از طریق بنادر کشور را از دیگر کارکردهای معاونت بندری برشمرد و گفت: با تشکیل ۵ گروه تخصصی تسهیل ترانزیت خارجی و تدوین شرح خدمات و اجرای پلتفرم لجستیکی ترانزیت خارجی، این مهم صورت گرفت. به گزارش سازمان بنادر و دریانوردی، معاون امور بندری و اقتصادی میزان پیشرفت تجمعی اهداف این معاونت در سال ۱۴۰۱ را بیش از ۹۸ درصد عنوان کرد.

▣ سخن پایانی

برخی کارشناسان بر این باورند با توجه به اهمیت دسترسی و اتصال به شبکه حمل‌ونقل جهانی، ضروریست استراتژی نفوذ تجاری در بنادر منطقه در دستور کار قرار گیرد. موضوعی که سال‌ها اپراتورهای بندری کشور با وجود برگزاری مناقصه‌ها و مزایده‌های منطقه‌ای و بین‌المللی برای راهبری پایانه‌های بندری بنادر منطقه، در این مسیر حرکت نکردند.

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

یادداشت

توسعه تجارت با تغییر رویه‌های گذشته

محمدمهدی راسخ
فعال و کارشناس بازرگانی

صادرات غیرنفتی و مزایای آن، طی سال‌های اخیر بیشتر موردتوجه عموم به‌ویژه دولتمردان قرار گرفته است. درآمدهای نفتی در ادوار گذشته پاسخگوی نیازهای کشور بود، اما پس از وضع تحریم‌های نفتی علیه ایران، نگاه‌ها به‌سمت ظرفیت‌های ایران برای درآمدهای غیرنفتی چرخید. با این حال، چیزی که در این مدت مشاهده شد، اتکا به شعار و کم‌توجهی به فرصت‌های صادرات غیرنفتی بود، چرا که توسعه صادرات غیرنفتی، وابسته به مولفه‌ها و موارد مهمی است که تا به امروز شاهد بهبود یا ارتقای این مولفه‌ها نبودیم. به‌عنوان مثال، مهم‌ترین نکته برای دستیابی به مقاصد صادراتی مختلف و افزایش درآمدهای صادراتی، دارا بودن کالاهای مناسب و صادرات‌محور است که در این زمینه با ضعف‌های جدی روبه‌رو هستیم. کارشناسان و فعالان تجاری معتقدند توسعه صادرات، با دست خالی امکان‌پذیر نیست و به وجود کالای صادرات‌محور و قابل‌رقابت وابسته است. بدون دارا بودن کالایی با مزیت رقابتی، فرصت‌های صادراتی را از دست می‌دهیم و این اتفاق طی چند سال گذشته به‌کرات رخ داده است؛ طی سال‌های گذشته به‌دلیل کمبود کالای صادرات‌محور و غفلت از نیاز کشورها به‌ویژه کشورهای همسایه، نتوانستیم به‌عنوان شریکی همیشگی و قابل‌اطمینان برای کشورهای منطقه و همسایه شناخته شویم. در نتیجه، سایر کشورها جایگزین ایران شده و از ظرفیت‌های موجود نهایت بهره‌برداری را کردند. نمونه بارز این اتفاق، کوتاهی دست ایران از بازار محصولات کشاورزی کشورهای همسایه است؛ کشورهای همسایه و منطقه، فرصت خوبی برای صادرات صنایع غذایی و محصولات کشاورزی ایران شمرده می‌شدند، اما بنا به وجود چالش‌ها و مشکلات متعدد، تا به امروز نتوانستیم در جایگاه صادرکننده اصلی و رسمی محصولات کشاورزی در منطقه شناخته شویم.

غیر از بحث تولید کالای صادرات‌محور، نقایص دیگری در حال حاضر وجود دارند که ایران را از حضور مستمر در بازارهای صادراتی باز می‌دارد. ایران حتی اگر بتواند کالاهای باکیفیتی را تولید کند، به‌دلیل کمبود تجهیزات حمل‌ونقل و ترابری، نمی‌تواند صادرات این دست از محصولات فسادپذیر را به‌صورت گسترده انجام دهد. این خلأ تجهیزاتی سبب شده تا در سال‌های گذشته باوجود ظرفیت‌های مناسب کشورهای همسایه، ایران نتواند صادرات غیرنفتی موثری داشته باشد. به‌بیان دیگر، به‌دلیل وجود نقایص جدی در بسترهای لجستیکی و همچنین نبود برنامه‌ریزی برای کسب سهم از بازارهای منطقه، فرصت‌های متعدد و مهمی را در این‌باره از دست داده‌ایم. مهم‌ترین و واضح‌ترین فرصت اخیر برای توسعه تجارت ایران، شکل‌گیری تنش‌های سیاسی میان روسیه و اوکراین بود. ایران در این مدت می‌توانست سهمی جدی را از بازارهای روسیه کسب کند و به‌عنوان شریک اصلی تجارت این کشور محسوب شود. در صورت دارا بودن برنامه صحیح برای صادرات محصولات کشاورزی و صنایع غذایی به روسیه، می‌توانستیم سهمی جدی در بازارهای این کشور داشته باشیم، اما به‌سبب نبود بسترها و ظرفیت‌های تجاری مناسب و همچنین برخی بی‌توجهی‌ها به لوازم توسعه تجارت، از منافع اقتصادی افزایش روابط تجاری با روسیه عقب ماندیم. اگر خواهان بهبود روند تجارت خارجی به‌ویژه صادرات غیرنفتی هستیم، باید با نگاهی فراخ‌تر و تخصصی‌تر به فرصت‌های حاضر در منطقه بنگریم. تا زمانی که نتوانیم برنامه‌ای کارآمد برای باز شدن راه صادرات محصولات ایران به کشورهای همسایه و حضور مستمر در این کشورها تدوین کنیم، بدیهی است که دستیابی به بازار کشورهای دورتر امکان‌پذیر نیست، از این‌رو یکی از مهم‌ترین وظایف دولت برای ساماندهی به وضعیت فعلی تجارت، تغییر رویه‌های گذشته است. دولت باید ضمن اعمال اصلاحات ساختاری در رویکردهای مربوط به فعالیت‌های تجاری، زمینه توسعه صادرات و کسب سهم از بازارهای مختلف تجاری را هموار کند.

نوسان شاخص نرخ مصرف‌کننده

نرخ تورم کل کشور در بهمن ۱۴۰۱ برابر ۴۷.۷ درصد است که در دهک‌های مختلف هزینه‌ای در بازه ۴۵.۱ درصد برای دهک دهم تا ۵۴.۹ درصد برای دهک اول نوسان دارد.

به‌گزارش مهر، نرخ تورم کل کشور در بهمن ۱۴۰۱ برابر ۴۷٫۷درصد است که در دهک‌های مختلف هزینه‌ای در بازه ۴۵.۱ درصد برای دهک دهم تا ۵۴.۹ درصد برای دهک اول نوسان دارد. محدوده تغییرات تورم دوازده ماهه در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» ۷۱.۳ درصد برای دهک اول تا ۶۶.۳ درصد برای دهک هشتم است. همچنین اطلاع مذکور درباره گروه عمده «کالاهای غیر خوراکی و خدمات» بین ۳۵.۱ درصد برای دهک‌های اول و چهارم تا ۳۹.۴ درصد برای دهک دهم است.

براساس اعداد مربوط به تورم در میان دهک‌های مختلف هزینه‌ای، فاصله تورمی دهک‌ها در این ماه به ۹.۸ واحد درصد رسید که نسبت به ماه قبل (۹.۶ واحد درصد) ۰.۲ واحد درصد افزایش داشته است.

فاصله تورمی در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» نسبت به ماه قبل ۰.۱ واحد درصد و در گروه عمده «کالاهای غیر خوراکی و خدمات» نسبت به ماه قبل ۰.۴ واحد درصد افزایش داشته است.

وزیر صمت رویه رفع تعهدات ارزی بخشی از صادرکنندگان را تغییر داد

ورود نابجای «ناخدا» به پیمان‌سپاری ارزی

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

اوایل بهمن امسال، خبر افتتاح مرکز مبادله ارز و طلا توسط محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی منتشر شد. این مرکز از روز سه‌شنبه دوم اسفند ۱۴۰۱ به‌طور رسمی کار خود را آغاز کرد و حال به‌نظر می‌رسد سیاست‌های ارزی اعلام‌شده در چند وقت اخیر، حول محور فعالیت‌های این مرکز مبادله باشد. روز شنبه ششم اسفند نیز ۲ وزیر دولت سیزدهم اعلام کردند که زین‌پس صادرکنندگان کالاهای دسته‌های پالایشی، پتروشیمی و معدنی باید ارزهای صادراتی خود را در مرکز مبادله ارز و طلا عرضه کنند. این خبر، نخستین تصمیم دولت برای بکارگیری مرکز مبادله ارز و طلا به‌عنوان ابزار سامان‌دهی بازگشت ارزهای صادراتی است. پس از مدت کوتاهی از انتشار خبر، نگاه‌های متفاوتی نسبت به آن اعلام شد؛ برخی عقیده دارند این تصمیم می‌تواند منجر به ساماندهی تقاضای ارز شود. این افراد معتقدند با عرضه ارزهای صادراتی در این مرکز، شرایط برای رفع تعهدات ارزی بهبود یابد و شاهد افزایش همکاری صادرکنندگان در این زمینه خواهیم بود، از سویی دیگر این اقدام دولت را نه‌تنها به نفع بازار ندانسته‌اند، بلکه معتقدند این کار باعث افزایش نرخ ارز در بازار خواهد شد. اگر دولت شاهد افزایش مبادلات در مرکز طلا و ارز باشد، احتمال می‌رود ارزهای صادراتی تمام گروه‌های کالایی را به این سامانه سوق دهد که اتفاقی مثبت نیست. آخرین نرخ اعلام‌شده برای نرخ ارز در مرکز مبادله ارز و طلا، حدود ۴۲ هزار تومان بوده است که فاصله فاحشی با نرخ ارز در سامانه نیما دارد. برخی کارشناسان عقیده دارند این نرخ در بازار مبادله ارز و طلا، نشان می‌دهد دولت دلار ۵۵ هزار تومانی را پذیرفته و باید در ادامه شاهد افزایش قیمت‌ها باشیم. صمت در گفت‌وگو با کارشناسان، به ابعاد و پیامدهای عرضه ارزهای صادراتی در مرکز مبادله ارز و طلا پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

عکس: صمت

برخی معتقدند افزایش نرخ ارز به‌دلیل فضاسازی رسانه‌ای است، اما فضاسازی رسانه‌ای مگر تا چه حد می‌تواند بر اقتصاد کلان یک کشور تاثیر داشته باشد که از ابتدای دهه ۹۰ تا به امروز، نرخ ارز بیش از ۵۰ برابر رشد کرده است!

در شرایطی‌که تولیدکنندگان و صنعتگران حوزه پتروشیمی و صنایع معدنی، مواد اولیه تولیدات خود را با ارز نیمایی تهیه می‌کنند و در روند تولید از سوبسیدهای دولتی بهره‌مند هستند، دلیلی ندارد ارزهای صادراتی خود را با نرخی بالاتر از ارز نیمایی وارد بازار کنند

صادرات، شریان حیاتی اقتصاد کشور است

جمشید نفر، دبیر کل کنفدراسیون صادرات غیرنفتی ایران در گفت‌وگو با صمت، رویکردهای دولت برای ساماندهی بازار ارز و تاثیر آن بر فعالیت‌های حوزه تجارت را نامطلوب و بی‌ثمر توصیف کرد گفت: نه‌تنها دولت سیزدهم، بلکه دولت‌های پیشین نیز برای مشکلاتی که به‌راحتی حل شدنی هستند، روش‌های ناکارآمد اتخاذ کردند و در این جریان، شاهد بدتر شدن وضعیت اقتصادی کشور شدیم، به‌ویژه از سال ۱۳۹۷ تا به امروز، تصمیمات دولت، مناسب نبوده است و همواره شیوه آزمون و خطا را در پیش گرفته‌اند، حتی در نحوه اجرای شیوه آزمون و خطا نیز موفق نبوده‌ایم.

دبیر کل کنفدراسیون صادرات غیرنفتی ایران افزود: در تمام کشورهای جهان اگر راهکاری، نامناسب ارزیابی شود، رها می‌شود و دیگر از آن استفاده نمی‌شود، اما ما در اجرای همین نکته نیز ضعف داریم و از اشتباهات‌مان درس نمی‌گیریم. وی با اشاره به روند صادرات ایران در شرایط سخت تحریمی و مواجه با موانع بسیار در این مسیر گفت: باوجود فشارهای بین‌المللی ناشی از تحریم، درآمدهای صادراتی باید نیازهای ارزی کشور را برطرف کنند و با این درآمدها، فعالیت‌های تجاری کشور مدیریت شوند. بنابراین، توسعه صادرات به‌ویژه صادرات غیرنفتی، شریان حیاتی اقتصاد کشور است و باید در شرایط تحریمی، بهترین تصمیم‌گیری را در رابطه با صادرات و واردات داشته باشیم، اما اگر به قوانینی که طی چند سال اخیر در حوزه تجارت کشور، چه واردات و چه صادرات وضع شده، نگاهی بیندازیم، خواهیم دید رویکرد دولت‌ها به این مسئله، تخصصی نبوده است.

▣ معیشت تحت‌تاثیر تصمیمات دولت

نفر در ادامه صحبت‌های خود به نمونه‌هایی از تصمیمات نادرست تجاری اتخاذشده توسط دولت اشاره کرد و گفت: دولت قبلی با هدف کاهش ارزبری برای واردات، محدودیت واردات کالاها را بیشتر کرد و دولت فعلی نیز این چارچوب‌ها را نگه داشت و در برخی موارد اعمال محدودیت‌های صادراتی تشدید هم شد. در حالی که تمام کالای دارای ممنوع واردات، به‌وفور در بازار یافت می‌شوند و قیمت‌های بسیاری بالایی دارند. به همین دلیل نیز طی چند سال اخیر میزان قاچاق در کشور، بین ۱۰ تا ۲۲ میلیارد دلار برآورد شده است. این ارقام نشان‌دهنده مخرب بودن وضع ممنوعیت‌های وارداتی است. این فعال بازرگانی خاطرنشان کرد: ممنوعیت‌های وارداتی به‌منظور کاهش نرخ ارز در بازار آزاد و حفاظت از معیشت مردم وضع شده‌اند، اما دیدیم که این روش نه‌تنها جوابگو نبود، بلکه اقتصاد و معیشت مردم را به‌شدت تحت‌تاثیر قرار داد. با این حال، همچنان دولت به افزایش محدودیت‌های وارداتی به بهانه کاهش ارزبری تجارت خارجی ایران تاکید دارد. نفر افزود: یکی دیگر از طرح‌های نامناسب دولت که طی چند روز اخیر اجرا شد، ایجاد سامانه ناخدا و مرکز مبادله ارز و طلا است که شاهد تاثیرات مخرب آن در بازار هستیم. دبیر کل کنفدراسیون صادرات غیرنفتی ایران ادامه داد: سامانه جدید ناخدا از ابتدای آغاز به کار خود، چالش‌های زیادی را به فعالان اقتصادی و مردم تحمیل کرد. نخستین معامله در این سامانه، با نرخ دلار ۴۱ هزار تومان ثبت شد و در ادامه، این رقم رشد صعودی داشت. نه‌تنها نرخ معاملات در سامانه ناخدا، بلکه نرخ ارز بازار آزاد نیز به‌طورسرسام‌آوری افزایش یافت و شرایط از کنترل خارج شد.

▣ واحدهای تولیدی تعطیل شدند

دبیر کل کنفدراسیون صادرات غیرنفتی ایران در ادامه صحبت‌های خود به مسئله بازگشت ارزهای صادراتی برخی گروه‌های کالایی در سامانه ناخدا اشاره کرد و گفت: مسیر صادرات پیچیده بوده و همواره با چالش‌ها و مشکلات زیادی همراه است. باوجود تمام این مشکلات، اصرار و اجبار دولت برای بازگشت ارزهای صادراتی به سامانه نیما را می‌توان سنگین‌تر از سایر چالش‌های زنجیره صادرات از ابتدا تا انتها توصیف کرد. وی افزود: در حال حاضر، کالاهای با ارزش‌افزوده بالا در کشور تولید شده که در صورت صادرات آنها، به دستاوردهای مهمی دست می‌یابیم، اما تولیدکنندگان و صادرکنندگان، قادر به تهیه مواد اولیه این کالاها نیستند، چرا که سرعت افزایش نرخ مواد اولیه در تولید، بسیار بیشتر از رشد نرخ دلار است و در نهایت، صادرکنندگان نمی‌توانند کالاها را برای صادرات تولید کنند. نفر تصریح کرد: باوجود مشکلات تامین اعتبار تولید، دولت اصرار دارد ارزهای حاصل از صادرات کالاهای با ارزش‌افزوده بالا، در سامانه نیما و با قیمتی پایین‌تر از نرخ ارز بازار آزاد فروخته شوند. این مسئله باعث تعطیلی بسیاری از واحدهای تولیدی و بنگاه‌های تجاری و صادراتی شده و خواهد شد. هرچند که باید تاکید کرد این مشکلات مالی، برای تمام واحدهای تولیدی و صادراتی وجود ندارد و تنها واحدهای خرد و متوسط با این چالش‌ها درگیر هستند.

▣ سوبسیدهای بیجای دولت

دبیر کل کنفدراسیون صادرات غیرنفتی ایران به تفاوت ارزآوری صادرات کالاها تاکید کرد و توضیح داد: ۷۵ درصد درآمد ارزی کشور، از صادرات مواد معدنی، فولاد، محصولات پتروشیمی و میعانات گازی به‌دست می‌آید. این بخش‌ها به‌هیچ‌وجه نیاز به دریافت مشوق‌های صادراتی ندارند، چرا که همواره مواد اولیه تولیدات خود را با نرخ ارز نیمایی تهیه می‌کنند و از حمایت‌های مختلف دولت در روندهای مختلف تولید تا عرضه بهره‌مند هستند. حال دولت اعلام کرده صادرکنندگان این گروه‌های کالایی باید ارزهای صادراتی خود را در مرکز تبادل ارز و طلا عرضه کنند که در اصل حمایتی نابه‌جا از فعالان این عرصه است.

وی افزود: در شرایطی که تولیدکنندگان و صنعتگران حوزه پتروشیمی و صنایع معدنی، مواد اولیه تولیدات خود را با ارز نیمایی تهیه می‌کنند و در روند تولید از سوبسیدهای دولتی بهره‌مند هستند، دلیلی ندارد ارزهای صادراتی خود را با نرخی بالاتر از ارز نیمایی وارد بازار کنند. این فعال بازرگانی خاطرنشان کرد: حوزه پتروشیمی و صنایع معدنی، جزو صنایع مادر محسوب می‌شوند و تولیدات آنها می‌توانند به‌عنوان ماده اولیه سایر صنایع نیز تلقی شوند. زمانی که ارز صادراتی این حوزه‌ها با نرخی بالاتر از نیما وارد بازار شود، نرخ آنها در بازار داخلی و در نهایت، بهای تمام‌شده تمام تولیدات افزایش خواهد یافت. این مسئله اتفاقی مهم در اقتصاد آسیب‌دیده فعلی است که دولت به آن بی‌توجه است.

▣ صادرکنندگان خرد، معاف از پیمان‌سپاری شوند

نفر، معافیت از پیمان‌سپاری ارزی صادرکنندگان خرد و متوسط را عامل توسعه صادرات کشور معرفی کرد و در این‌باره توضیح داد: همان‌گونه که صادرکنندگان گروه‌های کالایی مواد معدنی و صنایع پتروشیمی باید ارزهای صادراتی خود را با نرخ نیما برگردانند، کالاهای حوزه صادرات غیرنفتی که بیشتر تولیدات صنایع کوچک و متوسط را شامل می‌شوند، باید از پیمان‌سپاری ارزی معاف شوند. وی افزود: کالاهایی مانند محصولات کشاورزی و صنایع‌دستی که بیشتر توسط تولیدکنندگان خرد صادر می‌شوند، باید از پیمان‌سپاری ارزی معاف شوند تا بتوانند صادرات خود را توسعه دهند. با این کار تراز تجاری و اقتصادی مثبت می‌شود و در نهایت، نرخ ارز مدیریت خواهد شد. دبیر کل کنفدراسیون صادرات غیرنفتی ایران ادامه داد: در حال حاضر دولت سعی دارد تا با راه‌اندازی سامانه‌های مختلف، نرخ ارز را مدیریت کند که چنین مسئله‌ای در نهایت به زیان جامعه تمام می‌شود. اگر اقدامات دولت طی چند وقت اخیر را بررسی کنیم، خواهیم دید برنامه‌های اجراشده تنها نرخ ارز را به‌صورت آسانسوری افزایش می‌دهد و شرایط اقتصادی را وخیم‌تر می‌کند.

اصرار دولت بر تعدد سامانه‌ها

عباس آرگون، فعال بازرگانی در گفت‌وگو با صمت، راهکارهای فعلی دولت را ساماندهی و ایجاد نرخی جدید برای ارز توصیف کرد و گفت: سازکارهایی که در حال حاضر دولت برای تنظیم بازار ارز و ساماندهی به مسئله رفع تعهدات ارزی در پیش گرفته، تنها به تشدید التهابات بازار دامن زده است. در ابتدای امسال، دولت ارز ترجیحی را در راستای تک‌نرخی شدن ارز حذف کرد، اما در همین مدت، سامانه‌های مختلفی را برای ارز راه‌اندازی کرد که سبب شد ارز قیمت‌های جدیدی را به خود بگیرد. پس از آن نیز، نرخ ارز نیمایی را در نرخی تثبیت کرد که این کار به‌نوعی ایجاد ارز ترجیحی با قیمتی جدید بود.

وی ادامه داد: از سویی دیگر، چند ماه پیش آیین‌نامه اجرایی بازگشت ارز حاصل از صادرات، توسط دولت و دستگاه‌های ذی‌ربط آن تدوین و اعلام شد و براساس آن، صادرکنندگان صنعت فولاد و پتروشیمی باید تمام ارزهای حاصل از صادرات خود را در سامانه نیما عرضه می‌کردند. حال دولت سامانه ناخدا را راه‌اندازی و اعلام کرده است که صادرکنندگان محصولات پتروشیمی، پالایشی و مواد معدنی باید در این سامانه ارزهای حاصل از صادرات خود را عرضه کنند. این فعال بازرگانی افزود: قوانین دولتی درباره نحوه تبادلات ارزی همواره در حال تغییر است و به این دلیل نمی‌توان موضع‌گیری قاطعانه درباره طرح‌های جدید دولت داشت، چرا که امکان دارد طی چند روز آینده دولت تصمیم‌گیری مجدد داشته باشد.

▣ اقتصاد پیش‌بینی‌پذیر نیست

آرگون مهم‌ترین چالش فعلی اقتصاد کشور را پیش‌بینی‌پذیرنبودن آینده توصیف کرد و در این‌باره توضیح داد: به‌طورکلی رفتارهای دولت طی یک سال اخیر در راستای بازارسازی و چندنرخی کردن ارز بوده که این اقدام پسندیده نیست. نه‌تنها بازارسازی، بلکه پرتنش بودن فضای اقتصادی باعث شده است طی یک سال گذشته شاهد جهش نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی باشیم. در ابتدا، نرخ فعلی ارز، حاصل شرایط اقتصادی واقعی کشور نیست و از وجود خلأهای مدیریتی جدی سرچشمه می‌گیرد. برخی مقامات دولتی معتقدند افزایش نرخ ارز به‌دلیل فضاسازی رسانه‌ای است. در پاسخ به این رویکرد باید گفت فضاسازی رسانه‌ای مگر تا چه حد بر اقتصاد کلان یک کشور می‌تواند تاثیر داشته باشد که از ابتدای دهه ۹۰ تا به امروز، نرخ بیش از ۵۰ برابر شده است؟ این فعال اقتصادی خاطرنشان کرد: تا زمانی که فضای اقتصادی کشور پیش‌بینی‌پذیر نباشد و برنامه‌های صحیح برای ثبات پایه پولی کشور تدوین نشود، سامانه‌سازی و ایجاد نرخ جدید برای ارز، تنها به وخیم‌تر شدن شرایط کمک می‌کند. آرگون افزود: نمی‌توان با راهکار غلط، به پاسخ درست رسید و باید مسئولان به این نکته توجه کنند.

سخن پایانی

دولت تصور می‌کند با تدوین و اجرای یک‌شبه راهکارهای مختلف بی‌ثمر، به‌نتیجه خواهد رسید، در حالی که چنین نیست. خشت کجی که دولت بنا کرده، دیوار اقتصاد را به فروپاشی سوق می‌دهد. طی چند روز اخیر، دستگاه اقتصادی دولت پرکار و تصمیمات زیادی را به مرحله اجرا رسانده است. تغییر گروه‌های کالایی کالاهای وارداتی، راه‌اندازی سامانه ناخدا و آغاز معاملات در این مرکز با نرخ ۴۱ هزار تومان و اجبار عرضه ارزهای صادراتی پتروشیمی‌ها در این سامانه، مهم‌ترین اتفاقات آخر هفته گذشته بود. باید یادآوری کرد پیش از این رئیس کل بانک مرکزی و وزیر اقتصاد اعلام کرده بودند از نظر آنها نرخ واقعی دلار در کانال ۳۰ هزار تومان است و قیمت‌های فعلی قابل‌قبول نیست. حال پرسش اساسی اینجا است که چرا ارزهای مبادله‌شده در سامانه ناخدا، با نرخی بالاتر از ۴۰ هزار تومان به‌فروش می‌رسند؟ یعنی دولت نتوانسته سامانه تازه‌وارد خود را کنترل کند؟ در عرض کمتر از یک هفته، دلار ۵ هزار تومان گران‌تر شد و صادرکنندگان علاقه‌ای ندارند ارزهای حاصل از صادرات خود را با نرخ نیمایی به‌فروش برسانند. افزایش رغبت برای رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان، تا به امروز به زیان مردم عادی تمام شده است و هیچ نهادی خود را پاسخگو نمی‌داند.

معافیت واردات مواد اولیه دارویی از پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده ابلاغ شد

تجویز غلط!

عکس: صمت

کیمیا ملکی: درد سنگین دوا و درمان مدت‌هاست که دامن بیماران را گرفته است. این روزها اگر درد بیماری مریضی را از پای در نیاورد، هزینه‌های سنگین دارو بیمار و اطرافیان را با مشکلات جدی مواجه می‌کند. صحبت از گرانی دارو تکرار مکررات است و موضوع جدیدی نیست. اما حالا کمبود دارو در داروخانه‌ها هم رخ می‌نماید و بسیاری از افراد را روانه خیابان ناصر خسرو می‌کند. مسئولان نیز در پی این مشکلات بازار دارو به فکر راه چاره افتادند که نهایت تلاش‌های بسیار به طرح دارویار ختم شد. طرح دارویار چند ماهی است که اجرایی شده، اما هنوز هیچ‌کس نمود اجرای این طرح را در بازار دارو ندیده است. در تازه‌ترین اقدام نیز چندی پیش گمرک ایران اعلام کرد در صورت اعلام نظر اداره مواد اولیه دارویی سازمان غذا و دارو روی هر اظهارنامه مندرج در سامانه جامع گمرکی مبنی بر کمبود تولید داخل نسبت به نیاز بازار، کالای وارده مشمول پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده با نرخ ۲ درصد است. صمت در این گزارش به بررسی تاثیر پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده ۲ درصدی برای واردات مواد اولیه دارویی بر بازار دارو پرداخته است.

یقه چه کسی را بگیریم؟

مشکلات بازار دارو دردی کهنه است که دوایی ندارد. مدتی است که از اجرای طرح دارویار، طرحی با اما و اگرهای بسیار می‌گذرد. پس از اجرای این طرح هر روز یکی از مسؤلان حوزه دارویی حرف تازه‌ای درباره بازار دارو داشت و موارد کمبود دارو در داروخانه‌ها نیز بارها خبرساز شد. یک روز وزیر بهداشت تاکید دارد دارو گران نمی‌شود و حذف ارز ترجیحی تاثیری روی نرخ دارو ندارد و روز بعد رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس از تاثیر حذف ارز ترجیحی دارو و افزایش نرخ دارو حرف می‌زند. در واقع مردم نمی‌دانند کدام سخن ملاک است و درست و غلط کدام است! آنچه بر همه واضح است این است که خدا نکند بیماری گرفتار تهیه دارو شود که باید از هفت‌خوان رستم گذر کند. در پی هر گرانی یا کمبود نیز در نهایت مشخص نیست باید گریبان چه شخصی را گرفت؟

مسئول این همه نابسامانی که بازی با جان است، نه مال، کیست؟ آخر خط همه دویدن‌ها برای بیماران نه سازمان غذا و دارو است و نه کارخانه‌های تولیدکننده دارو بلکه تنها خیابانی است در همین حوالی؛ «ناصر خسرو»؛ همان جایی که هر دارویی یافت می‌شود، آن هم بی‌اما و اگر!

هیچ ابلاغیه‌ای به‌دست ما نرسیده است

ناصر ریاحی، رئیس اتحادیه واردکنندگان دارو درباره ابلاغیه معافیت واردات مواد اولیه دارویی از پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده به صمت گفت: هیچ ابلاغیه‌ای به دست ما نرسیده و تنها اطلاعی از طریق مسئولان سازمان غذا و دارو به‌دست آورده‌ایم. البته تصور ما این بود که کالای وارده مشمول پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده با نرخ یک درصد شود که شاهد تصویب نرخ ۲ درصد بوده‌ایم، زیرا برای واردات دارو این عدد یک درصد است. وی با اشاره به تاثیر طرح جدید بر وضعیت بازار دارو اظهار کرد: کاهش مالیات بر ارزش‌افزوده واردات مواد اولیه دارویی تاثیر چندانی بر بازار نخواهد داشت و تنها ممکن است در حوزه نقدینگی به تولیدکنندگان کمک کند.

ریاحی درباره تاثیر نرخ ارز بر واردات دارو گفت: میزان تولید در حال حاضر کاهش نیافته، زیرا ماده اولیه به طور روزانه خریداری نمی‌شود و معمولا برای ۳ تا ۶ ماه خریداری و ذخیره می‌شود؛ در نتیجه افزایش نرخ ارز تاثیرات خود را در بلندمدت بر نرخ دارو می‌گذارد. البته باید تاکید کنیم بعد از نوسانات نرخ ارز، بهای ۸ هزار قلم کالا در صنعت دارو افزایش پیدا کرده، به همین دلیل تولید با قیمت‌های قبلی برای تولیدکنندگان دیگر به‌صرفه نیست و بر همین اساس آنها درخواست‌های خود برای افزایش نرخ را به کمیسیون ارسال کرده‌اند. همچنین شرکت‌های دارویی عرضه خود را کاهش نداده‌اند. وی در تشریح موضوع نوسانات نرخ ارز و ارائه درخواست افزایش نرخ ازسوی تولیدکنندگان اظهار کرد: سال‌ها جلسات کمیسیون قیمت‌گذاری در حوزه دارو هر ۲ هفته یک بار براساس ۱۸ مولفه تاثیرگذار در بهای داروها، درخواست‌های تغییر نرخ را موردبررسی قرار می‌داد و در صورت تایید نهایی نسبت به تغییرات قیمتی اقدام می‌کرد. در آن سال‌ها نرخ ارز ثابت بود، اما حالا به‌واسطه تغییر بهای ارز نرخ حدود ۸ هزار قلم کالا افزایش پیدا کرده است. باتوجه به این حجم از تغییرات قیمتی باید کمیسیونی را ایجاد کرد که بتواند هر روز جلسه برگزار کند و درخواست‌های جدید را موردبررسی قرار دهد و قیمت‌های جدید برای داروها تعیین کند.

رئیس اتحادیه واردکنندگان دارو با اشاره به مشکلات مربوط به تخصیص ارز اظهار کرد: مشکل اساسی این است که مطالبات شرکت‌ها به‌موقع پرداخت نمی‌شود. یکی دیگر از مشکلات در صنعت دارو نرخ ارز است، زیرا با قیمتی که اعلام می‌شود، نمی‌توانند ارز موردنیاز را تخصیص بدهند، این در حالی است که تغییری در روال تخصیص ارز صورت نگرفته است؛ به‌طوری که ما برای دریافت ارز باید به سامانه نیما مراجعه کنیم، اما از آنجایی که عرضه ارز به این سامانه برای مدتی ازسوی بانک مرکزی متوقف شده بود، در نهایت در دوره‌ای فعالان اقتصادی برای تامین ارز خود دست به دامن بازار آزاد شده‌اند. البته هم‌اکنون اوضاع به حالت عادی برگشته است. وی در پیشنهادی به بانک مرکزی برای بهبود وضعیت تخصیص ارز گفت: پیشنهاد ما این است که بانک مرکزی ارز را به‌صورت نسیه به شرکت‌های دارویی بفروشد و ۳ تا ۶ ماه بعد پول آن را دریافت کند. بانک مرکزی حتی در صورت نیاز می‌تواند سود این پول را هم دریافت کند. در این حالت دیگر نیازی به دریافت تسهیلات و اجبار بانک‌ها به پرداخت وام هم نیست. هم‌اکنون حجم زیادی از داروها پشت درهای گمرکات کشور معطل مانده است.

ریاحی درباره وضعیت صنعت دارو در سال ۱۴۰۲ اظهار کرد: فعالان حوزه دارو اخطارهای لازم را به مسئولان مربوطه داده‌اند. اگر به همین روال پیش برویم قطعا در سال آینده وضعیت بدتر می‌شود و با کمبود روبه‌رو می‌شویم، اما باید منتظر ماند تا قیمت‌گذاری‌ها انجام شود تا نظر قطعی را داد.

قیمت تمام‌شده دارو تغییر نمی‌کند

علیرضا سالم، عضو رسمی شورای‌عالی دارو درباره ابلاغیه معافیت واردات مواد اولیه دارویی از پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده به صمت گفت: طبق گفته‌ها مالیات بر ارزش‌افزوده واردات مواد اولیه دارویی، شیرخشک و تجهیزات پزشکی کاهش یافته و از ۹ درصد به یک درصد رسیده است. یعنی تامین‌کننده مواد اولیه به‌جای پرداخت ۹ درصد مالیات بر ارزش‌افزوده، یک درصد پرداخت می‌کند اما برای نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده توزیع‌کننده تمهیداتی اندیشیده نشده است. در نتیجه مواد اولیه با احتساب همان ارزش‌افزوده ۹ درصدی به تولیدکننده داده می‌شود. بر این اساس این طرح در نهایت تغییری در نرخ تمام شده دارو ایجاد نمی‌کند و تنها حسن آن این است که نقدینگی تامین‌کننده کالا بیشتر می‌شود.

وی درباره وضعیت دارو در سال ۱۴۰۲ اظهار کرد: نمی‌توان به‌راحتی پیش‌بینی کرد که کمبود دارو از بین می‌رود یا خیر؛ زیرا دلایل متفاوتی برای این کمبود وجود دارد که باید شناسایی و برای رفع آنها اقدام کرد. سالم با بیان اینکه مشکل اصلی انباشت دارو است، افزود: این موضوع در حوزه دارو نیز مانند سایر کالاهای قابل‌عرضه در بازار، جا افتاده که هر زمان قرار به افزایش نرخ است، از مدتی قبل، آن کالا در بازار نایاب می‌شود، اما به محض افزایش نرخ به‌وفور در بازار موجود است. عضو رسمی شورای‌عالی دارو ضمن تاکید بر بحران کمبود اسپری‌های تنفسی گفت: متاسفانه حدود ۲ ماه است که با کمبود شدید اسپری‌های تنفسی تولید داخل روبه‌رو هستیم که این موضوع بحرانی جدی است. تشدید آلودگی هوا تاثیر محسوسی در افزایش مصرف اسپری‌های تنفسی داشته و به کمبود این اسپری‌ها دامن زده است. نکته جالب توجه این است که به محض کمبود یک کالا شاهد فعال شدن سیستم سبدفروشی هستیم. برخی از اسپری‌های تنفسی وارداتی با افزایش نرخ شدید وارد کشور می‌شوند، اما باتوجه به اینکه‌این اسپری‌ها تاثیر مستقیمی بر وضعیت بیمار دارند، بیماران به هر قیمتی آن را تهیه می‌کنند. در حال حاضر از آنجایی که اسپری‌های تنفسی تولید داخل در دسترس نیست، بیمار مجبور است به سمت اسپری‌های تنفسی وارداتی برود که برخی از آنها شامل بیمه نمی‌شوند و همین موضوع موجب افزایش قاچاق در این حوزه می‌شود.

سخن پایانی

کمبود دارو و آشفتگی بازار آن از همان بیماری‌های لاعلاجی است که در هیچ دوره‌ای فکری به حال آن نشده است؛ این در حالی است که هر وزیری با شعار حل این مشکل روی کار می‌آید و در نهایت جان انسان‌های زیادی در اثر نامدیریتی‌ها از بین می‌رود. هر بار طرح، شعار یا وعده‌ای جدید داده می‌شود که همه آنها به یک نتیجه ختم می‌شود: «باید به فکر راهکار دیگری بود» که از قضا آن راه‌حل دیگر نیز کار را به جایی نمی‌برد. نکته جالب‌تر در زمینه دارو مربوط به ابلاغ بخشنامه معافیت واردات مواد اولیه دارویی از پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده است که در این بخشنامه درباره نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده توزیع‌کننده حرفی به میان نیامده است. اینجاست که به‌قول معروف باید گفت «درد اگر باشد یکی، دارو یکی است»!

آگهی فقدان سند مالکیت

خانم لیلا نورتاج وکالتاً بموجب وکالتنامه با کد رهگیری HORU5YPHUQFO مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۱۰ سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در فرانکفورت // طی وارده ۱۴۰۱۸۵۶۰۱۰۴۵۰۳۴۷۲۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ با تسلیم دو برگ استشهادیه محلی که گواهی امضای شهود آن طی شماره ۱۰۹۴۳ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۹ دفتر اسناد رسمی ۷۲۸ تهران ثبت گردیده است مدعی است که سند مالکیت //ششدانگ پلاک ثبتی ۹۳۰ فرعی از ۱۶۲۹ اصلی مفروز مجزی شده از ۳۹۵ فرعی از اصلی مذکور واقع در بخش ۱۰ تهران که به عنوان/ یک دستگاه آپارتمان واقع در طبقه ۳ / به مساحت ۳۶/۵۹ متر مربع قطعه ۴ تفکیکی/ ذیل شماره ثبت ۴۶۶۵۰۷ صفحه ۱۵۶ دفتر املاک جلد ۲۴۶۸ و به شماره چاپی ۱۱۰۳۷۳ سری ج سال ۹۳ بنام اسد اله نورتاج ثبت و صادر و تسلیم گردیده است/ بعلت اسباب کشی مفقود گردیده است لذا مراتب باستناد ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی میشود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت و یا در اختیار داشتن سند مالکیت نزد خود میباشد ظرف مدت ۱۰ روز از انتشار این آگهی به این منطقه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت اقدام نماید بدیهی است در این صورت پس از تنظیم صورت مجلس اصل سند مالکیت به ارائه کننده مسترد خواهد شد و صدور المثنی سند مالکیت منوط به ارائه دادنامه از مراجع ذیصلاح قضایی خواهد بود و پس از انقضاء مدت مذکور و عدم هر گونه اعتراض این منطقه نسبت به صدور المثنی سند مالکیت اقدام خواهد نمود. (شناسه آگهی : ۱۴۶۲۵۱۹) ۳

۱۶۱۶۰/م الف

سید هادی جلالی امام ـ سرپرست واحد ثبتی حوزه ثبت ملک رودکی تهران

آگهی مفقودی سند مالکیت

نظر به اینکه تورج شاه محمدی اصالتا با ارائه برگهای استشهادیه محلی به شماره رمز تصدیق ۴۸۷۵۳۶ و ۴۸۷۵۳۶ و شناسه یکتا ۱۴۰۱۲۱۵۱۶۹۰۰۰۰۳۶۹ و ۱۴۰۱۲۱۵۱۶۹۰۰۰۰۳۶۹ که توسط دفتر اسناد رسمی شماره ۱۱۷۲ تهران گواهی شده، مدعی مفقودشدن اصل سند مالکیت گردیده، لذا مراتب به‌شرح ذیل آگهی می گردد : ۱ـ نام و نام خانوادگی مالک : تورج شاه محمدی ۲ ـ شماره پلاک و بخش و محل وقوع ملک : ۲۵۲۹ فرعی از ۴۳ ـ اصلی واقع در بخش یازده ثبتی تهران ۳ ـ خلاصه ادعای از بین رفتن یا گم شدن سند مالکیت : جابجایی ۴ ـ معاملاتی که به حکایت سوابق ثبتی و اظهار مالک مستند سند رسمی :ششدانگ یکدستگاه آپارتمان به پلاک ثبتی ۲۵۲۹ فرعی از ۴۳ اصلی ، مفروز و مجزا شده از ۲۵۵ فرعی از اصلی مذکور، قطعه اول تفکیکی واقع در غرب طبقه چهارم بخش ۱۱ تهران به مساحت ۲۲۳/۱۸ متر مربع به انضمام پارکینگ قطعه ۴ تفکیکی و انباریهای قطعات ۶ و ۷ تفکیکی به نام تورج شاه محمدی فرزند عزت اله شماره شناسنامه ۳۰۱ بعنوان مالک شش دانگ عرصه و اعیان موضوع سند مالکیت اصلی بشماره چاپی ۱۹۵۵۵۷ در صفحه ۵۵ دفتر املاک جلد ۸۸۴ ذیل شماره ۲۵۳۳۴۰ ثبت گردیده است. متذکر میگردد هر شخصی نسبت به ملک مورد آگهی معامله ای کرده که در قسمت چهار ذکر نشده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود میباشد باید ظرف مدت ده روز پس از انتشار آگهی به این اداره مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله تسلیم نماید و اگر ظرف مهلت مقرر اعتراضی نرسد و یا در صورت اعتراض اصل سند مالکیت یا سند معامله ارائه نشود این اداره المثنی سند مالکیت را طبق مقررات صادر و به متقاضی تسلیم می نماید(شناسه آگهی : ۱۴۶۲۵۲۷) ۳

۱۶۱۶۱/ م الف

مهدی شعبانی ـ رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک قلهک تهران

آگهی تسلیم سند مالکیت مورث

نظر باینکه خانم هانیه خانی بوکالت از آقای هویک به بو وکیل احدی از ورثه و شاکه میناسیان وکیل آقای سیامانتو ظهرابیان احد از وراث مرحوم بنیامین ظهرابیان تقاضای صدور سند مالکیت نسبت به سهم الارث خود از پلاک ۱۰۷۹ فرعی از ۶۹۷۴ اصلی واقع در بخش دو تهران را از این منطقه نموده اند و برابر اعلام متقاضی طی نامه شماره ۱۰۲۵۰۳۶۸۶ – ۱۴۰۱/۲/۱۷ ، اصل سند مالکیت نزد سارینه و ستاریک ظهرابیان می باشد شایسته است پس از رویت این اخطار ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ این اخطار اصل سند مالکیت را جهت اقدام و اخبار به این منطقه واقع در خیابان جمال الدین اسدآبادی(یوسف آباد) نبش خیابان هفتاد تسلیم نمائید بدیهی است پس از انقضاء مهلت مقرر برابر مقررات اقدام خواهد شد. تقاضای صدور سند مالکیت سهم الارث خود را نموده که بدوا طی شماره ۱۴۰۱۸۵۶۰۱۰۲۵۰۰۵۴۵۰ مورخ ۱۴۰۱/۲/۳۱ به دارنده سند مالکیت اخطار گردید که ظرف مهلت مقرر سند مالکیت را ارائه نماید لذا با عنایت به انقضاء مهلت مذکور مراتب در اجرای تبصره ۳ ذیل ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت یک نوبت آگهی میشود تا چنانچه شخص یا اشخاصی مدعی وجود سند مالکیت نزد خود میباشند ظرف مدت ۱۰ روز از انتشار این آگهی اعتراض خود را به ضمیمه اصل سند مالکیت به این منطقه تسلیم و رسید دریافت نمایند بدیهی است در صورت انقضاء مهلت مقرر و عدم وصول اعتراض و یا در صورت اعتراض عدم ارائه اصل سند مالکیت نسبت به درخواست متقاضی اقدام لازم معمول خواهد شد(شناسه آگهی : ۱۴۶۲۵۳۲) ۴

۱۶۱۶۲/ م الف

غلامرضا غضنفری – سرپرست واحد ثبتی حوزه ثبت ملک نارمک تهران

آگهی تغییرات شرکت سهامی عام فولاد امیرکبیر کاشان

آگهی تغییرات شرکت سهامی عام فولاد امیرکبیر کاشان به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۰۶۱۳۰ و به شماره ثبت ۱۹۷۱ به استناد صورتجلسه هیات‌مدیره مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۲ تصمیمات ذیل اتخاذ شد.

- موسسه توانمندسازی نیروهای مسلح به شناسه ملی ۱۰۱۰۴۰۱۱۲۹۹ به نمایندگی عبدالحمید رهبده به شماره ملی ۴۲۳۱۷۶۱۴۵۰ به سمت عضو اصلی هیات‌مدیره
- معدنی و صنعتی فولاد سنگ مبارکه اصفهان به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۰۶۴۶۲۴ به نمایندگی رسول صادقی به شماره ملی ۱۲۸۴۸۳۰۶۷۵ به سمت رئیس هیات‌مدیره
- فولاد مبارکه اصفهان به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۸۹۴۶۴ به نمایندگی اصغر اسماعیلی به شماره ملی ۱۲۸۱۶۸۳۸۴۱ به سمت عضو اصلی هیات‌مدیره
- فلز تدارک فولاد مبارکه اصفهان به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۶۴۸۱۳۵ به نمایندگی جهانگیر وکیلی به شماره ملی ۱۲۸۳۴۹۳۸۴۵ به سمت نایب‌رئیس هیات‌مدیره
- شرکت سرمایه‌گذاری توسعه و معادن به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۶۳۴۱۵۷ به نمایندگی امیرحسین حاجی‌رحیمیان به شماره ملی ۱۲۷۰۶۱۲۹۲۱ به سمت عضو اصلی هیات‌مدیره
- شهرام عالی‌وند به شماره ملی ۴۸۱۹۰۶۴۶۰۶ به سمت مدیرعامل خارج از اعضا تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۹/۰۸ انتخاب گردیدند.

با ثبت این مستند تصمیمات تغییر نماینده شخص حقوقی هیات‌مدیره، انتخاب/ تعیین سمت مدیران انتخاب شده توسط متقاضی در سوابق الکترونیک شخصیت حقوقی مرقوم ثبت و در پایگاه آگهی‌های سازمان ثبت قابل دسترس می‌باشد.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان اصفهان مرجع ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری کاشان

آگهی تغییرات شرکت سهامی عام فولاد امیرکبیر کاشان

آگهی تغییرات شرکت سهامی عام فولاد امیرکبیر کاشان به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۰۶۱۳۰ و به شماره ثبت ۱۹۷۱ به استناد صورتجلسه هیات‌مدیره مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۴ تصمیمات ذیل اتخاذ شد. - شرکت سرمایه‌گذاری توسعه و معادن به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۶۳۴۱۵۷ به نمایندگی آقای امیرحسین حاجی‌رحیمیان به شماره ملی ۱۲۷۰۶۱۲۹۲۱ به سمت عضو اصلی هیات‌مدیره تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۰۴ انتخاب گردید.

با ثبت این مستند تصمیمات تعیین سمت مدیران انتخاب شده توسط متقاضی در سوابق الکترونیک شخصیت حقوقی مرقوم ثبت و در پایگاه آگهی‌های سازمان ثبت قابل دسترس می‌باشد.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان اصفهان مرجع ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری کاشان

یادداشت

فریاد مردم در زیر زمین

امیرمحمد درویش
خبرنگار

خیابان‌های تهران، همواره درگیر شلوغی‌های فراوانی بوده و روزانه افراد بسیاری در ترافیک صبحگاهی پایتخت وقت خود را می‌گذرانند. ماندن در ترافیک سبب می‌شود وقت بسیاری از ما گرفته شود، به همین دلیل بسیاری شهروندان از وسایل حمل‌ونقل عمومی مانند مترو و اتوبوس استفاده می‌کنند. این درحالی است که وسایل حمل‌ونقل عمومی، همیشه با مشکلات فراوانی رو به رو است. بسیاری از شهروندان گلایه دارند برای رسیدن اتوبوس به ایستگاه بی‌آرتی، مدت زمان بسیاری را منتظر می‌مانند و می‌گویند زمانی که اتوبوس وارد ایستگاه می‌شود، جمعیت داخل اتوبوس در حال انفجار است و امکان سوار شدن وجود ندارد. به همین دلیل باید تا آمدن اتوبوس بعدی، مدت زمان بسیاری را معطل بمانیم. یکی از دلایلی که سبب می‌شود میل و علاقه مردم به وسایل حمل‌ونقل عمومی کمتر شود، معطل ماندن برای دیر رسیدن اتوبوس و مترو به ایستگاه است. همین نابسامانی در تاخیر ورود اتوبوس و قطار به ایستگاه، از اشتیاق شهروندان به استفاده از وسایل حمل‌ونقل عمومی کاسته است. مترو، یکی از پر استفاده‌ترین وسایل حمل‌ونقل عمومی است که روزانه شهروندان بسیاری را جابه‌جا می‌کند، اما همین مترو، مشکلات فراوانی دارد. مشکلاتی که تمام مسافران را معترض کرده است و گویا گوش کسی هم بدهکار نیست.

■ دستگاه های شارژ بلیت همچنان خراب است

یکی از مشکلاتی که روزانه، شهروندان در مترو با آن مواجه هستند، خرابی دستگاه‌های شارژ بلیت است. روزانه شاهد صف‌های طولانی در مقابل یکی از باجه‌های فروش بلیت مترو هستیم. چنین امری بیانگر این است، دستگاه‌های شارژ بلیت اعتباری مترو، دچار نقص فنی شده و مسافران مجبور هستند تنها از یک باجه برای شارژ بلیت استفاده کنند. به گفته بسیاری از شهروندان، افرادی که در پشت باجه، مسئولیت ارائه خدمات به مسافران را بر عهده دارند، فقط پول نقد قبول کرده و اخلاق تند و زننده‌ای دارند. سوال‌های متعددی در این زمینه پیش می‌آید اما هیچ مسئولی پاسخگو نیست. باوجود آنکه مدت‌ها از هک گسترده زیرساخت‌های شهرداری گذشته است، چرا شهرداری تاکنون هیچ اقدامی در بهبود سیستم‌های شارژ کارت بلیت انجام نداده است؟ چرا مسئولان باجه فقط پول نقد دریافت می‌کنند؟ با گذشت از باجه‌های مترو، به مشکل اساسی‌تری برخورد می‌کنیم و آن خرابی پله برقی‌های موجود در ایستگاه‌هاست. در بسیاری از ایستگاه‌ها، پله برقی به سمت بالا دچار مشکل شده و مسافران مجبور هستند از پله تردد کنند. مسئولان مترو، چنین مشکلی را نبود قطعه می‌دانند و می‌گویند به دلیل وجود تحریم‌ها، قطعه‌های مناسب برای راه‌اندازی پله برقی به دستمان نمی‌رسد. اما ظاهرا این ماجرا به دلایل دیگری اتفاق می‌افتد. به گفته تعدادی از کارکنان مترو، برای صرفه‌جویی در مصرف برق اقدام به خاموشی تعدادی از پله برقی‌ها می‌کنند. موضوعات بسیاری در ارتباط با خاموشی پله برقی‌ها وجود دارد، اما کدام یک از آنها درست است؟ هیچ پاسخ قانع کننده‌ای از سوی مسئولان مترو در این باره دریافت نمی‌شود.

■ آسانسور ها کار نمی کنند

مشکل بعدی در این شهر زیرزمینی، خرابی آسانسور است. در ۸۰درصد از ایستگاه‌های مترو مشاهده می‌شود، آسانسور با مشکل اساسی همراه است. بر روی درب آسانسور با کاغذ نوشته‌اند که خراب است و از پله برقی استفاده کنید، اما زمانی که به سراغ پله برقی می‌رویم؛ پله برقی هم خراب است. به نظر می‌رسد، وجود آسانسور در ایستگاه‌های مترو فقط دکوری است و اصلا کارایی ندارد. در بسیاری از ایستگاه‌ها هم اصلا آسانسور وجود ندارد. چنین مشکلی برای یک شهر زیر زمینی که تعداد بالایی مسافر را جابه جا می‌کند بسیار بزرگ است.

مسافران در تعدادی از ایستگاه‌ها، مدت زمان بسیاری را برای رسیدن قطار به ایستگاه به انتظار می‌ایستند. همین امر سبب می‌شود، جمعیت بسیاری بر روی سکو ایجاد شود. مسافران برای زودتر سوار شدن به قطار و اینکه زمان بیشتری منتظر نمانند خودشان را به زور داخل واگن جا می‌دهند و سبب اذیت شدن سایر مسافران می‌شوند. زمانی که می‌شود، فاصله رسیدن قطار به ایستگاه کمتر باشد، چرا چنین امری را رعایت نمی‌کنند؟ مشکلات در مترو بسیار است. یکی دیگر از همین مشکلات، دستفروشانی هستند که گویا قصد رفتن از مترو را ندارند. روزانه، دستفروشانی را مشاهده می‌کنیم که هم بر روی زمین بساط پهن کرده‌اند و هم در واگن‌ها حضور دارند. اکثرا بار سنگینی را همراه خود می‌کشند و گاهی سبب اذیت شدن مسافران می‌شوند. ماموربن ایستگاه هم هیچ تذکری به آنها نداده و گویا خود را به بیخیالی می‌زنند. چندی پیش، صحبت از آن بود که قرار است دستفروشان مترو ساماندهی شوند و برای آنها مکانی مشخص در نظر گرفته شود، اما تاکنون هیچ اقدامی در این باره صورت نگرفته است. راهکارهایی اساسی برای برطرف کردن مشکلات ناوگان حمل‌ونقل عمومی وجود دارد. برای مثال، افزایش تعداد اتوبوس به ناوگان اتوبوسرانی، می‌تواند کمک بزرگی هم به رونق حمل‌ونقل عمومی کند و هم در کاهش ترافیک نقش بسزایی خواهد داشت. اگر قرار است برای مثال ۲۰۰ اتوبوس خریداری شود، این تعداد را به ۵۰۰ یا ۷۰۰ عدد افزایش دهید. چنین امری کمک بزرگی خواهد بود. پیش بینی‌ها حاکی است که شهرداری تا سال ۱۴۲۰ به ۳۰۰ هزار میلیارد تومان اعتبار برای تکمیل مترو نیاز دارد و قرار است که با راهکارهای خلاقانه و ابداعی تا پایان سال ۱۴۰۸ مترو را تکمیل کند. البته نباید زندگی مردم قربانی بی برنامگی شود. پیش از سال ۱۴۰۸ باید فکری به حال این وضعیت وخیم شود. باید سعی شود فاصله حرکت قطارها و رسیدن آنها به ایستگاه، کمتر شود. درباره وضعیت پله برقی و همچنین آسانسورها هم اگر از مهندس و ظرفیت‌های داخلی استفاده شود، قطعا دچار این مشکلاتی نخواهیم بود و نباید خود را محدود به تحریم‌ها کنیم.

تورم مسکن ۴۱درصد شد

تورم ماهانه مسکن کل کشور در بهمن ۱۴۰۱ در هر دو شاخص نرخ و اجاره‌بها اعلام شد. به‌گزارش ایسنا، جدیدترین آمار ارائه‌شده از تورم کالاها و خدمات نشان می‌دهد در بهمن ۱۴۰۱ تورم ماهانه مسکن در کل کشور به ۲.۳ درصد رسیده است. این رقم در دی امسال ۲.۸ درصد بود که آمار از افت ۰.۵ درصدی سرعت رشد نرخ مسکن حکایت دارد. تورم نقطه‌به‌نقطه مسکن هم که تغییر نرخ در مقایسه با ماه مشابه سال قبل را نشان می‌دهد، از افزایش ۴۱.۷ درصد حکایت دارد. ماه گذشته این شاخص ۳۹.۵ درصد بود؛ بنابراین در این بخش با افزایش ۲.۲ درصدی تورم مسکن کل کشور مواجه بوده‌ایم. همچنین، رشد نرخ مسکن کل کشور در ۱۲ ماهه منتهی به بهمن ۱۴۰۱ به ۳۴.۸ درصد رسیده است که در مقایسه با ۳۳.۷ درصد ماه گذشته رشد ۱.۱ درصد را نشان می‌دهد. در بخش اجاره‌بها نیز طبق اعلام مرکز آمار شاخص نرخ ماهانه، نقطه‌به‌نقطه و سالانه در بهمن ۱۴۰۱ به‌ترتیب ۲.۳ درصد، ۴۱.۶ درصد و ۳۴.۷ درصد اعلام شد. این در حالی است که ارقام مذکور در دی به‌ترتیب ۲.۸ درصد، ۳۹.۴ درصد و ۳۳.۵ درصد بود. بررسی وضعیت بازار مسکن کل کشور در ۱۰ ماه گذشته حاکی از آن است که رشد ماهانه نرخ مسکن در اردیبهشت ۲.۵ درصد، خرداد ۲.۳ درصد، تیر ۳.۸ درصد، مرداد ۲.۸ درصد، شهریور ۳.۵ درصد، مهر ۶.۱ درصد، آبان ۳.۷ درصد، آذر ۲.۸، دی ۲.۸ و بهمن ۲.۳ درصد بوده است. میزان افزایش ماهانه نرخ اجاره در کل کشور نیز در اردیبهشت ۲.۵ درصد، خرداد ۲.۳ درصد، تیر ۳.۸ درصد، مرداد ۲.۹ درصد، شهریور ۳.۵ درصد، مهر ۶.۱ درصد، آبان ۳.۷ درصد، آذر ۲.۸، دی ۲.۸ و بهمن ۲.۳ درصد اعلام شد.

بررسی صمت از تاثیرات تغییر کاربری واحدهای مسکونی به اداری و تجاری

خانه‌ها زیر نقاب بی‌قانونی

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

یکی از مهم‌ترین مصادیق ایجاد نظم در جوامع شهری، جداسازی واحدهای تجاری از واحدهای مسکونی، اداری و صنعتی است. در این میان، افراد سودجوی بسیاری بدون مجوز، اراضی و املاک خود را تغییر کاربری می‌دهند. قانون‌گذاران برای چنین اقداماتی جریمه تغییر کاربری مسکونی به تجاری طبق قوانین موجود را در نظر گرفته‌اند. آگاهی از جریمه تغییر کاربری مسکونی به تجاری طبق قوانین موجود قبل از هرگونه تصمیم به تغییر کاربری، می‌تواند در راستای پیشگیری از تخلف شهروندان از قوانین وضع‌شده در جامعه بسیار تاثیرگذار باشد.

وجود پرونده‌های بسیار در دادگاه‌ها و صدور حکم برای جریمه تغییر کاربری مسکونی به تجاری، حاکی از آن است که بسیاری از افراد ندانسته و بدون علم به قوانین، تغییر کاربری را بدون مجوز انجام می‌دهند و مجرم شناخته می‌شوند. قانون‌گذار این افراد را مجبور به پرداخت جریمه یا مجازات حبس و قبول جریمه تغییر کاربری مسکونی به تجاری طبق قوانین موجود می‌کند. صمت در این گزارش تبعات تغییر کاربری ساختمان‌ها از مسکونی به تجاری را از نگاه کارشناسان بررسی کرده است.

عکس: صمت

طبق ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها مالکان اراضی و املاک واقع در محدوده شهر یا حریم آن باید قبل از هر اقدام عمرانی یا تفکیک اراضی و شروع به ساخت ساختمان از شهرداری پروانه ساخت اخذ کنند

تغییر در نحوه استفاده از ساختمان ممنوع است

تغییر کاربری یا تغییر بهره‌برداری عبارت است از استفاده ساختمان بعد از احداث و غیر از آنچه در محتوای طرح و پروانه ساختمان قید شده است. رایج‌ترین تخلفات تغییر کاربری مربوط به دائر کردن واحدهای تجاری در مناطق غیرتجاری و بهره‌برداری از ساختمان‌های مسکونی به‌صورت اداری است.

طبق قوانین شهرداری، تغییر در نحوه استفاده از ساختمان و نقض ضوابط مربوط به کاربری ممنوع است. برای رسیدگی به این امر، کمیسیون ماده ۱۰۰ شهرداری مرجع رسیدگی به این‌گونه تخلفات است.

تغییر کاربری اراضی یکی از مهم‌ترین موضوعات ملکی است. هر ملکی دارای کاربری مشخصی است و کاربری‌ها هم انواع مختلفی دارند. از میان انواع کاربری املاک، کاربری مسکونی، کاربری اداری، کاربری تجاری و کاربری کشاورزی مهم‌ترین و پرکاربردترین‌ها هستند.

هرگونه تغییر در کاربری بدون رعایت ضوابط قانونی تخلف محسوب می‌شود. در این صورت، اگر ملک در محدوده شهری باشد، شهرداری با تشکیل پرونده، آن را به کمیسیون مربوطه ارجاع خواهد داد. اگر ملک در حیطه نظارت وزارت جهاد کشاورزی باشد، این وزارتخانه موضوع تغییر کاربری بدون اخذ مجوز را پیگیری خواهد کرد.

براساس قوانین شهرداری، برای ساخت هر ملکی ابتدا یک مجوز صادر می‌شود که کاربری ملک به‌صورت دقیق در آن مشخص می‌شود. به این مجوز، پروانه ساخت می‌گویند که دریافت آن پیش از شروع هرگونه عملیات ساخت‌وساز لازم است. در کنار این موضوع که کاربری ملک در پروانه ساخت آن قید می‌شود، شهرداری نیز موظف است به‌صورت مداوم بر تغییر کاربری زمین مسکونی یا تغییر کاربری به تجاری نظارت داشته باشد و مانع از فعالیت‌های غیرقانونی شود. بهتر است بدانید که هرگونه تغییر کاربری زمین که به‌صورت غیرقانونی انجام بگیرد و همراه با تخلف باشد، مجازات سنگینی را به‌همراه دارد که از جمله آنها باید به جریمه نقدی و حبس اشاره کرد.

ماده ۱۰۰ مجری برخورد با تخلفات در تغییر کاربری

مهدی بابایی، عضو شورای اسلامی شهر تهران در رابطه با موضوع تغییر کاربری واحدهای مسکونی در شهر تهران به صمت گفت: براساس قانون شهرداری، تخلفات مرتبط با تغییر کاربری ساختمان به ماده ۱۰۰ ارسال می‌شود و برخورد با متخلفان طبق این قانون صورت می‌گیرد. طبق ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها، مالکان اراضی و املاک واقع در محدوده شهر یا حریم آن باید قبل از هر اقدام عمرانی یا تفکیک اراضی و شروع ساخت ساختمان از شهرداری پروانه ساخت اخذ کنند. در صورت نبود پروانه ساخت، شهرداری می‌تواند از عملیات ساختمانی جلوگیری کند.

وی افزود: در کمیسیون ماده ۱۰۰، اصلی‌ترین سند مورد استناد، طرح تفصیلی شهر تهران است و در صورت وجود پهنه اداری یا تجاری برای ساختمان، با تکیه بر رأی اعاده بنا تصمیم‌گیری می‌شود. به هر حال، در شرایط فعلی چنین قوانینی برای جلوگیری از تغییر کاربری واحدهای مسکونی وجود دارد و باید شهرداری‌ها نسبت به نظارت دقیق و اجرای رأی اقدام کنند.

■ مشکلی از بابت همکاری‌ها وجود ندارد

بابایی در رابطه با نحوه همکاری سازمان‌های ذی‌ربط برای حل مشکل تغییر کاربردی ساختمان‌ها به صمت گفت: در حوزه تغییر کاربری، شهرداری‌ها به‌طوررسمی اقدام به نظارت و اجرای قانون کرده و اگر مالکان مقاومتی در برابر قانون داشته باشند، قوه قضائیه با قدرت اجرایی خود نسبت به ورود و پلمب ملک موردنظر اقدام می‌کند، بنابراین مشکل خاصی از این بابت وجود ندارد.

وی افزود: هیچ‌گونه مجوز پایانکاری برای ملکی که دارای تخلف است، صادر نمی‌شود و مالکان برای تعیین‌تکلیف ملک خود باید رفع خلاف کرده یا نسبت به رفع رأی تخریب تلاش کنند.

■ تغییر کاربری مشروط برای دانش‌بنیان‌ها

عضو شورای اسلامی شهر تهران در رابطه با استقرار شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان در واحدهای مسکونی به صمت توضیح داد: شرکت‌ها و موسسات برای انجام امور روزمره خود نیاز به دفتر کار دارند و باتوجه به قوانین شهرداری‌ها، این شرکت‌ها و موسسات باید در املاک اداری یا تجاری استقرار داشته باشند، اما برخی مشاغل و موسسات دانش‌بنیان می‌توانند از املاک با کاربری مسکونی، به‌صورت دفتر کار استفاده کنند، البته باید این نکته را یادآوری کنیم که این شرکت‌ها تنها می‌توانند به مدت محدود و به‌شرط رضایت سایر واحدها از این امتیاز بهره‌مند شوند، در غیر این صورت اجازه فعالیت ندارند.

> تغییر کاربری واحدها، جز در موارد خاص ممنوع است و در صورت مشاهده، طبق کمیسیون ماده ۱۰۰ شهرداری با متخلف برخورد خواهد شد

شهرداری‌ها در برابر تغییر کاربری ایستادگی کنند

محمد محسن مظفری، کارشناس حقوقی و وکیل پایه‌یک دادگستری به صمت گفت: قانون با هدف مدیریت فضای شهری و استفاده از ساختمان‌ها، انواع کاربری را پیش‌بینی کرده است. طبق قانون وظیفه اعلام و نظارت بر نوع کاربری هر یک از فضاهای شهری طبق نقشه تهیه‌شده برعهده شهرداری‌ها است تا مالکان و استفاده‌کنندگان از فضای شهری، طبق کاربری از آنها بهره ببرند.

این کارشناس حقوقی با اشاره به تفاوت نرخ انواع کاربری واحدهای ساختمانی گفت: برخی کاربری‌های مسکونی در راستای کارهای تجاری و اداری استفاده شده و این امر روزبه‌روز در حال افزایش است. وی افزود: قانون، طبق ماده ۵۵ وظیفه‌ای برعهده شهرداری‌ها گذاشته تا با نظارت و کنترل در برابر این تخلفات ایستادگی کند.

این کارشناس حقوقی تصریح کرد: جدا از مطالب گفته‌شده در برخی موارد قانون شهرداری استثنائاتی را برای برخی مشاغل در نظر گرفته که کار را تاحدودی پیچیده‌تر می‌کند. به‌طورمثال، دفاتر وکالت، اسناد رسمی، ازدواج و طلاق، مهندسی، انتشار مجله و احداث مطب از این قانون مصون مانده‌اند. ازاین‌رو این مشاغل می‌توانند با رعایت حال سایر ساکنان از فضای مسکونی نیز استفاده کنند. بااینهمه حتی اگر فرد از همان کاربری مشخص‌شده استفاده نامناسبی داشته و باعث مزاحمت برای همسایه‌ها شود، موضوع قابل‌پیگیری است.

به گفته مظفری هر شخصی همان قدر به اموال خود مسلط است که به اموال دیگران ضرری نرساند، در نتیجه افراد باید شرایط عمومی یک ساختمان را رعایت کنند، در غیر این صورت اهالی ساختمان می‌توانند باتوجه به قانون با فرد خاطی برخورد کنند و در این راستا راه‌های مختلفی از جمله اطلاع‌رسانی به سامانه ۱۳۷ وجود دارد.

وی افزود: در صورت اعلام شکایت، شهرداری‌ها موظف هستند بنا بر اختیارات خود مانع فعالیت غیرمجاز این واحدها شوند و مالکان این واحدها نیز موظفند در مدت تعیین‌شده به کاربری اصلی واحد خود بازگردند.

وی در پایان گفت: قوانین تغییر کاربری‌جز در موارد خاص ممنوع است و در صورت مشاهده، طبق موارد مطرح در کمیسیون ماده ۱۰۰ شهرداری با متخلف برخورد خواهد شد. وی افزود: در صورت عدم‌تمکین و اطاعت متخلف به رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ ممکن است حکم حبس برای وی صادر شود. اگرچه طبق ماده ۱۰۰ شهرداری امکان تغییر کاربری ملک ممکن نیست و استفاده از ملکی متفاوت از نوع کاربری ساختمان غیرقانونی است، اما ممکن است به‌دلیل تغییر در شرایط زندگی و بافت منطقه، برخی از اراضی یا ساختمان‌ها با تغییر کاربری روبه‌رو شوند، در واقع تغییر کاربری ملک یا زمین با اجازه قانون‌گذار انجام می‌شود.

سخن پایانی

این روزها یکی از دیگر مواردی که در آپارتمان‌ها به‌چشم می‌خورد، تغییر کاربری واحدها است که خواه یا ناخواه این تغییر در نحوه تردد و زندگی شخصی افراد تاثیر خود را می‌گذارد، بنابراین قبل از انجام و تغییر کاربری در این موارد قبل از درگیری و اختلاف، بهتر است قبل از هرگونه اقدام نسبت به اخذ رای مثبت همسایه‌ها اقدام کرد تا در آینده با مشکلات حقوقی و کیفری مواجه نشوید.

طبق بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری، صدور پروانه برای تمامی ساختمان‌ها و ساخت‌وسازهایی که در شهر انجام می‌شود، در حیطه فعالیت‌های شهرداری است. مطابق با این قانون، چنانچه در ساختمانی که سند آن مسکونی است، فعالیت‌های تجاری انجام گیرد، شهرداری موظف است با این قضیه برخورد کند و پس از احراز تخلف مالک یا مستاجر، در ارتباط با تعطیلی محل کسب و پیشه از جانب کمیسیون اتخاذ تصمیم‌های لازم انجام گیرد.

برخی مالکان در پی تبدیل کاربری خانه خود از مسکونی به تجاری هستند و برای این کار راهکارهای قانونی وجود دارد که می‌توانند از طریق آن قضیه را پیگیری کنند. تغییر کاربری خانه همیشه یکی از دغدغه‌های صاحبان آنها است که بیشترین تغییر نیز در حوزه تغییر کاربری به تجاری یا تغییر کاربری به اداری انجام می‌گیرد، چرا که همان‌طور که اشاره کردیم، ملک تجاری یا اداری دارای ارزش بیشتری است و به‌اصطلاح صرفه اقتصادی بیشتری دارد. هرگونه تغییر کاربری دارای مسیر مشخصی است که باید طی شود. برای انجام این کار باید به دفاتر خدمات نوسازی ناحیه‌ای که ملک در آن قرار دارد، مراجعه کنید و روال کار اداری آن را انجام دهید.

معدن، از مشکلات تا توسعه

کتایون ملکی
editor@smtnews.ir

حدود ۹۳ درصد از معادن کشور را معادن کوچک و متوسط و مابقی را معادن بزرگ تشکیل می‌دهند. سهم معادن کوچک و متوسط در اشتغال کشور به‌تنهایی حدود ۸۵ درصد و در تولید محصولات معدنی کشـور حدود ۶۵ درصد است،اما این امر مسـتلزم رفع مشـکلات آنها است. براساس بررسـی‌های انجام‌شده در سـال‌های قبل، چالش‌های بخش معدن به ۴ دسـته عمده به شـرح زیر تقسیم می‌شـوند: قوانین، مداخلات دولتی، نبود یک راهبرد طولانی و مشخص معدنی و مشـکلات مالی (۴۴ درصد)، سوءمدیریت و مشکلات معدنداران (۳۳ درصد)، معضلات محیط‌زیسـتی و منابع‌طبیعی (۱۳ درصد)، مشکلات بین‌المللی و سایر مشکلات مشابه (۱۰ درصد).

به‌گـزارش صمت، بخـش معـدن ایـران دارای ذخایر ارزشـمندی اسـت که بهره‌بـرداری از آنهـا به توسـعه اقتصـادی و افزایش صـادرات غیرنفتی منجر می‌شـود، در حالی که بهره‌برداری از این ذخایر به اشـتغالزایی هرچه بیشتر در مناطق کمتر توسـعه‌یافته منجر می‌شود و می‌تواند توسعه فرهنگی و اجتماعی را به‌همراه داشته باشد.

عکس: صمت

> بخش معدن ایران دارای ذخایر ارزشـمندی اسـت که بهره‌بـرداری از آنها به توسـعه اقتصـادی و افزایش صـادرات غیرنفتی منجر می‌شـود. بهره‌برداری از این ذخایر به اشـتغالزایی هرچه بیشـتر در مناطق کمتر توسـعه‌یافته منجر می‌شود و می‌تواند توسعه فرهنگی و اجتماعی را به‌همراه داشته باشد

معادن و صنایع معدنی ایران از مزیت‌ها و ظرفیت‌های بالقوه قابل‌توجهی برای کمک به رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال در اقتصاد ایران برخوردار است. باتوجه به وجود ذخایر گسـترده معدنی و با در نظـر گرفتن پیوندهای بسـیار قوی و طولانی میان فعالیت‌های معدنی با طیف وسـیعی از صنایع و خدمات کشوری، توسعه معادن و صنایع معدنی می‌تواند سـهم تعیین‌کننده‌ای در رشد اقتصادی و ایجاد اشـتغال ایفا کرده و همان‌طور که در برنامه توسـعه ششم نیز تاکید شـده است، این بخش را به یکی از پیشـران‌های اصلی رشد اقتصادی تبدیل کند. با اینهمه بخش معدن دارای مشکلاتی است برای بهره از مزیت این بخـش که باید به رفع آنها پرداخت. در ادامه به بخشی از مشکلاتی که گریبانگیر این بخش شده است، می‌پردازیم.

▣ مسائل تامین مالی و نبود ساختار فرآوری

تامیـن مالـی را می‌توان عمده مشـکل بخش تولید از جملـه بخـش معدن یـاد کرد. چالشـی که موجب شـده این بخش امکان دسترسـی به تکنولـوژی روز دنیا را نداشـته باشـد؛ عاملی که بهـره‌وری این بخش را بسـیار کاهش داده اسـت. از سـوی دیگر، متاسفانه در سـال‌های اخیـر دیـده شـده کـه تفاهمنامه‌های امضاشـده با بانک‌ها به‌منظور تسـهیل روند اختصاص منابـع مالی به معدنکاران، برای توسـعه معادن و حل شدن گره‌های فعالیت‌های معدنی بی‌اثر بودند. باوجود نیاز به سـرمایه‌گذاری خارجی برای توسعه این بخش در کشـور، بخش خصوصی وظیفه سرمایه‌گذاری‌های خارجـی را هم برعهده دارد. مشـکلات تامین مالی بر تامین ماشین‌آلات و تجهیزات و فناوری جهانی نیز اثر داشته است.

▣ مشکل تامین آب و برق

باتوجـه به مشـکلاتی تامیـن آب و برق در کشـور وجود دارد، نخسـتین بخشی که از این موضوع متضرر می‌شـود، بخش معدن و صنایع معدنی اسـت. صنایع معدنـی در پـروژه عظیـم انتقـال آب خلیج‌فارس به فلات مرکزی نشـان دادند که عزم جدی برای اقدامات زیربنایـی در کشـور دارنـد و برای ایجاد نیـروگاه نیز اعـلام آمادگی کرده‌انـد. اولویـت دادن قطعی برق به صنایع معدنی با این اسـتدلال که تاثیر آن در کشـور از بخش‌های دیگر کمتر و کاملا خطا اسـت و در آینده نزدیک،مشـکلات کشـور در تامین ارز بـرای مصارف گوناگون به باطل بودن این نگاه منجر خواهد شد. حال به‌نظر می‌رسد در شـرایط فعلی باید به‌نحوی مدیریت مصرف در بخش‌های مختلف توسط مسئولان امر انجام گیرد کـه حتی‌المقدور همه بخش‌هـای معدنی فعال باشـند یا تامین آب و برق معادن و صنایع وابسته را به متولیان آن بدهند. ایجاد بازار آب برای تخصیص آب از کشاورزی به بخش‌های معدنی نیز می‌تواند از مشکلات موجود در این بخش بکاهد.

▣ ضعف مدیریت، نبود استراتژی مدون

توسـعه و بهبود بهـره‌وری معادن نیازمند سیسـتم مدیریتـی قوی و تخصصی اسـت و خلأهـای موجود در این حوزه، صنایع و معادن را با مشـکلات متعددی مواجه کرده، همچنین یکی از مشـکلات اصلی و ضعف واقعی در بخش معدن نبود استراتژی مدون و اصولی در این بخش اسـت. استراتژی یعنی اینکه از زمانی که به بخش معدن ورود پیدا می‌کنیم تا زمانی که محصولات آن مورد بهره‌بـرداری قرار می‌گیرند، به‌صورت مدون و مهندسی‌شـده مشخص شـود که چه برنامه‌هایی قرار است، اجرا شـوند. در حال حاضر این استراتژی تبیین شده و نقش تشکل‌ها در ایجاد آن پررنگ است. موضوع این است که باید استراتژی فعلی را که براساس اسناد و سیاست‌های بالادستی مثل چشم‌انداز ۱۴۰۴ در پیش گرفته شـده است، در بخش‌های مختلف پیاده کرد که متاسفانه امروز ضعف در آن به‌طورکامل مشخص است. همچنین، فقدان سیاسـت‌گذاری هماهنگ و یکپارچه در حوزه اکتشـاف منابع معدنی و ایجـاد پایگاه جامع اطلاعات زمین‌شناسـی و اکتشافی کشـور، اختصاص نیافتـن صددرصـدی درآمدهـای حاصـل از حقـوق دولتی معادن به بخش معدن کشـور نیز بر این مشکل می‌افزاید.

▣ نبود آموزش دانشگاهی متناسب با نیاز

توجه نداشـتن کافی به کاربـرد فناوری‌های نوین در اکتشاف، استخراج، فرآوری و بهره‌برداری از منابع معدنی از مشـکلات پیش‌روی معدن محسوب می‌شوند. کاربرد فناوری‌هـای نانو، زیسـتی، رباتیک و هـوش مصنوعی به‌منظـور افزایش بهـره‌وری و روزآمدی ایـن بخش از ضروریـات افزایش بهـره‌وری معادن به‌ویـژه باتوجه به رویکرد راهبردی توسعه اقتصاد دانش‌بنیان است.

▣ چالش با محیط‌زیست و منابع‌طبیعی

چالش‌هـای محیط‌زیسـتی و منابع‌طبیعـی معادن از مهم‌تریـن چالش‌های بین‌بخشـی معدن محسـوب می‌شـوند. بازنگری در قوانین موجود و اقدامات اجرایی برای حفـظ محیط‌زیسـت و منابع‌طبیعی طبق اصول علمی و تجارب بین‌المللی راه‌حل این بخش از چالش‌ها است.

▣ نبود ماشین‌آلات

به‌واسـطه تحریم‌های بین‌المللـی، تجهیزات پایه‌ای سـاده بـرای فعالیت‌های معدنـی مانند لـودر یا بیل مکانیکی جدیدی وارد کشور نمی‌شوند و معادن همواره با ابزارهای قدیمی خود مشـغول کار هستند. از طرفی، در ۵ سال گذشته، نرخ ماشین‌آلات راهسازی و معدنی ۶ تـا ۷ برابر افزایش پیدا کرده و ایـن رقم حتی با در نظر گرفتن حقوق ورودی و تعرفه‌های گمرکی از میزان تورم و افزایش نرخ ارز نیز بالاتر است.

▣ ضعف در اکتشافات جدید

ایران در حوزه اکتشـافات عمقی و اسـتخراج ذخایر عمیق، بسـیار عقب اسـت. این نافرجامی تنها نسـبت به کشـورهای بزرگ معدنی نیسـت و ایـران حتی از کشـورهایی که دارای ذخایر بسـیار محدود هسـتند، عقب‌تر اسـت. ضعف در اکتشاف کمبود نیروی انسانی نیسـت، بلکه نبود سرمایه‌گذاری‌هایی است که به‌دلیل نبود اسـتراتژی در این بخش انجام نشده است و بخش بزرگی از این سـرمایه‌گذاری‌ها باید توسط دولت انجام شود.

▣ نداشتن شناخت صحیح از بازارهای جهانی

شـناخت درسـتی از بازارهای جهانی و نیازهای آن وجـود ندارد. محصـولات معدنی برخـلاف محصولات صنعتـی در هر لحظـه‌ای قابل‌صادر کردن اسـت و با سـرمایه‌گذاری روی ایـن موضوع می‌تـوان از ظرفیت معادن به‌نحو بهتری استفاده کرد.

▣ نبود زیرساخت حمل‌ونقل

یکـی از مهم‌تریـن مشـکلات و موانعی که سـد راه توسـعه معادن است، بحث حمل‌ونقل است. حمل‌ونقل ریلی نقش اساسی را در سرعت بخشیدن به جابه‌جایی مـواد معدنـی ایفا می‌کند، اما کشـور ما بـا ضعف در حمل‌ونقل ریلی مواجه و کمبود کامیون هم این مشکل را دوچندان کرده است.

▣ مشکلات حقوق دولتی معادن

در این زمینه، تفویض اختیار به شـوراهای اسـتانی داده شـده که در نتیجه آن، برخی اسـتان‌ها به‌صورت سـلیقه‌ای یک درصد عوارض را به حقوق دولتی به نام عوارض زیسـت‌محیطی اضافه کرده‌انـد. این در حالی اسـت که عوارض زیست‌محیطی با مالیات ارزش‌افزوده پرداخت می‌شود.

▣ بیمه‌های تامین اجتماعی

تامیـن اجتماعی برای کمبود و کسـری منابع خود حمل‌ونقل داخلی معادن را مشـمول حق بیمه کرده و در صورتـی که به‌دلیل نزدیکی معادن به واحد فرآوری (فاصله کمتر از ۳۵ کیلومتری)، نیازی به صدور بارنامه جاده‌ای نیست و بارنامه داخلی صادر می‌شود. در واقع، تامین اجتماعی کرایه حمل و نه ماده معدنی را مشمول بیمه کرده است که در سـال هزینه بسیار بالایی برای بهره‌بردار به‌وجود می‌آورد.

▣ موازی‌کاری نهادهای معدنی در کشور

در مجموع، متولیان معدن کشور شامل معاونت معدنی و صنایع‌معدنی وزارت صمت، سـازمان زمین‌شناسی و اکتشـافات معدنی کشور و سـازمان توسعه و نوسازی معادن هسـتند. همه این بخش‌هـا در همه حلقه‌های معدنـکاری، بدون هماهنگی و گاهـی به‌صورت موازی فعالیت می‌کنند که نبود مرزبندی بین میزان مداخلات هریـک از ایـن بخش‌ها باعث کنـدی حرکت و از بین رفتن فرصت‌های اقتصادی پیش‌روی این بخش شـده است.

> حل مشکلات معدن نیازمند همراهی بیش از پیش دولت است تا موانع موجود را از میان بردارد، درغیر این صورت بخش خصوصی فعال در حوزه معدن نمی‌تواند چندان به توسعه امیدوار باشد

سخن پایانی

رفع این مشـکلات می‌تواند به توسـعه در بخش معدن سرعت ببخشد، اما حل آنها نیازمند همراهی بیش از پیش دولت اسـت تا موانع موجود را از میان بـردارد، در غیر این صورت بخـش خصوصی فعال در حوزه معدن نمی‌تواند چندان به توسـعه امیدوار باشـد. افزایش نرخ ارز منجر بـه افزایش هزینه‌های تولید می‌شود، در حالی که علاوه بر تحریم‌ها برخی قوانیـن و مقررات داخلـی نیز ارتباط بـا بازارهای صادراتی را دشوار کرده، به‌عنوان مثال، بحث تامین ماشـین‌آلات از موضوعات مهمی اسـت که فعالیت معادن کوچک و متوسـط را دستخوش تغییر کرده. همراهی دولت و بخش خصوصی می‌تواند به توسعه هرچه بیشتر منجر شود و ارزآوری خوبی برای کشور به‌همراه داشته باشد.

یادداشت

مدیریت جریان نقدینگی مازاد

میلاد کردی
کارشناس معدن

در سـال‌های گذشته بیشتر مواد معدنی افزایش نـرخ صعودی را تجربـه کرده‌اند، به‌نحـوی کـه نـرخ بسـیاری از کالاهای استخراج‌شـده به سـطح رکوردی رسیده اسـت، اگرچه برخـی مواد معدنـی روند نزولی داشته‌اند.

یکـی از نکات مهمی کـه مدیران باید در دوره‌هـای افزایـش قیمت‌هـای مواد معدنی، به‌ویژه افزایش قیمت‌های ناگهانی و پیش‌بینی‌نشـده، انجام دهند، اسـتفاده از نقدینگـی مـازاد در راسـتای افزایـش بهره‌وری و ایجاد بالاترین ارزش است.

ارزیابـی و آنالیـز دوره‌هـای افزایـش قیمت‌های ناگهانی مواد معدنی نشان‌دهنده نوسـانات و بحران‌های مالی پیش‌رو برای ایـن صنعـت در دوره‌هـای پسـاافزایش است.

نکتـه مهـم و حیاتـی در ایـن دوره‌ها، نگرش مدیریتی و ارائـه راهکارهایی برای سرمایه‌گذاری جریان نقدینگی ایجادشده بـرای کنترل حباب و سـاختارهای متورم هزینه‌ای پیش‌رو و ایجـاد بالاترین ارزش از درآمد حاصل است.

یکی از معضلاتی که متاسفانه در کشور مـا باتوجه بـه دوره‌ای بـودن و بی‌ثباتی مدیران بـا آن مواجهیم، بی‌توجهی به این درآمدهای مازاد است.

بیشـتر مدیران وقـت در دوره‌هایی که افزایش نرخ نصیب‌شـان می‌شود، با هدف تامیـن رضایت مدیـران بالادسـتی برای حفـظ منصب و بدون ایجاد هرگونه زمینه ایجاد ارزش از عایـدی جریان نقدینگی و چشـم‌اندازی برای بحران مالـی پیش‌رو، ترازهـای مالـی بـالا را ثبـت می‌کنند و تنهـا ثبـت رکـورد در دوران مدیریتـی خـود را به‌عنـوان سـند افتخـار در نظر می‌گیرند.

باتوجـه به آثار منفی نگهداری وجه نقد، مدیریـت هدفمند این سـرمایه مـازاد بر پیش‌بینی‌ها می‌تواند با مولدسازی سرمایه به‌دست‌آمده همراه باشد و یکی از راهکارها تخصیص نیافتن سود نقدی به سهامداران است.

این سـرمایه‌گذاری مولد، بسته به هدف و استراتژی شرکت می‌تواند سرمایه‌گذاری در حوزه‌هـای معدنـکاری دیجیتـال، سـرمایه‌گذاری‌های سبز و توسـعه پایدار باشد.

همچنیـن، بررسـی‌ها نشـان‌دهنده تمایل شـرکت‌های معدنی و سرمایه‌گذار به اسـتراتژی ادغام و تملک (Mergers and acquisitions strategy) است.

در ایـن اسـتراتژی، سـرمایه‌گذاری در چندیـن پـروژه کوچک با ریسـک کم با هـدف بهبـود عملکـرد مالی شـرکت در بحران‌هـای احتمالـی ناشـی از افت نرخ انجام می‌پذیـرد، به‌نحوی که اضافه کردن محصولات دیگر به سـبد محصول شرکت، به‌عنوان اهرمی انعطاف‌پذیر برای مدیریت سـرمایه و ایجـاد ارزش در دسـت مدیر است.

باتوجه به نمودارهای نرخ مواد معدنی و پیش‌بینی رشـد نرخ در سال‌های پیش‌رو، شـرکت‌های معدنی و مدیران باید خود را برای چرخه بعدی آماده کنند.

باتوجه به گزارش‌های McKinsey & Company و در نظر گرفتن چشـم‌انداز نقدی درحال رشد معدن و صنایع معدنی، ۳ حـوزه کلیدی بـرای مدیریـت جریان نقدینگـی مـازاد به شـرکت‌ها پیشـنهاد می‌شود:

- تازه‌سـازی اسـتراتژی رشـد (Refreshing growth strategy) و در نظر گرفتن چند استراتژی جدید برای سرمایه‌گذاری نقدینگی مازاد
- بهینه‌سازی ترازنامه (Optimizing the balance sheet) در قبال پرداخت سود نقدی و چشم‌انداز سرمایه‌گذاری
- تعدیـل فرآیندهـا (Adjusting process) و سـاده‌سـازی رونـد تصمیم‌گیری در سرمایه‌گذاری‌ها.

برگزاری رویداد معدن هوشمند با شعار «صنعتی متفاوت را تصور کن!»

تا معدن هوشمند چقدر راه است؟

رویداد معدن هوشـمند با شـعار «صنعتی متفاوت را تصور کن!» برگزار شد.

به گـزارش صمت، رویداد معدن هوشـمند با هدف یافتن صورت‌بنـدی مسـائلی از معدن و صنایـع معدنی در ۳ محور یکپارچه‌سـازی اطلاعـات و تحلیل آن با کمـک فناوری‌های فنـاوری اطلاعات (ERP)، شبیه‌سـازی و آمـوزش با کمک فناوری‌هـای واقعیت افزوده و مجـازی (AR/VR) و افزایش بهـره‌وری و کاهش هزینه‌های تعمیـرات و نگهداری با کمک فناوری‌های اینترنت اشیا و هوش مصنوعی (AI/ IOT) برگزار شد.

جانشـین مدیرعامل شـرکت دانش‌بنیان فناپ زیرساخت، در ایـن رویداد با بیـان اینکه در صنایع ایـران هنوز انقلاب صنعتی سـوم کامل نشده، تصریح کرد: در برخی صنعت‌ها در لایه اتوماسیون صنعتی هنوز کنترلگرهای منطقی برنامه‌پذیر (PLC) بـه‌کار گرفته نشـده‌اند و گاهی صنایـع ما همچنان بـه فناوری‌هـای صنعت دوم وابسـته هسـتند، در حالی که شرکت‌های فناور می‌توانند این صنایع را ارتقا بدهند، تجهیزات را به حسگرها مجهز کنند و داده‌ها را روی پلتفرم‌ها بیاورند و با ایجاد یکپارچگی این صنعت را با فناوری‌های نوپدید نوسازی کنند.

داور نظـری در جریـان برگزاری رویداد معدن هوشـمند ضمن بیان این مطلب افـزود: در بخش معدن در دنیا تنها ۲ درصد معادن از راهکارهای جامع سـازمانی (ERP) استقبال کرده‌انـد، بنابرایـن صنایـع معدنـی ما فرصت خوبـی دارند تـا با بهره‌گیری از ایـن محصول در میدان رقابت پیشـتازی کنند.

نظری تاکیـد کرد: در ایـران خیلی تعارف می‌شـود، زیاد نشست برگزار و کمتر اقدام می‌شود. ما همیشه اعلام آمادگی، سـال‌های سـال در حوزه هوشمندسـازی کار و راهکارهای جامع سـازمانی صنعتـی ارائـه کرده‌ایم کـه قابل‌رقابت در بـازار بین‌المللی اسـت و هم‌اکنـون در معدن بـه‌کار گرفته شـده اسـت، حدود ۳۰۰ جوان از بهتریـن دانش‌آموختگان دانشـگاه‌های برتر را در اختیار داریم، به‌دست آنها راهکارهای جامع سـازمانی و پلتفرم اینترنت اشـیا تولیـد کرده‌ایم، اما متاسـفانه سـالی ۱۰ تا ۱۵ تـا از آنها را به‌دلیـل مهاجرت از دسـت می‌دهیم، چون صنعـت آمادگی بـرای بهره‌گیری از توان آنها را ندارد و نگهداشـت نخبگان بسـیار سـخت است، پارسـال از کنتور هوشـمند گاز رونمایی کردیـم، اما باوجود بحـران انرژی در کشـور هنـوز اراده‌ای برای آغـاز آن وجود ندارد.

وی ابراز تاسـف کرد کـه هنوز سیاسـتمداران ما معدن را نمی‌شناسـند و گفت: یکی از نامزدهای ریاسـت‌جمهوری در یکی از مناظره‌ها عکس یک معدن را دید و گفت؛ یک منطقه گردشگری است.

مهـدی محمدی، عضـو هیات‌علمـی دانشـکده مدیریت دانشـگاه تهـران و رئیـس هیات‌مدیـره انجمـن مدیریـت فنـاوری و نـوآوری ایران هم ضمـن ارائه تصویـری از روند رو رشـد در دولت قبلی به‌واسطه توسـعه اینترنت و افزایش پهنـای باند، روند کنونـی محدودیت اینترنـت را به‌اندازه‌ای محدودکننـده توصیـف کرد کـه حتی کسـب‌وکارهای لایه دوم فنـاوری را هـم دچـار چالش کرده اسـت، چه برسـد بـه آنهـا کـه در لایه سـوم تنها متکـی به تکنولـوژی 5G هستند.

علی زواشـکیانی، مدیر پروژه‌های مشاوره و آموزش صنعتی مرکز مدیریت دارایی‌های فیزیکی درباره شـکل‌دهی آینده و انقلاب صنعتی چهارم سخنرانی و کتابی با همین عنوان ترجمه کرده است، ضمن بررسی روند شکل‌گیری انقلاب‌های صنعتی درباره چالش‌های پیاده‌سـازی انقلاب صنعتی چهارم گفت: ۳ دشواری برای پیاده‌سازی انقلاب صنعتی چهارم داریم که باید با کمک تمام ذی‌نفعان برطرف بشـود: نخست توزیع عادلانه مزایای برهم‌زنندگی فناورانه، دوم کنترل الزمات ناگزیر جانبی و سوم اطمینان از اینکه فناوری انسان‌ها را توانمندتر می‌کند نه محدودتر.

شـهاب جوانمردی، نایب‌رئیس کمیسـیون اقتصاد نوآوری و تحـول دیجیتال اتـاق بازرگانی تهران کـه به‌صورت ویدئو کنفرانس در این مراسـم سـخنرانی و ابراز کـرد: وقتی نیاز را درسـت پایـش و ارزش تـداوم فعالیـت خطـوط تولید و تغییرات پیشـگیرانه برای تداوم تولیـد را درک کنیم و البته نقـش و توانایی فناوری را در هماهنگ کردن و بهینه‌سـازی فرآیندهای پیچیـده و درهم‌تنیده صنعتی دریابیم، می‌توانیم با اتکا بـه ظرفیت‌ها و ابزارهای فناورانه نیاز صنایع را برطرف کنیـم ، سـود را افزایـش دهیـم، بنابراین هزینه‌هـا بهینه می‌شود.

وی افزود: در گام دوم توسعه زیست‌بوم نوآوری در ۱۰ سال آینده تلاش می‌کنیم به موضوع تقاضای بازار در حوزه فناوری پاسخ بدهیم.

علیرضا بختیاری، مدیرمسـئول دنیای اقتصاد درباره نقش رسـانه در توسـعه فناوری در ایران ابراز کرد: در کشـورهای توسـعه‌یافته، دولت‌ها یا جلوتر از صنایع هسـتند یا همگام با آنهـا، در این جوامع کار رسـانه‌ها ترویج فرهنگ توسـعه در میان مردم اسـت، اما در کشـورهای درحال‌توسعه مثل ایران کار رسـانه همگام کردن سیاسـت‌گذاران با خواست صنایع و جامعه و الان بخشـی از مشـکل در مجلس و دولت ما همین است.

ما باید روی سیاست‌گذار اثرگذاری کنیم. موضوع دیگر اینکه بدون ارتباط درست با دنیا امکان رشد اقتصادی وجود ندارد. یکی از خواسته‌های رسانه‌ها از سیاست‌گذاران، رابطه درست با دنیا است.

یادداشت

وعده‌های بی‌ثمر

کامران وکیل
فعال بخش معدن

در ماه‌های اخیر و به‌دنبال تشـدید نوسانات بهای ارز شاهد تغییر مداوم سیاست‌گذاری‌های ارزی دولت هسـتیم. حـدود ۲ ماه پیش بانک مرکـزی ابلاغیـه‌ای صـادر و به‌موجـب آن صادرکنندگان را موظف کرد که ۱۰۰ درصد ارز حاصل از صادرات خود را در سامانه نیما عرضه کنند. این بخشنامه در شرایطی صادر شد که به اعتقاد فعـالان صنعتی و تولیدکنندگان، بخش بزرگی از هزینه‌های تولیـد در این مجموعه‌ها با تکیه بر نرخ ارز در بازار آزاد تعیین می‌شود.

در طـول هفته‌های اخیر، بهـای ارز در بازار آزاد از مرز ۵۵هزارتومان نیز فراتر رفته است. در نتیجه، مسـئولان متوجه شدند که تثبیت نرخ ارز نیما روی نرخ ۲۸۵۰۰ تومانی ممکن نیست. در حال حاضر این نرخ در بازار دوم نیما تعدیل شده اسـت، اما همچنان فاصله قابل‌توجهی با نرخ دلار در بازار آزاد دارد.

بدین‌ترتیـب ایـن فعالان صنعتی دسـت از فعالیت می‌کشـند. به این معنی کـه یا تولید خـود را محدود می‌کننـد یا با ذخیره‌سـازی محصـولات در انبارهـا، میزان صـادرات خود را کاهـش خواهند داد. این دسـت اقدامات به کمبود عرضه ارز در کشـور منتهی می‌شـود و زمینه‌ساز رشد بهای دلار به‌شمار می‌رود. بانک مرکزی نیز ناچار خواهد شد در سیاست اشتباه خود مبنی بر الزام صادرکنندگان در بازگشـت ارز صادراتـی با بهای به‌کـرات پایین‌تر از نرخ واقعی آن، تجدیدنظر کند.

همان‌طور که بنا به‌گفته‌های رئیس‌کل جدید بانک مرکزی مقرر شـده است، بازار جدیدی با عنوان بـازار دوم ارز مبادله‌ای ایجاد شـود. در واقـع، می‌توان این‌طـور ادعا کرد کـه فرآیند آزمون‌وخطایی در بازار ارز شـکل گرفته است که نه‌تنها نتیجه‌بخش نیست، بلکه چالش‌های جدی را به عملکرد صنعتگران تحمیل می‌کند.

متاسفانه سیاست‌گذاران هیچ برنامه‌ای برای تنظیم شرایط ارزی کشور ندارند و شاخص‌های اقتصـادی را به‌هیچ‌عنـوان موردتوجـه قـرار نمی‌دهند. کشـورهای مختلف در طول سالیان گذشـته با بحران‌های ارزی روبه‌رو شـده و آن را مدیریـت کرده‌اند. بنابرایـن، چنانچه عزمی راسـخ برای اسـتفاده از تجارب جهانی وجود داشـته باشـد، امکان مدیریت این شرایط نیز مهیا خواهد شد.

در طول سـال‌های گذشته، شرایط اقتصادی و بازار ارز کشـور به بستری برای کسب تجربه مدیران بدل شـده و همین موضوع نیز لطمات قابل‌توجه و غیرقابل‌جبرانی را به اقتصاد تحمیل کرده است. در شرایطی که وعده‌های مسئولان از اصـول اقتصادی تبعیـت نمی‌کند، نمی‌توان بـه نتیجه‌بخـش بـودن آنها نیز امید داشـت. کمااینکـه، بهای دلار در بـازار آزاد دوباره وارد فاز افزایشـی شد. نمی‌توان با دسـتور اقدام به کنترل بـازار ارز کرد. علاوه بـر این، نمی‌توان صادرکننـده را ملزم به بازگشـت ارز حاصل از صـادرات با بهای غیرمتعارف کرد. این دسـت راهکارها نتیجه‌بخش نیسـتند و تنها به اعتبار مدیران و سیاست‌گذاران خدشه وارد می‌کنند.

باتوجه به شـرایط حاکم بر کشـور، در عمل دورنمای اقتصادی روشـن و شفاف نیست. در چنین فضایی، امکان برنامه‌ریزی از صنایع سلب می‌شود. البته نبود امکانی برای برنامه‌ریزی تنها به صنایع اختصاص ندارد و زیست مردم را هم تحت‌تاثیر قرار داده اسـت. در چنین شرایطی، وعده‌های مسـئولان مبنی بر تثبیـت نرخ ارز حتی برای مدت‌زمـان کوتاه نیز دوام نمی‌آورد و تولیدکننـده، صادرکننده، واردکننده و حتی مردم بلاتکلیف هسـتند. فعالان اقتصادی قید توسـعه، ارتقای تولید و حتی کشـف بازارهای جدید را می‌زنند؛ بنابراین باید ادعا کرد که این دست تغییرات مداوم، در نهایت به ضرر اقتصاد کشور خواهد بود.

باتوجه به محدودیت‌های یادشـده، شـرایط اقتصـادی روزبه‌روز دشـوارتر می‌شـود. کافی اسـت، نگاهی به شـرایط اقتصادی کشـور در دهه‌هـای گذشـته بیندازید. هر روز شـرایط اقتصادی بیش از قبل دشوار می‌شود. متاسفانه باتوجه بـه موقعیت کنونی باید اقـرار کرد که این روند ادامه‌دار اسـت. تا زمانی که حاکمیت نپذیرد، بدون تعامل با دنیا نمی‌تواند در مسـیر بهبود شـرایط اقتصـادی بازگردد، شـرایط به همیـن منوال ادامـه خواهد یافـت. در چنین بستری سقوط شرایط اقتصادی کشور ادامه‌دار و بنابرایـن، اصلاح این مسـیر نیازمند تصحیح فرآیند ریل‌گذاری مسیر توسعه و نگاه حاکمیت به شرایط کشور است.

در گفت‌وگو با رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های سرب و روی مطرح شد

سودجویی به قیمت آلودگی

کمبود سرب، بهانه‌ای واهی برای سودجویی باتری‌سازان

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

ایـران بخش بزرگی از ذخایر سـرب و روی دنیـا را در اختیار دارد، برهمین‌اسـاس نیز فعالیـت در صنعت سـرب و روی و تولید محصولات پایین‌دسـتی این صنعـت، از مزیت رقابتی برخوردار اسـت. بااین‌وجود، توسـعه نامتوازن صنایع سرب و روی در کشور، نبود اسـتراتژی و مشخص نبودن چشـم‌انداز روشن در احداث و توسـعه صنایع سرب و روی کشـور، آینـده این صنایع را با تهدیـد روبه‌رو می‌کند. در چنین فضایـی تدوین و اجرای برنامه راهبردی توسـعه صنعت سرب و روی کشـور براساس واقعیت‌های موجود، بخشی از چالش‌های پیش‌روی تولید را مرتفع می‌کند. تولید کنسـانتره و شمش سرب در قیاس با روی از توسـعه کمتری برخوردار اسـت. در راستای بخشی از این عقب‌ماندگی می‌توان به مصارف محدودتر روی در کشـور و آلایندگی صنایع پایین‌دستی این بخش اشاره کرد. مهم‌ترین کاربرد سرب به تولید باتری اتومبیل بازمی‌گردد، بااین‌وجود، سهم قابل‌توجهی از مواد اولیه موردنیاز برای تولید این محصول از بازیافت باتری‌های قدیمی تامین می‌شود. تولید کنسانتره و شمش سرب در کشور نیاز صنایع پایین‌دستی به این محصول را در بازار داخلی تامین می‌کند، چنانچه افزایش ظرفیت تولید باتری‌های سربی نیز موردنظر باشد، باید در درجه نخسـت چالش‌های محیط‌زیستی این واحدها مرتفع و به تجهیزات ضروری مجهز شـوند. صمت برای بررسـی این موضوعات با حسـن حسـینقلی، رئیـس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سـرب و روی ایران گفت‌وگو کرده است. متن کامل این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید.

عکس: صمت

مـواد خام معدنی در صـورت صادرات به خارج، مشـمول معافیت مالیات از صادرات نمی‌شـوند و در سـال‌های اخیر معافیت مالیاتی صادرات کنسـانتره مواد معدنی نیز که جزو مواد خام نیست، حذف شده است

◉ بهره‌مندی از ذخایـر معدنی به‌ویژه در حوزه سرب و روی در کشور ما از چه جایگاهی برخوردار است؟

تنـوع ذخایر معدنی یکـی از ظرفیت‌های اصلی توسـعه کشـور به‌شـمار می‌رود. این ظرفیت‌های معدنی بسـیار متنوع هستند و می‌توانند زمینه ارتقای تولید ناخالص داخلی را فراهم آورند. بااین‌وجود، در طول سـال‌های گذشته به بهره‌مندی از ذخایر معدنی و توسـعه برداشت از این ذخایر آن‌طور که باید توجه نشده است.

ایران از ذخایر قابل‌توجه سرب و روی برخوردار است. ذخیره‌های معدنی سرب و روی عموما در کنار یکدیگر هستند، بر همین اساس نیز فرآیند شناسایی، استخراج و تولید محصولات یادشده همراه با هم معنی می‌یابد.

از جمله مهم‌ترین ذخایر سرب و روی کشور می‌توان به معدن مهدی‌آباد اشاره کرد. بدون تردید ذخایر سرب و روی کشور به‌مراتب بیشتر و گسترده‌تر هستند، اما در طول سال‌های گذشـته، شناسایی ذخایر جدید آن‌قدر که باید، موردتوجه نبوده‌اند. متاسفانه در طول سال‌های گذشـته بودجه سـازمان زمین‌شناسـی و اکتشـافات به‌شـدت کاهـش یافته اسـت ، در حالی که سـازمان زمین‌شناسی وظیفه کشف اطلاعات پایه و فعالیت‌های اکتشافی را برعهده دارد. این عقب‌ماندگی مانع توسعه بخش معدن و اثرگذاری مثبت آن بر شـرایط اقتصادی کشور می‌شود.

◉ دیگر دلیل عقب‌ماندگـی فعالیت‌های معدنی به‌ویژه در حوزه سرب و روی را چه می‌دانید؟

فعالیت‌های اکتشـافی عموما با ریسـک بـالا همراه هسـتند و هزینه قابل‌توجهی هم دارند، برهمین‌اساس نیز انتظار می‌رود بخش عمده‌ای ازاین‌دسـت فعالیت‌ها را دولـت برعهـده بگیرد، امـا این خواسـته به دلایل مختلف، اجرایی نمی‌شود. علاوه بر این متاسفانه هر روز از توان مالی بخش خصوصی کاسـته می‌شود و همین موضـوع نیز مانع جدی ورود معدنـکاران به این حوزه است، به‌ویژه آنکه در طول سال‌های گذشته مشکلات و چالش‌های متعددی در مسیر فعالیت معدنکاران ایجاد شده، در نتیجه این چالش‌ها، سود فعالیت‌های معدنی به‌شدت کاهش یافته است. در چنین شرایطی در عمل امـکان ورود بخش خصوصی بـه فعالیت‌های معدنی و اکتشافی وجود ندارد.

◉ آینده ذخایر معدنی سـرب و روی کشـور را چطور ارزیابی می‌کنید؟

معـدن مهدی‌آباد یکی از بزرگ‌ترین ذخایر سـرب و روی کشور و حتی دنیا است. بهره‌برداری از این ذخیره معدنی برای مدت‌زمان ۲۵ سـال در اختیار دولت بود، اما هیچ نتیجه مثبتی حاصل نشد. در واقع باید پذیرفت کـه دولت از توانمنـدی مدیریت فعالیت‌های صنعتی و معدنی برخوردار نیست.

باتوجه به نبود پیشرفت در مسیر بهره‌برداری از ذخیره معدنی مهدی‌آباد، بهره‌مندی از این ذخیره سرب و روی در طول سال‌های گذشته بـه بخش خصوصی واگذار شـد. در طول این سـال‌ها، اقدامات متعددی برای اسـتخراج از این ذخیره اجرایی شده و حتی خطوط تولید واحدهای فرآوری نصب شده است. امید می‌رود بهره‌مندی از این ذخیره به‌زودی و طی ماه‌های آتی آغاز شود.

البته در فرآیند فعالیت بخش خصوصی در این معدن نیز وقفه‌هایی ایجاد شـد، اما همین وقفه نیز از عملکرد دولت نشـأت می‌گیرد، چرا که زیرساخت مناسب برای تخصیـص ارز و ورود ماشـین‌آلات موردنیاز به کشـور به‌دشواری و با گذشـت زمان طولانی انجام شد. علاوه بر این، سایر نهادهای دولتی نیز برحسب اختیاراتی که داشـتند، موانعی را در مسـیر فعالیت این معدن ایجاد کردند.

چنانچه بهره‌مندی از این ذخیره به‌طورکامل اجرایی شود، انتظار می‌رود سالانه ۸۰۰ هزار تن کنسانتره روی و ۲۰۰هزار تن کنسانتره سرب تولید شود، چنانچه عیار این کنسـانتره حدود ۵۰ درصد برآورد شـود، خوراک موردنیاز واحدهای تولید شـمش روی کشور که بالغ بر ۴۵۰ هزار تن است، تامین خواهد شد.

◉ تولید کنسـانتره سـرب کشـور چه میزان از نیاز صنایع پایین‌دسـتی به این محصول را تامین می‌کند؟

در حال حاضر سـالانه ۷۰ هزار تن کنسـانتره سرب بـا عیـار ۵۰ تا ۵۵ درصد، در کشـور تولید می‌شـود. شرکت ملی سرب و روی ایران اصلی‌ترین مصرف‌کننده کنسـانتره سرب کشور اسـت. این واحد سالانه حدود ۷ تا ۸ هزار تن سـرب تولید می‌کنـد، بنابراین نیاز آن به کنسـانتره سرب حدود ۱۵هزار تن است. چند واحد کوچک بخش خصوصی نیز به تولید سـرب با استفاده از کنسانتره سرب تولیدشده در کشور مشغول هستند. مجموع نیاز کشـور به فلز سـرب سالانه ۱۵ تا حداکثر ۲۰ هزار تن برآورد می‌شود.

◉ مهم‌ترین صنایع پایین‌دسـتی مصرف‌کننده سـرب کدام و با چه چالشـی در تامین مواد اولیه روبه‌رو هستند؟

مصرف اصلی سرب به صنایع باتری‌سازی تعلق دارد، بااین‌وجود، بخش عمده‌ای از این نیاز با تکیه بر بازیافت باتری اتومبیل تامین می‌شـود، در واقع، شـرکت‌های تولیدکننده باتری واحد بازیافـت دارند و از باتری‌های قدیمی و مسـتعمل بـرای تامین مواد اولیـه موردنیاز خود اسـتفاده می‌کنند. نیاز کشـور به سـرب سالانه برابر ۲۲۰ هزار تن برآورد می‌شـود. با تامین ۲۲۰ هزار تن شمش سـرب نیاز کشـور به باتری سربی تامین و حتی بر این بخشـی از باتری تولیدشـده در کشور نیز به بازارهای جهانی صادر می‌شود. خوشبختانه در حال حاضر هیچ کمبودی برای تامین سرب مورد نیاز صنایع پایین‌دستی وجود ندارد.

◉ واردات باتری سـربی مسـتعمل به کشـور را باتوجه به نیازهای کشور، چطور ارزیابی می‌کنید؟

در مواردی فعالان صنعت باتری‌سازی یا صنعتگرانی که در حوزه اسـتخراج فلز سرب فعالیت دارند، با اصرار به کمبود این ماده معدنی در کشور خواستار ورود باتری مستعمل سـربی به کشور هستند، اما نباید از ذکر این نکته غافل بود که سـرب فلزی آلاینده اسـت، بازیافت این فلز نیز آلودگی‌های متعددی را به‌دنبال دارد و حتی لطمات غیرجبرانی را به محیط‌زیست تحمیل می‌کند، به‌ویژه آنکه در بیشتر موارد این باتری‌های مستعمل در کارگاه‌های غیراستاندارد بازیافت می‌شوند.

در گذشـته، واحدهای متعددی در کشور به بازیافت سـرب مشـغول بوده‌انـد، رونـد فعالیت بیشـتر این واحدها غیراسـتاندارد بوده اسـت. برهمین‌اساس نیز، بـا منع ورود باتری‌های اسـقاطی به کشـور، تولید در ایـن واحدهـای بازیافت در عمل متوقف شـد. باتوجه به سـطح پایین تکنولوژی در ایـن واحدها، در نتیجه فعالیت آنها آسـیب‌های جدی به محیط‌زیست تحمیل می‌شود،بنابراین توقف فعالیت این صنایع، اقدام مثبتی بوده اسـت. چنانچه قرار به بازگشت دوباره این واحدها به مدار تولید باشد، انتظار می‌رود به بخش فیلتراسیون مجهز شوند تا آسیب‌های محیط‌زیستی ناشی از فعالیت آنهـا کاهش یابد. اما در حال حاضر تنها شـرکت ملی سـرب و روی ایران و همچنین ۲ شرکت دیگر، از این تجهیزات برخوردار هستند.

امـا فعالان همان صنایـع همچنان خواسـتار تداوم ورود فعالیت خود با بهانه‌های واهی هسـتند. از جمله این بهانه‌های واهی می‌توان به کمبود کنسـانتره سرب در کشـور و ورود آن بـا هدف تامین نیـاز بازار داخلی اشاره کرد. این در حالی است که ادعای یادشده صحیح نیسـت و محلـی از اعراب ندارد. بـرای تولید باتری به شـمش سـرب با خلـوص ۹۹.۹۹۷ درصد نیاز اسـت کـه امکان تولید آن در داخل کشـور وجود دارد. چند تولیدکننـده داخلی توان تولید این شـمش را دارند و تمام نیاز کشور به این محصول را تامین می‌کنند.

میزان تولید کنسانتره سرب در کشور حدود ۷۰ هزار تن برآورد می‌شود، از این میزان حدود ۴۰ هزار تن آن صادر می‌شـود و مابقی در کشور به مصرف می‌رسد. در همین حال باید تاکید کرد که واحدهای ذوب جدیدی در کشور در دست احداث هستند، بدین‌ترتیب ظرفیت تولید سـرب در کشـور افزایش خواهد یافت، حتی در صورت افزایش ظرفیت تولید صنعت باتری‌سازی نیازی به واردات شمش سرب، باتری سرب و کنسانتره سرب به کشور وجود ندارد.

◉ چه چالش‌هایی در مسـیر صادرات کنسانتره سرب وجود دارد؟

تغییر مـداوم قوانین و مقررات بزرگ‌ترین چالشـی اسـت که روند فعالیت صنایع را در بخش‌های مختلف تحت‌تاثیر منفـی قـرار می‌دهد.به‌عنوان‌مثال مقررات حاکم بر صادرات کنسـانتره سـرب نیـز در طول این سـال‌ها دسـتخوش تغییرات گوناگونی شـده اسـت. در دوره‌ای صـادرات ایـن محصـول منـوط به عرضه آن در بورس کالا شـد، این در حالی اسـت که میزان تولید کنسـانتره سـرب کشـور همان‌طور که پیش‌تر به‌طورمفصل توصیف شـد، به‌مراتب بالاتـر از نیاز بازار داخلی است. بنابراین، عرضه کنسانتره سرب در بورس کالا آن هم با نرخ تعیین‌شده از سوی دولت اشتباه و به ضرر صنایع است. این است که اقدامات به ارزان‌فروشی کنسانتره سرب منتهی می‌شود.

عـلاوه بر این، در طول سـال‌های گذشـته صادرات کنسانتره سرب برخلاف قانون مشمول عوارض صادراتی شده و این اقدام خلاف قانون رفع موانع تولید است. در تبصره ۸ ماده ۳۵ قانون رفع موانع تولید تاکید شده که مواد خام معدنی در صورت صادرات به خارج مشـمول معافیت مالیات از صادرات نمی‌شوند، اما کنسانتره جزو مواد خام نیسـت و فرآیند فرآوری روی آن انجام شده اسـت. در سـال‌های اخیر، معافیت صادراتی کنسانتره مواد معدنی نیز که جزو مواد خام نیسـتند، حذف شده اسـت، در حالی که انتظار مـی‌رود میان محصول خام و نیمه‌خام تفاوتی وجود داشـته باشد. متاسفانه دولت با کمبود درآمد روبه‌رو شـده اسـت و تمام تلاش خود را بـه‌کار می‌بنـدد که کمبـود نیازهایش را بـا اتکا به توانبخش معدن و صنایع معدنی مرتفع کند.

◉ عملکرد دولتمردان را در سیاست‌گذاری برای صنایع سرب و روی چطور ارزیابی می‌کنید؟

عملکرد دولت منفعت صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. دولت هر آنچه توانسـته انجام داده تا مسـیر فعالیت صنایع سـرب و روی کشـور را بـا چالش‌های جدی روبه‌رو کند.

بسـیاری از قوانین و مقررات حاکم بر این صنعت، از سیاست‌گذاری غلط نشأت می‌گیرد. متاسفانه رفع این دست مشکلات نیز به‌شـدت زمانبر هستند و عملکرد صنایع را به‌شـدت تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهند. اگر در فرآینـد قانون‌گذاری یا تصویب مقـررات از نظرات فعالان صنعتی بهره گرفته می‌شد، بسیاری از مشکلات موردبحث پدید نمی‌آمدند.

در گذشته واحدهای متعددی در کشور به بازیافت سرب مشغول بوده‌اند که روند فعالیت بیشتر این واحدها غیراستاندارد بوده است. بر همین اساس با منع ورود باتری‌های اسقاطی به کشور، در عمل تولید در این واحدهای بازیافت متوقف شد

زایندهی صنایع فولادی در صورت تداوم قطع برق و گاز

بـا رفـع محدودیت‌هـای تولید فـولاد، ایـران می‌تواند در جایگاه هفتم جهان قرار گیرد. بهرام سـبحانی، رئیس انجمن تولیدکننـدگان فولاد ایران بیان کـرد: صنعت فولاد ایران که در زمـان پایه‌گذاری، با ظرفیتی کمتر از یک‌میلیون تن تولید آغاز به‌کار کرده اسـت، اکنون با ظرفیت ۳۰ میلیون تن تولید توانسـته جایگاه جهانی خود را به رتبه دهم برساند، در حالی کـه ظرفیت صنعت فولاد ایـران بیش از ۴۰ میلیون تن تولید سـالانه است که در صورت برداشته‌شدن محدودیت‌ها و تولید ۴۲ میلیون تن در سال، جایگاه خود را از رتبه دهم ارتقا داده و در رتبه هفتم جهان قرار گرفته است.

به‌گزارش چیلان‌وی افزود: اهمیت وجود معادن سنگ‌آهن و دسترسـی به منابع انرژی برق و گاز در کشور، جزو مزیت‌های نسبی تولید فولاد در ایران در نسبت با سایر کشورها بوده است که در عمل نیز منجر به این شـده کـه ایران جزو بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فولاد در سـطح جهان شناخته شود، از این‌رو در برنامه توسعه کشور و در سند چشم‌انداز ۲۰ سـاله برای افق ۱۴۰۴، ظرفیت ۵۵ میلیون تن نیـز دیده و به‌صورت پیش‌فرض، مقرر شـده که در حدود ۳۰ الی ۳۵ میلیون تن فولاد به داخل کشـور اختصـاص یابد و ۲۰ میلیون تن نیـز وارد بازارهای صادراتی شود. در صورت تحقق این موضوع، صنعت فولاد می‌توانسـت بعد از نفـت، جایگاه ویژه‌ای را در تامین ارز، تولید اشتغال و توسعه صنعتی کشور داشته باشد.

سبحانی گفت: یکی از عواملی که مانع افزایش ظرفیت فولاد کشور تا سال ۱۴۰۴ شـده، چالش تامین انرژی است. در این میان، گاز به‌عنوان یکی از مهم‌ترین انرژی‌های موردنیاز صنعت فولاد به‌شـمار می‌رود؛ صنعتی که برخلاف بسیاری از کشورها که انرژی موردنیاز خود را از زغال‌سـنگ اسـتخراج می‌کنند، برمبنای روش تولید احیای مستقیم قرار گرفته است که گاز و برق مصرف می‌کند.

اگر برق و گاز به‌عنوان انرژی‌های موردنیاز صنعت فولاد ایران محدود شـوند، به‌طبـع این صنعت نیز دچـار محدودیت خواهد شـد. اکنـون بیش از ۴۰ میلیون تـن ظرفیت نصب‌شـده و آماده‌به‌کار وجود دارد که به‌دلیل نبود انرژی کافی در فصول تابسـتان و زمسـتان، بهره‌برداری از ایـن ظرفیت، امکان‌پذیر نیست.

ایـن فعـال صنعت فـولاد گفت: رفـع این گلـوگاه و مانع جدی جهش تولید به‌دست شـرکت‌های زنجیره آهن و فولاد کشـور نیسـت، بااین‌حال آنان می‌توانند در قالـب انفرادی یا کنسرسـیومی، نیروگاه ایجـاد کرده و برق موردنیـاز خود را تامیـن کننـد. این کار تاکنـون نیز امکان‌پذیر بـوده و برخی شرکت‌های فولادی مثل فولاد مبارکه، فولاد خوزستان و... در این راسـتا اقداماتی به‌ثمر رسانده‌اند، در حالی که این وظیفه برعهده وزارت نیرو است؛ بااین‌حال شرایط به‌گونه‌ای است که این شـرکت‌ها برای پایدار مانـدن تولید خود، مجبور به تولید برق هستند!

وی افزود: اما در راستای محدودیت‌های شرکت‌های فولادی درباره تامیـن گاز، این منبع انرژی در اختیار بخش خصوصی نیسـت و فولادسـازان امکان ورود بـه این بخـش را ندارند. به‌این‌علت که میادین گازی در دست وزارتخانه نفت و شرکت ملی گاز اسـت و سـرمایه‌گذاری نیز برعهـده همین بخش از دولت قرار دارد. بدین‌ترتیب، در صورتی که نیاز فولادسازان به گاز رفع شود، تا ۳ سال آینده می‌توانیم ظرفیت تولید فولاد را به‌میزان ۵۰ درصد افزایش دهیم و به ۴۵ میلیون تن تولید در سال دست یابیم که گام بسیار بزرگی به‌شمار می‌رود.

«شیرآلات» بهداشتی» پرفروش‌ترین محصول نانویی

ستاد توسعه فناوری نانو اعلام کرد، «شیرآلات بهداشتی» پرفروش‌ترین محصول نانو در سال ۱۴۰۰ بوده است. به‌گزارش ستاد توسعه فناوری نانو، براساس اطلاعات درج‌شده در گزارش بازار محصولات نانوساخت ایران در سال ۱۴۰۰، «شیرآلات بهداشتی» بیشترین سهم را در لیست ۱۵ محصول پرفروش نانو در سال ۱۴۰۰ داشته است. پس از آن، «نانوکاتالیست‌های خودرو» و «نانوکاتالیست‌های نفت و گاز» قرار دارند و «کاشی ساختمان» محصول بعدی در این لیست است. باتوجه به سهم بالای نانوپوشش در میان فناوری‌های توسعه‌یافته در حوزه نانو، قرار گرفتن شیرآلات بهداشتی و کاشی ساختمان در میان این لیست دور از انتظار نیست، محصولاتی که پوشش‌های نانویی در تولید آنها استفاده شده است. بررسی‌های انجام‌شده روی حجم فروش، صادرات و تعداد شرکت‌های حوزه فناوری‌نانو نشان می‌دهد که صنعت نانوپوشش بیشترین تعداد شرکت را در ایران داشته و حجم صادرات محصولات مربوط به این حوزه نیز بیشتر از حوزه‌های دیگر است. در لیست پرفروش‌ترین‌های سال ۱۴۰۰، شیشه رفلکس و لوله و اتصالات نیز دیده می‌شود. گفتنی است، کل بازار فناوری‌نانو تولید داخل ۲۰۳۴۶۲ میلیارد ریال و از این میزان ۹۳ درصد یعنی ۱۸۹۲۶۶ میلیارد ریال مربوط به بازار داخلی و ۷ درصد یعنی ۱۴۱۹۵ میلیارد ریال بازار صادراتی بوده است. ارزش دلاری حجم فروش محصولات نانوساخت ایران در سال ۱۴۰۰ معادل ۸۸۸.۵ میلیون دلار بوده است. این میزان با احتساب نرخ برابر قدرت خرید (PPP) معادل ۴۴۱۶ میلیون دلار می‌شود.

کارکرد هوش مصنوعی در آینده جوامع انسانی بررسی شد

انسان در انحصار ربات‌ها

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

شاید شما هم جزو آن دسته از افرادی باشید که با شنیدن واژه هوش‌مصنوعی به ربات‌ها فکر و تصور می‌کنند که منظور از هوش مصنوعی همان ربات‌های بی‌احساسی هستند که برای انجام راحت‌تر کارها طراحی شده‌اند و قرار است در آینده جای انسان‌ها را بگیرند، اما لازم است تغییری در این نگرش به‌وجود بیاید. «هوش مصنوعی» که امروزه حرف و حدیث‌های زیادی درباره آن شنیده می‌شود، در واقع نوعی ویژگی است که با پیاده‌سازی آن در دستگاه‌های فناورانه تا حدی می‌تواند مانند انسان فکر کند و تصمیم بگیرد. البته این قابلیت تفکر با چیزی که ما به‌عنوان تفکر انسانی می‌شناسیم تا حد زیادی تفاوت دارد، اما در حقیقت سعی دارد تا از آن تقلید کند. جدیدترین رویکرد این فناوری خود را در ربات‌های هوشمند فضای وب عرضه کرد. در واقع، چندی پیش خبری منتشر شد مبنی بر اینکه نوعی ابزار پردازش زبان طبیعی در فضای وب تولید شده است که توسط فناوری هوش مصنوعی هدایت می‌شود و به کاربر این قابلیت را می‌دهد که با یک ربات صحبت کند و از او سوال بپرسد. این ابزار با عنوان چت جی پی تی (Chat GPT) شناخته شد که توسط شرکت OpenAI توسعه یافته است. گفتنی است، این ربات از تکنیک‌های پیشرفته یادگیری ماشینی برای تولید پاسخ‌های مشابه استفاده و روزبه‌روز کاربران زیادی را به خود جذب می‌کند.

صمت در این گزارش به بررسی کاربردهای این فناوری به‌ویژه در مشاغل پرداخته است.

هوش‌مصنوعی خطرناک در راه است!

به‌گزارش بیزینس اینسایدر، سم آلتمن، مدیرعامل شرکت OpenAI نظرات خود را درباره هوش‌مصنوعی طی رشته توییت‌هایی به اشتراک گذاشت. وی هشدار داد که جهان ممکن است از هوش مصنوعی بالقوه خطرناک دور نباشد و وضع مقررات در آن مهم است. به‌گفته وی، انتقال به آینده‌ای با قابلیت‌های هوش‌مصنوعی خوب است و می‌تواند به‌سرعت اتفاق بیفتد، مانند انتقال از دنیای قبل از هوشمندی به دنیای پس از آن. با این حال، او هشدار داد که جامعه به زمان لازم برای سازگاری با فناوری به این بزرگی نیاز دارد. او در توییت خود نوشت؛ موسسات و جامعه به زمان نیاز دارند تا خود را برای تطابق با این فضای جدید هوشمند آماده کنند. در این میان، وضع و رعایت مقررات بسیار مهم خواهند بود.

این نخستین‌بار نیست که آلتمن در راستای وضع مقررات درباره هوش‌مصنوعی صحبت کرده است. همچنین، میرا موراتی، مدیر ارشد فناوری این شرکت نیز طی مصاحبه ۱۶ بهمن با مجله تایم گفت که ChatGPT باید با تنظیمات و نظارت‌های بسیار عرضه شود، زیرا می‌توان از آن سوءاستفاده کرد.

تولد یک منشی خودکار درون فضای وب

مروا کاظم‌زاده، کارشناس فناوری اطلاعات معتقد است، چت جی پی تی در اصل یک چت بات (ربات نرم‌افزاری که قابلیت چت دارد) است که مبتنی بر هوش مصنوعی می‌تواند به هر پرسشی پاسخ دهد. این پرسش‌ها می‌تواند موضوعات و مباحث پیچیده‌ای حتی در حوزه‌های تخصصی ریاضی، فیزیک، برنامه‌نویسی و حتی کوانتوم باشد. در واقع، چت بات نرم‌افزار یا برنامه‌ای است که می‌تواند به‌صورت خودکار وظایفی را بدون دخالت انسان انجام دهد. وی در گفت‌وگو با صمت گفت: چت بات سرویسی مبتنی بر چت (گفت‌وگوی دونفره) است که به کاربران یا مشتریان خدمات ارائه می‌کند، به پرسش‌های آنها پاسخ می‌دهد و همچون یک منشی خودکار است. این چت بات‌ها روی هر بستر مبتنی بر چت و پیام‌رسانی قابل‌استفاده است.

▣ چت جی پی تی خوب یا بد؟

وی افزود: در فاز نخست، این موضوع را در نظر بگیرید که چت جی پی تی در مراحل اولیه تحقیقاتی قرار دارد و این احتمال وجود دارد OpenAI آن را برای مدتی از دسترس خارج کند. هدف راه‌اندازی این نوع چت، ایجاد انقلابی بزرگ در ارتباط بین کامپیوترها و انسان‌ها است. این چت بات مکالمات واقع‌گرایانه‌ای را باتوجه به نیازها و علایق کاربران ارائه می‌دهد و برای کسب‌وکارها امکان تعامل طبیعی‌تر و کارآمدتری را با مشتریان فراهم می‌کند که برای این کار از الگوریتم‌های پیشرفته پردازش زبان طبیعی استفاده می‌کند.

وی بااشاره به مزایا و معایب چت جی پی تی گفت: امکان مکالمه با هوش‌مصنوعی، پاسخ مناسب به سوالات در مدت‌زمان کوتاه، توانایی در تولید محتوای متنی، تولید کدهای برنامه‌نویسی و حل معادلات ریاضی از فواید چت جی پچی تی است، همچنین این بات هوشمند با محتوایی ارسال‌شده بسیار تطبیق‌پذیر است و از آن می‌توان به‌عنوان دستیار تولید محتوا استفاده کرد. درباره معایب چت جی پی تی باید گفت، امکان تولید محتوای تکراری به دلیل وجود الگوهای خاص تکرار شونده در متون، امکان تولید محتوای نادرست و ارائه آن به شیوه متقاعدکننده و باورپذیر، قفل شدن چت جی پی تی و دیر جواب دادن به برخی سوالات مشکلاتی است که هنوز حل‌نشده باقی مانده است.

کاظم‌زاده در پاسخ به این پرسش که منبع داده‌های ربات چت جی پی تی کجا است؟ گفت: منبع این همه اطلاعات به‌طوردقیق خود ما انسان‌ها هستیم. انسان با تولید محتواهای خود در بستر اینترنت، منبع بسیار خوبی برای دیتاهای این ربات است. پس اگر داده‌های محرمانه و خطرناکی را به آن بدهیم، به همان نسبت او را برای راهکارها و استراتژی‌های خطرناک آموزش می‌دهیم.

وی گفت: یکی از مواردی که سبب محبوبیت این ربات شده، توانایی بیان مفهوم یک محتوا به زبان ساده است. برای مثال، شما می‌خواهید بدانید که مفهوم سئو چیست؟ جی‌پی‌تی به‌راحتی هرچه تمام‌تر و در سریع‌ترین زمان ممکن مفهوم سئو را به زبان ساده برای شما بیان می‌کند. برای توضیح هر موضوع نیاز دارید که تنها عبارت «چیست» را به انتهای عبارت اضافه کنید. در آن زمان، ربات، بهترین، کوتاه‌ترین و مفهومی‌ترین پاسخ را برای شما نمایش می‌دهد. به‌همین دلیل، طبق پیش‌بینی‌ها دیگر شما نیازمند خلاقیت انسانی برای تولید محتوا نیستید، کافی است بتوانید ایده‌های‌تان را در حوزه خاصی به او بدهید و در نهایت، محتوا و راهکاری را بخواهید، جی پی تی بدون اینکه خسته شود، مدام برای شما کار می‌کند. از همین رو است که طبق پیش‌بینی‌ها، ممکن است در آینده، با بکارگیری این هوش مصنوعی برخی شغل‌ها نظیر خبرنگاری، تولید محتوا و روزنامه‌نگاری کمی خطرساز شوند.

▣ تاثیر چت جی پی تی بر اقتصاد

به‌گفته این کارشناس فناوری اطلاعات، از آنجایی که صنعت مالی همچنان از قدرت هوش‌مصنوعی استقبال می‌کند، چت جی پی تی به‌عنوان یک ابزار تغییردهنده بازی ظاهر شده است. یکی از راه‌های اصلی که این فناوری بر امور مالی تاثیر گذاشته است، توانایی آن در رسیدگی به سوالات پیچیده مالی و ارائه پاسخ‌های دقیق و قابل‌اعتماد است. این موضوع آن را به منبعی ارزشمند برای مشاوران مالی تبدیل کرده که می‌توانند از آن برای کمک به مشتریان سریع و کارآمد با طیف گسترده‌ای از سوالات استفاده کنند.

وی گفت: اما تاثیر چت جی پی تی بر امور مالی فراتر از خدمات و پشتیبانی مشتری است. همچنین، برای تجزیه و تحلیل داده‌های مالی و تصمیم‌گیری‌های آگاهانه‌تر سرمایه‌گذاری استفاده شده است. شرکت‌ها با آموزش آن روی حجم عظیمی از داده‌های مالی، توانسته‌اند از قابلیت‌های یادگیری ماشینی آن برای شناسایی روندها و الگوهایی استفاده کنند که ممکن است برای تحلیلگران انسانی قابل‌مشاهده نباشد و این یعنی توانایی پیش‌بینی دقیق‌تر از انسان، با همان داده‌های انسانی. به‌عنوان مثال، در دنیای رمزارزها، دنیای دیجیتالی، شاهد ظهور فناوری‌های نویی چون چت جی پی تی بودیم. پیش‌بینی برای رمزارزهایی که آینده خوب یا بدی برای‌شان پیش‌بینی می‌شود. اما همه اینها منوط به دیدن نتایج بیشتر و گذشت سال‌ها است، تا ببینیم تا چه حد می‌توانیم به این هوش‌مصنوعی تازه از راه رسیده، اعتماد کنیم.

> شکی نیست که با قدرت گرفتن هوش‌مصنوعی روزبه‌روز انتخاب‌های انسان محدودتر خواهد شد و کاربران محصور در شبکه‌ای از هوش‌مصنوعی خواهند بود

سرعت اعجاب‌آور هوش‌مصنوعی

علیرضا چابکرو، محقق و استاد دانشگاه با دیدی انتقادی می‌گوید، شکی نیست که با قدرت گرفتن هوش‌مصنوعی روزبه‌روز انتخاب‌های انسان محدودتر خواهد شد و کاربران محصور در شبکه‌ای از هوش‌مصنوعی خواهند بود. وی در گفت‌وگو با صمت گفت: اگر بخواهیم با نگرشی انتقادی به دستاوردهای فناورانه نگاه کنیم، نباید غرق در زیبایی‌های این دستاوردها شویم. چت جی پی تی یک چت بات و ساخت شرکت «اپن.ای.آی» است. در نگاه نخست، کار با این بات هوشمند پارادوکس‌هایی دارد که برای کارشناسان فناوری اطلاعات سوال‌برانگیز است، برای مثال، این روش چت برای آی پی ایران بسته است؛ اما زبان فارسی را پشتیبانی می‌کند و چنین وضعیتی قابل‌تحلیل نیست. وی درباره اجتناب‌ناپذیر بودن هوش‌مصنوعی در زندگی بشر ادامه داد: چه بخواهیم و چه نخواهیم هوش‌مصنوعی با سرعت بسیار اعجاب‌آوری وارد زندگی ما شده است و می‌توان از آن به‌عنوان یک پدیده اجتناب‌ناپذیر یاد کرد. همان‌گونه که با ورود فضای سایبری، جنبه‌های زیادی از زندگی انسان از جمله کسب‌وکار، اقتصاد، سرگرمی و ... تحت تاثیر قرار گرفت، تحولات شگرفی به‌وجود آمد؛ تحولاتی که هیچ‌گاه فکر نمی‌کردیم دستخوش تغییر قرار گیرد. برای مثال، شیوه حکمرانی از بالا به پایین با ورود این فضا دگرگون شد. حال تصور کنید یک ابزار پیشرفته‌تری داخل این فضا به‌وجود آمده است که می‌تواند هم ضریب نفوذ و هم سرعت خود را بالا ببرد؛ بی‌شک تحولات گسترده‌تری هم در راه خواهد بود.

▣ تسلط هوش‌مصنوعی بر بشر

چابکرو در پاسخ به این پرسش که آیا چنین بات‌هایی می‌توانند به‌عنوان یک منبع مجزا برای یافتن پاسخ پرسش‌های کاربران در نظر گرفته شوند؟ گفت: این چت بات منحصر به فرد نخواهد بود و در آینده‌ای نه‌چندان دور باید منتظر ربات‌های جدیدتری باشیم. آنچه می‌توان فهمید این است که ربات‌هایی که امروز می‌بینیم، تنها ابزار فزاینده‌ای برای پاسخ به پرسش‌های کاربران نیست، چرا که هنگام کاربرد این بات‌ها ماشین لرنینگ هم انجام می‌شود. به‌عبارت دقیق‌تر، ضمن اینکه این ربات هوشمند هنگام استفاده کاربر، به‌واسطه مشارکت انسان در انتقال داده خود را رشد می‌دهد. در واقع، ماشین از طریق کاربر رشد می‌کند. برای مثال، ممکن است ربات گاهی اطلاعات تکراری و بی‌ربط بدهد که برای رفع این مشکل نیازمند یک ماشین لرنینگ است. به‌همین دلیل، ربات هوشمند ضمن اینکه کار می‌کند، خودش را هم رشد می‌دهد. در واقع، از طریق کاربر آموزش می‌بیند و رشد می‌کند و رویکرد خلاقانه‌ای در کار نیست.

این پژوهشگر گفت: همان‌گونه که اشاره شد، انسان مشارکت فعالی در ماشین لرنینگ خواهد داشت، حتی ربات‌های دیگر هم در ماشین لرنینگ چت جی پی تی نقش خواهند داشت. این سورس بودن ربات‌های هوشمند موضوع مهم دیگری است که باید به آن توجه کرد، چرا که این ویژگی در اصل موجب قدرت گرفتن آن می‌شود. گفتنی است، چت جی پی تی، شبکه‌ای از هوش‌مصنوعی ایجاد می‌کند که قدرت تصاعد هندسی را بالا می‌برد و به‌تناسب آن روزبه‌روز به‌سرعت هوش‌مصنوعی افزوده می‌شود. در نتیجه، نباید تاثیرات هوش‌مصنوعی بر زندگی بشر را تنها محدود به چت جی پی تی دانست.

▣ ما تصمیم‌گیرنده نهایی نیستیم

به‌گفته این کارشناس فناوری، به نظر می‌رسد جهان آینده محدود به چت جی پی تی نیست و رفته رفته مجموعه‌ای از شبکه‌های فعال هوش‌مصنوعی شکل خواهد گرفت. این شبکه پله به پله ضمن افزایش دقت در تعاملات با انسان فراگیرتر خواهد شد. همچنین، این هوش مصنوعی می‌تواند جهان آینده را محصور در خود کند و همین امر باعث می‌شود روزبه‌روز کنترل انسان بر زندگی کمتر و کمتر شود.

در حقیقت، انسان به روزی که فرآیندهای دیگر و تکنولوژی به جای او تصمیم گیرند، نزدیک و نزدیک‌تر می‌شود.

سخن پایانی

آخرین خبر از فناوری نوظهور آن است که مایکروسافت چهارشنبه گذشته توضیح داد چت‌های طولانی می‌توانند باعث اشتباه چت بات شوند و مدل در برخی مواقع پاسخ‌هایی تولید خواهد کرد که از او انتظار نداریم، اما از ایرادات این فناوری که بگذریم، عموما وقتی حرف از پیش‌بینی آینده می‌شود، عموم مردم ناخودآگاه ذهن‌شان به‌سمت فیلم‌های علمی ـ تخیلی می‌رود. در اصل داستان‌های ترسناکی از سلطه ماشین‌ها و ربات‌ها روی انسان به ذهن می‌رسد، اما حقیقت امر این است که همه این فناوری‌ها در گام نخست برای کمک به انسان آمده‌اند. انسانی که خواه‌ناخواه به‌دلیل محدودیت‌های جسمانی، خستگی و روحی، شاید همیشه در هر لحظه قادر به پیشبرد کارهایش نباشد و این ابزارهای ساخت دست ما هستند که به‌عنوان دستیار برای انجام دادن بهتر کارها ساختیم. اینکه روزی آنها بر ما حکمرانی کنند، از دید بسیاری از کارشناسان بسیار دور است، چرا که همانقدر که ما آنها را بهبود می‌بخشیم و آموزش می‌دهیم، خودمان نیز پیشرفت می‌کنیم. یادمان باشد، که ما با همه نقص‌های‌مان همیشه یک قدم جلوتر از ماشین هستیم. تنها دلیل هم ویژگی‌های ما به‌عنوان انسان است؛ از همدلی و احساسات گرفته تا تفکر جمعی.

یادداشت

کدام یک برنده‌اند؟ کاغذ یا هوش‌مصنوعی

مرتضی زینعلی
کارشناس صنعت نشر

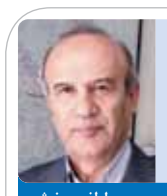
بیشتر کارشناسان حوزه نشر قریب به اتفاق معتقدند، فناوری‌ها از جمله فناوری اطلاعات و هوش‌مصنوعی یکی از بازیگران اصلی در آینده صنعت نشر خواهند بود. در واقع، تعامل نشر دیجیتال با نشر مکتوب یک اتفاق قطعی است. تشریح آینده‌پژوهی نشر، نیازمند بررسی ۲ پارادایم مهم است. نخست باید پیش‌بینی کنیم که صنعت نشر در آینده دستخوش چه تحولاتی خواهد شد؟ در این پارادایم افراد باتوجه به تخصص و دانشی که دارند، پیش‌بینی‌هایی را مطرح می‌کنند، اما پارادایم دوم به آینده‌نگاری اختصاص دارد. یعنی براساس داده‌ها و اطلاعات موجود به احتمالات رخ‌داده در آینده می‌پردازند و براساس سناریوهای مطرح‌شده برنامه‌ریزی می‌کنند و دست‌اندرکاران و عوامل صنعت نشر را برای تحولات آتی آماده می‌کنند. گاهی ممکن است پیش‌بینی‌ها براساس مستندات علمی بیان نشده باشند، بنابراین اتکایی هم نمی‌توان به آن داشت. اینکه آینده صنعت نشر با نشر الکترونیک گره خورده، امری واضح است، اما اینکه آیا نشر الکترونیکی بر نشر مکتوب غلبه خواهد کرد یا خیر و اینکه چه زمانی این اتفاق رخ خواهد داد، هنوز کارشناسان و دانشمندان در سراسر دنیا پاسخ مطمئن و روشنی برای آن ندارند و به نتیجه نرسیده‌اند، گرچه به‌استناد مرکز آمار جهانی در دوران همه‌گیری کرونا شاهد رشد کتاب‌های الکترونیک بوده‌ایم. کتاب‌های الکترونیک در بدو ورود به دنیای نشر رشد خوبی داشتند، اما پس از گذشت مدت زمانی دوباره رو به افول رفتند، بنابراین نمی‌توان گفت که ناشران الکترونیک بازیگران اصلی صنعت نشر در آینده خواهند بود؛ چرا که در پایان این ۲ سال که جهان درگیر همه‌گیری کووید ۱۹ بود، باز شاهد جان گرفتن رشد کتاب‌های کاغذی شدیم و ناشران کتاب‌های کاغذی و مکتوب همچنان گوی سبقت را از ناشران الکترونیک ربودند. به‌استناد آمارهای انجمن ناشران امریکا، کتاب‌های کاغذی هنوز بر نشر غلبه دارند، براساس آمار انجمن ناشران امریکا تنها ۱۱ تا ۱۲ درصد صنعت نشر جهان به فعالیت نشر الکترونیک و استارت‌آپ‌های این حوزه اختصاص دارد و همچنان نشر مکتوب سهم بزرگی از نشر کتاب را در اختیار دارد. در کل، نمی‌توان با اطمینان صرف درباره آینده صنعت نشر جهان صحبت کرد و این نبود اطمینان بر همه کشورها حاکم است.

ناشران مکتوب همچنان با استفاده از فناوری‌های نوین و کاغذهای تولیدشده با روش‌های جدید، در تلاش هستند که جایگاه خود را حفظ کنند، بنابراین همواره در صنعت نشر میان ناشران الکترونیک و مکتوب جدال بر سر به‌دست گرفتن بازار وجود داشته است، اما هنوز ناشران الکترونیک نتوانسته‌اند که نقش جدی در این رقابت ایفا کنند، اما ناشران مکتوب هم باید بدانند که تحولات جدی و حضور فناوری در نشر یکی از مولفه‌هایی است که نمی‌توان آن را انکار کرد.

متاسفانه ضعفی که کشور در مسیر توسعه صنعت نشر دارد، به نبود سیاست جدی در این عرصه برمی‌گردد. هنوز سیاست‌گذاران ما به‌صورت جدی وارد این عرصه نشده‌اند، به‌همین دلیل آمار دقیقی هم از میزان فروش کتاب‌های الکترونیک در کشور نداریم و همواره براساس حدس‌ها و گمانه‌زنی‌ها این آمار منتشر شده است، بنابراین نمی‌توانیم به‌طور دقیق از سهم نشر الکترونیک و دانش‌بنیان‌ها در صنعت نشر کشور اطلاعاتی ارائه کنیم. براساس آمارهای جهانی، چین نخستین رتبه را در فروش کتاب‌های الکترونیک دارد و در صدر ایستاده است. امریکا دومین کشوری است که میزان استفاده از کتاب‌های الکترونیک در آن بالا است و فضای بازتری برای ناشران الکترونیک فراهم کرده است. به‌همین دلیل، بهتر است ناشران مکتوب، فناوری و دانش‌بنیان‌های حوزه نشر را جدی بگیرند، چرا که در عمل فعالیت آنان می‌تواند به سود نشر مکتوب و تقویت آنها بینجامد. از آنجایی که فناوری یک مولفه پویاست و روزبه‌روز در حال تغییر است، می‌تواند نیازهای زیادی از ناشران را مرتفع کند و به توسعه نشر بپردازد. باتوجه به آنچه پیش‌تر هم اشاره شد، فناوری‌ها و نشر الکترونیک بازوی تقویت‌کننده مهمی برای نشر مکتوب به‌حساب می‌آیند و در بسیاری از موارد می‌توانند به سود صنعت نشر باشند. به‌گفته زینعلی، شاید یکی از عوامل تشدیدکننده بازار کپی‌های غیرمجاز، منتشر نشدن برخی کتاب‌هایی باشد که موردنیاز بازار است. این نبود نشر مجدد که بیشتر در زمینه نشر دانشگاهی اتفاق می‌افتد، باعث می‌شود که کپی‌های غیرمجاز رشد زیادتری داشته باشند، بنابراین انتشار مجدد در قالب E-book می‌تواند تاثیری جدی بر پیشگیری و جلوگیری از تخلف‌های صنعت نشر داشته باشد. به‌اعتقاد من، در دل نوآوری‌ها و نشر الکترونیک فرصت‌های زیادی برای بهبود و توسعه نشر مکتوب وجود دارد و می‌تواند برای ناشران مکتوب یک بازوی کمک‌کننده باشد.

یادداشت

خروج سرمایه دلاری، یعنی کاهش تولید

لطفعی بخشی
اقتصاددان

خروج سرمایه عبارت است از انتقال دارایی‌ها به خارج از کشور. در اقتصاد هر کشوری اصل خروج سرمایه، امری نامطلوب تلقی می‌شود زیرا اغلب نتیجه بی‌ثباتی سیاسی یا اقتصادی است. فرار سرمایه زمانی اتفاق می‌افتد که سرمایه‌گذاران دارایی‌های خود را از یک کشور خاص به‌دلیل بی‌ثباتی و نااطمینانی در اقتصاد و با این باور که فرصت‌های بهتری در خارج آن کشور وجود دارد، به کشوری دیگر منتقل می‌کنند.

هدف اصلی و اولیه تمام افرادی که در بازارهای مختلف سرمایه‌گذاری می‌کنند، کسب سود و سپس حفظ ارزش سرمایه است. سرمایه‌گذاران نیز با استفاده از روش‌های مختلف به‌دنبال تشخیص و استفاده از فرصت‌های معاملاتی سودآور به‌ویژه در شرایط تورمی هستند؛ از همین رو معمولا سرمایه‌گذاران از پول پرقدرت برای سرمایه‌گذاری استفاده می‌کنند. خرید دلار به‌عنوان پول پرقدرت به‌علت افت ارزش ریال با استقبال زیادی مواجه شده است. همچنین افزایش نرخ دلار باعث ایجاد تورم و پایین آمدن ارزش پول ملی می‌شود.

امروزه در ایران باتوجه به شرایط بد اقتصادی، افراد سعی دارند اوضاع زندگی خودشان را با روش‌های مختلف سرمایه‌گذاری بهبود ببخشند. این سرمایه‌گذاری می‌تواند در هر زمینه‌ای به‌طور مثال خرید ملک و زمین، خودرو، سکه، ارز، طلا، سهام و... باشد، اما عده‌ای هم باتوجه به بیشتر شدن تورم در ایران سرمایه خود را به دلار تبدیل و آن را به خارج کشور منتقل و سرمایه‌گذاری می‌کنند. به‌طور مثال در یک سال گذشته بیشترین خریداران ملک در ترکیه ایرانیانی بوده‌اند که ریال را به دلار تبدیل کرده و در این کشور سرمایه‌گذاری ملکی کرده‌اند.

پول برخی از کشورهایی که معمولا رشد اقتصادی بالایی دارند، منبع خوبی برای سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود. سرمایه‌گذاری در دلار، یورو و دینار در بلندمدت سود زیادی برای خیلی از افراد داشته، به همین دلیل در حال حاضر دلار، در کنار بورس، طلا و ارزهای دیجیتال، جزو مهم‌ترین ابزارهای سرمایه‌گذاری هستند.

البته ممکن است به دلایلی مثل توافق هسته‌ای ایران و امریکا، ارزش دلار پایین و بالا شود و این سرمایه‌گذاری با ریسک همراه باشد، اما به‌هرحال در شرایطی که تورم، بیماری مزمن اقتصاد داخلی شده بدترین کار نگهداری ریال است. به‌تازگی به‌دنبال افزایش ریسک سیستماتیک در اقتصاد ایران، برخی افراد به‌دنبال خروج سرمایه‌های خود از کشور هستند و در بیشتر موارد نیز سرمایه‌های ایرانیان به کشور ترکیه و در بخش املاک این کشور سرمایه‌گذاری شده است.

آن‌طور که رصدخانه مهاجرت ایران اعلام کرده، بحران‌ها و تحولات اقتصادی بر افزایش میل افراد به مهاجرت، به‌ویژه با اهداف اقتصادی بسیار مؤثر است. باوجود آنکه آمار دقیقی از تغییرات روندهای مهاجرتی ایرانیان براساس داده‌های داخلی در دسترس نیست، با استفاده از داده‌های کشورهای مقصد و با مشاهدات میدانی پراکنده نیز به‌نظر می‌رسد پس از تحولات اقتصادی اخیر میزان مهاجرت و سرمایه‌گذاری ایرانیان در کشورهای همسایه به‌شدت افزایش داشته است.

طی دهه‌های ۷۰ و ۸۰ بیشتر سرمایه‌گذاری ایرانیان در خارج، در کشورهای خلیج‌فارس از جمله امارات بود، اما داده‌های اکنون حاکی از آن است که مقصد سرمایه‌های مهاجر ایرانی در حال حاضر عمدتا کشور ترکیه وکانادا است.

فرار سرمایه دلاری در نهایت منجر به کاهش حجم سرمایه به‌معنای کاهش حجم تولید می‌شود که این مسئله نیز به‌معنای کاهش درآمد خانوارهاست. این کاهش درآمد هم در خانوارهای شهری و هم روستایی رخ می‌دهد. اینگونه رفاه از زندگی‌ها دور می‌شود و آسیب و خشونت و نارضایتی و افسردگی جای خود را باز می‌کند. آسیب‌های فرار سرمایه، جامعه را نه‌تنها از نظر اقتصادی که از بعد فرهنگی و آموزشی و سلامت نیز دچار فقر می‌کند.

آغاز فروش دوباره ارز در صرافی‌ها

با بخشنامه جدید مرکز مبادله، مردم می‌توانند ارزهای موردنیاز خود را با نرخ نزدیک به بازار آزاد از صرافی‌های مجاز خریداری کنند.

به گزارش ایرنا، طبق اطلاعیه جدید مرکز مبادله ارزی از روز شنبه، ۶ اسفند معاملات دلار و یورو در صرافی‌ها از سر گرفته می‌شود. بر همین اساس مردم می‌توانند نسبت به تامین نیازهای ارزی خود از طریق صرافی‌ها اقدام کنند.

قیمت معاملات در صرافی‌ها نزدیک به بازار آزاد است؛ فعالان بازار ارز می‌گویند رفع محدودیت معاملات صرافی‌ها می‌تواند به تعدیل قیمت‌ها در بازار کمک کند.

بازاری‌ها می‌گویند: درصورتی‌که خریدوفروش ارز صادراتی در صرافی‌ها به نرخ توافقی نیز از سر گرفته شود، حتما شاهد افزایش عرضه ارز در بازار و کاهش قیمت‌ها خواهیم بود.

یکی از صرافی‌ها می‌گوید: معاملات ارز صادراتی در صرافی‌ها می‌تواند جذابیتی برای صادرکنندگان ایجاد کند و همین موضوع می‌تواند اختلاف نرخ دلار آزاد و مبادلاتی را نیز به‌طور محسوسی کاهش دهد. درحالی‌که از ابتدای هفته فروش ارز باکارت ملی متوقف‌شده بود با مجوز بانک مرکزی، صرافی‌ها به هر فرد ۵۰۰۰ یورو یا معادل آن به سایر ارزها می‌فروشند.

صرافی‌ها دلار را در کانال ۵۲ هزار تومان به متقاضیان می‌فروشند. صرافی‌ها می‌گویند هیچ تغییری در بخشنامه فروش ارز با کارت ملی ایجاد نشده و فقط نرخ بالاتر رفته است.

در بی‌ثباتی اقتصاد و افت ارزش پول ملی رخ داد

ایران، درگیر ماراتن فرار سرمایه

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

اقتصاد ایران در سالی که رو به پایان است، سراسر آغشته به شک و تردید بود. شهروندان همواره به‌دلیل نوسانات افزایشی و مداوم نرخ دلار در مسیرهای خرید کالاهای سرمایه‌ای سرگردان بوده‌اند. در این میان عده‌ای نیز سرمایه خود را در قالب دلار از کشور خارج و به کشورهای با رشد اقتصادی بالاتر که دارای امنیت سرمایه‌گذاری بیشتری هستند، مهاجرت کردند. بانک مرکزی در جدیدترین گزارش، آمار «حساب سرمایه» را منتشر کرد که براساس این گزارش در نیمه نخست امسال حساب سرمایه به بیش از منفی ۱۳ میلیارد دلار رسیده است. این آمار به‌معنای خروج سرمایه از کشور است که اکنون با شدت بیشتری انجام می‌گیرد. در حالت کلی رقم دقیقی از میزان فرار سرمایه از کشور وجود ندارد، زیرا بخشی از فرار سرمایه زیرزمینی است، اما باتوجه به شرایط ایران و بی‌ثباتی اقتصادی گسترده از جمله تورم‌های بالا و رشدهای افسارگسیخته نرخ ارز که منجر به کاهش شدید ارزش پول ملی شده، فرار سرمایه باتوجه به عقلانیت اقتصادی اساسا چیز عجیبی نیست؛ باید دید از نگاه کارشناسان این افت ارزش پول ملی باعث جذب سرمایه خارجی هم خواهد شد؟

صمت در این گزارش میزان تاثیر نرخ ارز در ورود و خروج سرمایه را بررسی کرده است.

حساب سرمایه منفی است

براساس تازه‌ترین بررسی‌های اتاق بازرگانی تهران، موازنه تراز پرداخت‌ها در ۶ ماه اول امسال با بهبود ۲.۵ میلیارد دلاری همراه بوده که افزایش ۱۰.۷ میلیارد دلاری صادرات نفتی به‌عنوان عامل مسلط در این زمینه معرفی شده است.

در نیمه نخست امسال، سهم صادرات نفتی از کل صادرات کالایی کشور به بالاترین میزان در ۳ سال گذشته رسیده است؛ موضوعی که نشان می‌دهد شاهد افزایش سهم درآمدهای نفتی در عایدات ارزی و به‌عبارتی تقویت دوباره نقش نفت در اقتصاد ایران هستیم. کاهش ۴۲ درصدی سهم صادرات غیرنفتی از صادرات کالایی و همچنین افزایش ۲۰ درصدی کسری تراز کالای غیرنفتی نیز سنگین‌تر بودن وزنه صادرات نفتی در برابر صادرات غیرنفتی را تایید می‌کند.

نکته مهم دیگر این گزارش منفی‌تر شدن حساب سرمایه در نیمه نخست امسال است؛ به‌طوری‌که رقم خالص حساب سرمایه کشور از منفی ۶.۳ میلیارد دلار نیمه نخست سال قبل به منفی ۱۲.۸ میلیارد دلار در نیمه نخست امسال رسیده است. این رقم از کل رقم خالص حساب سرمایه سال قبل که برابر با منفی ۱۲.۲ میلیارد دلار بود نیز کمتر است.

درصورتی‌که بررسی میزان تامین نیاز ارزی کشور معطوف به عایدات ارزی غیرنفتی شود، مشخص می‌شود در تمامی سال‌ها همواره درآمد ارزی غیرنفتی کمتر از پرداخت‌های ارزی کشور بوده است. طی بازه زمانی موردبررسی نیز حداکثر میزان تامین نیاز ارزی حساب‌جاری توسط درآمد ارزی غیرنفتی برابر با ۶۴ درصد در سال ۱۴۰۰ و کمترین نیز مربوط به سال ۱۳۹۶ و برابر با ۴۹ درصد بوده است.

در نیمه ابتدایی امسال نسبت عایدات ارزی غیرنفتی به نیاز ارزی حساب جاری ۶۳ درصد بوده که به‌دلیل رشد تقریبا یکسان نیاز ارزی حساب‌جاری و درآمد ارزی غیرنفتی برابر با رقم مدت مشابه سال قبل است.

خروج سرمایه بیش از ۱۳ میلیارد دلاری

حامد پاک‌طینت، اقتصاددان و استاد دانشگاه درباره میزان فرار سرمایه‌های دلاری از کشور به صمت گفت: آماری که در زمینه فرار ۱۳ میلیارد دلاری سرمایه در سال ۱۴۰۱ توسط بانک مرکزی منتشرشده مربوط به نیمه ابتدایی سال است که این مقدار ۲ برابر مدت مشابه سال گذشته و بیش از ۳ برابر ۶ ماه نخست سال ۱۳۹۹ است. وی با اشاره به اینکه مبلغ دلاری قابل‌توجهی در بهار ۱۴۰۱ از کشور خارج شده، گفت: نکته‌ای که در این آمار وجود دارد این است که ۱۰ میلیارد دلار به‌تنهایی در بهار امسال از کشور خارج شده است؛ بنابراین می‌توان پنداشت در حال حاضر ایران بیشترین میزان خروج سرمایه دلاری در جهان را داراست و سرمایه‌ها در قالب ارز به سرزمین‌های امن اقتصادی مهاجرت می‌کنند.

▣ افزایش خروج سرمایه ارزی

این اقتصاددان در تشریح علت افزایش خروج سرمایه دلاری در نیمه دوم سال گفت: اعداد اعلامی ازسوی بانک مرکزی درباره خروج سرمایه همگی قبل از شرایط ملتهب سیاسی در کشور و ماجراهای اعتراضات بوده است؛ بر همین اساس بی‌تردید حجم فرار سرمایه در نیمه دوم سال حداقل ۲ تا ۳ برابر بهار بوده است. این اقتصاددان خاطرنشان کرد: این تخمین فقط کیفی نیست. شواهد جهش نرخ ارز از ابتدای مهر تاکنون کاملا مستند و هویداست. وی بخشی از تضعیف حساب سرمایه را ناشی از افزایش سرعت خروج سرمایه از کشور و ناتوانی در جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی دانست و افزود: در حال حاضر خروج سرمایه خود را در افزایش رکود اقتصادی، فقر و نابرابری نشان داده است.

▣ ایران بدهکار نیست

این استاد دانشگاه نقش بدهی‌های خارجی در خروج ارز از کشور را کم‌رنگ دانست و اذعان کرد: یکی از نکات قابل‌توجه این است که میزان بدهی‌های ارزی ایران در طول زمان رو به کاهش بوده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد به‌دلیل کسب درآمدهای نفتی میزان تمایل و استفاده ایران از منابع ارزی خارجی در قالب ایجاد بدهی‌های خارجی، در مقایسه با سایر اقتصادهای درحال‌توسعه اغلب در سطحی پایین است. همچنین بررسی‌های آماری نشان می‌دهد روند عمومی بدهی‌های خارجی ایران طی سال‌های ۹۶ تا ۱۴۰۰ نزولی است. روند کاهنده مزبور طی نیمه نخست امسال نیز دیده می‌شود؛ بنابراین خروج سرمایه ارزی از کشور با تسویه بدهی‌های خارجی مرتبط نیست.

▣ رشد اقتصاد، در گرو وجود سرمایه ارزی

پاک‌طینت با تاکید بر اینکه جریان سرمایه می‌تواند به رشد اقتصادی کشورها کمک کند، توضیح داد: انتقال دارایی برای هیچ اقتصاد و کشوری مطلوب نیست و همواره خروج سرمایه نامطلوب تلقی می‌شود، چون اغلب نتیجه بی‌ثباتی سیاسی یا اقتصادی است. فرار سرمایه زمانی اتفاق می‌افتد که سرمایه‌گذاران خارجی و داخلی دارایی‌های خود را در یک کشور خاص به‌دلیل ضعف درک‌شده در اقتصاد کشور و این باور که فرصت‌های بهتری در خارج وجود دارد، منتقل می‌کنند، اما در نقطه مقابل اگر کشور ثبات اقتصادی داشته باشد محیط امنی برای سرمایه‌گذاری فراهم می‌شود و همین جذب سرمایه به رشد اقتصادی می‌انجامد.

▣ افزایش تقاضا، عامل گرانی دلار

وی در ادامه یادآور شد: جلوگیری از خروج سرمایه و کنترل‌های محدودکننده دولتی برای فرار سرمایه به‌منظور جلوگیری از جریان خروج ارز انجام می‌شود. این امر معمولا برای پشتیبانی از سیستم بانکی انجام می‌شود که احتمال ناموفق بودن آن از موفقیت آن بیشتر است. این تصمیم برای این گرفته می‌شود که فقدان سپرده ممکن است بانک را به ورشکستگی بکشاند، اما با شرایط فعلی کشور که اقتصاد به‌شدت دچار بی‌ثباتی و ناامنی است، خروج سرمایه‌های دلاری هر روز بیشتر از قبل خواهد شد و همین امر تقاضا برای خرید دلار را بالا برده است.

> رشد اقتصادی ایران در سال‌های اخیر مطلوب نبوده و به همین دلیل خروج سرمایه بیشتر از ورود سرمایه خارجی به کشور بوده است

مهاجرت سرمایه به‌جای امن و کم‌ریسک

هادی حق‌شناس، اقتصاددان و استاد دانشگاه درباره تاثیر افزایش نرخ دلار و افت ارزش ریال در جذب سرمایه‌گذاری خارجی به صمت گفت: افت ارزش پول ملی هر کشوری لزوما به‌معنای ارزانی آن کشور برای سرمایه‌گذار خارجی نیست، زیرا لازمه سرمایه‌گذاری در هر اقتصادی امنیت سرمایه‌گذاری است. اصولا سرمایه ترسو است و به‌جای امن و کم‌ریسک مهاجرت می‌کند.

وی افزود: از روش کنترل سرمایه اغلب در کشورهای در حال توسعه استفاده می‌شود. این امر برای محافظت از اقتصاد صورت می‌گیرد، اما در نمای بیرونی نشانه‌ای از ضعف است که وحشت داخلی ایجاد کرده و سرمایه‌گذاری خارجی را نیز متزلزل می‌کند.

▣ آثار مخرب فرار سرمایه

این اقتصاددان متذکر شد: اثرات مخرب فرار سرمایه باعث می‌شود دولت‌ها و سیاست‌گذاران روش‌ها و راهبردهایی برای جلوگیری از وقوع این پدیده تدوین کنند. یکی از روش‌های جلوگیری از خروج سرمایه، ارائه سیاست‌های کنترل سرمایه است. با این حال، نهادینه شدن سیاست‌های کنترل سرمایه یکی از مواردی است که عملا می‌تواند باعث فرار سرمایه شود، اما در اقتصادی نظیر ایران که تورم از کنترل بانک مرکزی خارج شده و مراودات بین‌المللی و بین‌بانکی ایران با سایر کشورها بسیار محدود است، اعمال سیاست کنترلی خیلی کاربردی نیست، چون افسار کنترل اقتصاد کل از دست دولتمردان خارج شده است.

▣ عوامل موثر بر فرار سرمایه

این استاد دانشگاه در ادامه یادآور شد: در اقتصادهایی مانند اقتصاد ایران فرار سرمایه از دو طریق اصلی رخ می‌دهد؛ یکی عدم جذب سرمایه است و دیگری خروج سرمایه‌های داخلی. در کشورهایی شبیه ایران اگر فرار سرمایه اتفاق بیفتد، معنایش بیشتر بودن نرخ استهلاک سرمایه نسبت به سرمایه‌گذاری مولد است، به همین دلیل رشد اقتصادی هم طی این سال‌ها برای ایران مطلوب نبوده و بر این اساس خروج سرمایه دلاری بیشتر از ورود سرمایه است.

حق‌شناس بر ضرورت تسهیل روند سرمایه‌گذاری به‌منظور ایجاد اشتغال پایدار تاکید کرد و گفت: باوجود تنگناهای اقتصادی، تحریم‌ها و مشکلات ساختاری در اقتصاد کشور نمی‌توان انتظار داشت سرمایه‌گذار خارجی تشویق به آوردن سرمایه خود به ایران شود.

▣ در غیاب امنیت سرمایه...

وی افزود: مهم‌ترین رکن سرمایه‌گذاری وجود امنیت است. متاسفانه ساختار سیاسی و اقتصادی کشور به‌گونه‌ای است که ریسک سرمایه‌گذاری در آن بسیار بالا است؛ بنابراین به ایجاد اشتغال از راه جذب سرمایه در شرایط فعلی نمی‌توان امیدوار بود.

این اقتصاددان یکی از موانع جدی در جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی را وجود محیط کسب‌وکار نامناسب در کشور اعلام کرد و توضیح داد: فضای نامساعد کسب‌وکار باعث افزایش هزینه‌های عملکرد بنگاه‌های اقتصادی می‌شود. علاوه بر آن از بین رفتن اعتماد و انگیزه سرمایه‌گذاران خارجی برای سرمایه‌گذاری منتج به عقب نگه‌داشتن تولید کشور از رقیبان جهانی خود خواهد شد. همین مسئله عرصه را برای اشتغالزایی از طریق جذب سرمایه تنگ کرده است؛ بنابراین افت ارزش ریال در مقابل دلار نمی‌تواند عامل اصلی جذب سرمایه خارجی باشد.

دلایل خروج سرمایه از کشور

اخیرا دولت برای کنترل تورم نرخ سود گواهی سپرده را به ۲۳ درصد افزایش داد. نکته قابل‌توجه اینکه با افزایش نرخ سود سپرده بانکی توسط بانک‌ها به‌شدت مخالفت می‌شود و حتی بانک مرکزی تعدادی از شعب برخی بانک‌ها را که اقدام به پرداخت سود بالا برای جذب سرمایه کرده‌اند تعطیل و آنها را تحت عنوان متخلف شناسایی کرده است. با توجه به شرایط تورمی سنگین و پایین بودن نرخ سود همین امر خود قطعا موجب فرار سرمایه از کشور خواهد شد، زیرا ارزش پولی ملی شدیدا کاهش پیدا کرده و سرمایه‌ها در قالب حساب بانکی بازدهی چندانی نخواهند داشت و این نرخ سود حتی نیمی از تورم موجود در کشور را پوشش نمی‌دهد.

باتوجه به رکود تورمی در اقتصاد، تورم بالای ۵۰ درصدی و نیز شرایط تحریمی و انزوای اقتصادی ایران باید این سوال را مطرح کرد که چرا سرمایه نباید برای کسب بازدهی بیشتر به خارج از کشور حرکت کند؟ مقاومت در برابر این پدیده اقتصادی و انکار خروج سرمایه از جانب مقامات اقتصادی و بانکی هیچ توجیهی ندارد و حتی اگر رقم دقیق فرار سرمایه موجود نباشد، باید بر فرار سرمایه از کشور آن هم با حجم بسیار بالا مهر تایید زد.

شرایط چندماهه اخیر در کشور و به موازات آن قطع و محدودیت گسترده اینترنت یکی از دلایلی است که پدیده فرار سرمایه را تقویت خواهد کرد و این موضوع به‌ویژه در حوزه شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها بیشتر صدق می‌کند. در واقع سرمایه‌هایی که در مسیر تاسیس شرکت‌های دانش‌بنیان یا استارت‌آپ‌ها حرکت می‌کنند اکنون راه خود را به خارج از کشور از جمله ترکیه، امارات، عراق و حتی کانادا کج کرده‌اند. برخی از کارشناسان نیز تلویحا این موضوع را تایید کرده و از استقرار تیم فنی شرکت‌ها در کشورهای دیگر صرفا به‌دلیل محدودیت گسترده اینترنت خبر داده‌اند که به‌نوعی مهر تاییدی بر مهاجرت استارت‌آپ‌هاست.

سخن پایانی

عطش خرید درشور بالا رفته و این عطش هر ساعت نرخ ارز شاخص را افزایش می‌دهد. این افزایش به‌گونه‌ای است که ابزارهای کنترلی بانک مرکزی هم در برابر آن کاملا ناکارآمد شده است. افراد برای از بین نرفتن دارایی‌های‌شان آن را به دلار تبدیل می‌کنند، اما در این میان هستند کسانی که کل دارایی یا مازاد دارایی را به سرمایه دلاری تبدیل و در کشوری باثبات اقتصادی سرمایه‌گذاری می‌کنند. افت ارزش ریال در مقابل دلار را نمی‌توان عامل جذب سرمایه‌گذاری خارجی و ایجاد تولید و اشتغال پایدار دانست، زیرا به‌باور کارشناسان سرمایه‌ها به محیط امن و باثبات سیاسی و اقتصادی مهاجرت می‌کنند. همین موضوع باعث شده تقاضا برای خرید دلار و سرمایه‌گذاری در کشورهای امن توسط ایرانیان بنا به اذعان بانک مرکزی افزایش یابد.

۲۱۸۱ قنات در خراسان جنوبی خشک شد

برداشت بی‌رویه متهم ردیف اول

موضوع قنات از دیرباز در استان‌های کویری چون خراسان جنوبی چه برای آب شرب و چه کشاورزی حائز اهمیت بوده است. اما متأسفانه برخی از رفتارها و عملکردهای مدیریتی و شخصی در سال‌های گذشته چون برداشت بی‌رویه آب و حفر غیر مجاز چاه موجب خشک شدن قنوات شده است. نکته قابل تاسف این است که مسئولان و متولیان امر از خشک شدن بسیاری از قنات‌های خراسان جنوبی می‌گویند که زنگ خطر را در زمینه فرو نشست زمین و افزایش چالش آب به صدا درآورده است.

برداشت بی‌رویه و کاهش نزولات آسمانی طی سال‌های گذشته موجب خشک شدن ۲هزار و ۱۸۱ قنات در خراسان جنوبی شده است

سعید سروی مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای با بیان اینکه تاکنون دو هزار و ۱۸۱ قنات در خراسان جنوبی خشک شده است، گفت: برداشت بی‌رویه آب و کاهش ورودی آب به واسطه کاهش بارندگی از دلایل خشک شدن قنات‌ها است.

شناسایی ۶ هزار و ۹۸۳ رشته قنات

وی با اشاره به اینکه شش هزار و ۹۸۳ رشته قنات در خراسان جنوبی شناسایی و ثبت شده است، گفت: برای بهبود وضعیت قنات‌ها نیز کشاورزان باید قنات‌های خود را لایروبی کنند در حالی که متأسفانه به واسطه تعدد مالکان قنات‌ها و ضعف اقتصادی کمتر این اتفاق رخ داده است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای خراسان جنوبی با تأکید بر اینکه بارورسازی ابرها به عنوان یک گام مثبت در افزایش بارندگی در مرحله شناسایی و جمع بندی اطلاعات است، اظهار کرد: در راستای تکمیل طرح بارورسازی ابرها در خراسان جنوبی باید ۳۵ پایگاه پایلوت دیگر باید راه‌اندازی شود.

همچنین آیت الله سید علیرضا عبادی نماینده ولی فقیه در خراسان جنوبی ۳۰ بهمن ماه امسال در دیدار با مدیرکل آب و فاضلاب خراسان جنوبی ضمن با اشاره به اینکه در موضوع تأمین آب باید عادلانه، علمی و به دور از حواشی تصمیم گرفت، بیان کرد: در گذشته جوازهایی برای حفر چاه صادر شد و آب را از قلب زمین بالا کشیدند که نتیجه آن خشک شدن قنات‌ها و از بین رفتن کمیت و کیفیت منابع آبی شد. عبادی ادامه داد: ما انسان‌ها خودمان بد عمل می‌کنیم و بعد گلایه داریم که منابع آب زیرزمینی افت پیدا کرده و شاهد گسل زمین هستیم.

آسیب جدی به منابع آب و خاک

رئیس دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه امام خمینی (ره) گفت: افت آبخوان‌ها و خشک شدن رودخانه‌ها، تالاب‌ها، قنات‌ها و چشمه‌ها، بیش از آن که به دلیل تغییر اقلیم یا خشکسالی باشد، ناشی از برداشت بی‌رویه منابع آبی توسط انسان است.

به گزاش چابک آنلاین به نقل از خبرگزاری صدا و سیما، بیژن درباره میزان مصرف آب در بخش کشاورزی گفت: طبق تمامی مستندات و اطلاعات موجود بیشترین مصرف آب در کشور مربوط به بخش کشاورزی است. وی درباره دلایل این امر تصریح کرد: یک دلیل این است که با توجه به شرایط اقلیمی تولید محصولات کشاورزی در اغلب مناطق کشور بدون آبیاری میسر نیست و دلیل دیگر آن است که بخش کشاورزی علاوه بر تأمین غذا، بستر اشتغال و توسعه در اغلب مناطق کشور را نیز فراهم کرده است.

نظری در رابطه با میزان دقیق مصرف آب در بخش کشاورزی گفت: در خصوص میزان دقیق مصرف آب در بخش کشاورزی در کشور توافقی بین کارشناسان و نهادهای متولی آب وجود ندارد و طبق گزارشات و برآوردهای مختلف بین ۸۰ تا ۹۲ درصد از مصارف آب در کشور را به بخش کشاورزی مرتبط می‌دانند. دلیل این سردرگمی نیز این است که در تعاریف و مفاهیم اصلی مصرف آب بین نهادهای مختلف متولی عرضه و مصرف آب و به طور مشخص وزارت نیرو و وزارت جهاد کشاورزی، توافقی وجود ندارد. به ویژه در اراضی پایاب شبکه‌های آبیاری، وزارت جهاد کشاورزی مبنای محاسبات را آب تحویلی و وزارت نیرو مبنای برآوردها را آب تخصیص داده شده می‌داند.

استاد کشاورزی دانشگاه امام خمینی (ره)، ضمن تأکید بر اینکه یک گام اساسی در مدیریت آب در کشور توافق بر روی مفاهیم و تعاریف و نحوه اندازه گیری آب مصرفی در بخش کشاورزی است، افزود: بدون اندازه گیری مصرف آب، پایش و بهبود فرآیندهای مصرف آب امکان‌پذیر نیست. وی همچنین در خصوص اینکه آیا این حجم از مصرف آب در بخش کشاورزی، رویه‌ای معقول و منطقی است، گفت: بدون شک می‌توان گفت که این حجم از مصرف آب در بخش کشاورزی به از بین رفتن پایداری منابع آب و خاک و محیط‌زیست کشور منجر خواهد شد. افت آبخوان‌ها و خشک شدن رودخانه‌ها، تالاب‌ها، قنات‌ها و چشمه‌ها، بیش از آن که به دلیل تغییر اقلیم یا خشکسالی باشد، ناشی از برداشت بی‌رویه منابع آبی توسط انسان است؛ وضعیتی غیراصولی و غیرحکیمانه که در بخش‌های مختلف شرب و صنعت و کشاورزی اتفاق می‌افتد و البته کشاورزی بیشترین سهم را در این رابطه دارد.

رئیس دانشکده کشاورزی دانشگاه امام خمینی (ره) در ادامه سخنان خود افزود: بخش کشاورزی به دلیل رسالت و اهمیتی که در دستیابی به امنیت غذایی و توسعه پایدار مناطق روستایی دارد، نیازمند توجه ویژه است، اما این توجه نباید به نحوی باشد که به افزایش برداشت از منابع آبی ارزشمند و استراتژیک کشور منتهی شود.

نظری تاکید کرد: تنزل منابع آب و از بین رفتن پیکره‌های آبی علاوه بر تبعات محیط زیستی در نهایت به از بین رفتن توان تولید کشاورزی و تهدید امنیت غذایی نیز منجر خواهد شد. این استاد دانشگاه همچنین هشدار داد: در صورت استمرار روند کنونی بیشترین آسیب از کاهش منابع آب اتفاقا متوجه بخش کشاورزی خواهد بود و این بخش بیشترین خسارت‌ها را به واسطه کمبود آب متحمل خواهد شد.

بر اساس آمار بین ۸۰ تا ۹۲ درصد آب کشور در بخش کشاورزی مصرف می‌شود

سخن پایانی

ایران کشوری است که به‌طور طبیعی با خشکسالی روبه‌رو است و در منطقه نیمه‌خشک قرار دارد. این کشور در جنوب منطقه معتدل بین مدار ۲۵ تا ۴۰ درجه عرض شمالی و ۴۴ تا ۶۴ درجه طول شرقی واقع شده که به‌اصطلاح به آن کمربند بیابانی دنیا گفته می‌شود. بیشتر بیابان‌های جهان در این عرض جغرافیایی قرار گرفته‌اند. حدود ۸۴ درصد مساحت کشور در منطقه نیمه‌خشک و بیابانی قرار دارد و تنها ۱۶ درصد مساحت ایران در مناطق مرطوب و نیمه‌مرطوب قرار گرفته است. به این ترتیب به علت موقعیت ویژه جغرافیایی و ناهمواری‌های بسیار پراکنده، ایران از مناطق خشک جهان به شمار می‌رود و آب در آن همواره اهمیت حیاتی داشته است. با وجود اینکه مشکل کم‌آبی داریم اما توانسته‌ایم با حفر چاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق از آب‌های زیرزمینی بهره ببریم. بی‌توجهی به مفهوم توسعه پایدار باعث شده است شاهد عواقب بهره‌کشی آب ازجمله فرونشست زمین باشیم. به‌طور مثال با توجه به اینکه ۲۱ درصد جمعیت کشور و ۳۰ درصد فعالیت‌های اقتصادی، صنعتی، کشاورزی و خدماتی در استان‌های تهران و البرز متمرکز شده است اما از بیش از ۱۱۰ درصد منابع آب‌های قابل برداشت در تهران استفاده می‌شود. به‌این ترتیب در منطقه جنوب و جنوب غرب تهران حدفاصل مناطق مسکونی، کشاورزی و مهاجرپذیر مانند ورامین، پاکدشت و دشت‌های مختلف، فرونشست رخ داده است.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

روی خط خبر

بازدید نماینده مجلس از گندله‌سازی بافق

نماینده بافق در مجلس از پروژه آهن اسفنجی و کارخانه گندله‌سازی بافق بازدید کرد. به گزارش خبرنگار صمت از استان یزد، نماینده مردم در مجلس پس از بازدید از پروژه‌های توسعه‌ای شرکت سنگ‌آهن مرکزی بافق، آمادگی خود را برای پیگیری تامین سرمایه و زیرساخت‌های این مجموعه اعلام کرد. به گزارش مرکز اطلاع‌رسانی شرکت، محمدرضا صباغیان نماینده بافق، ابرکوه، خاتم و مهریز یزد به همراه مجتبی حمیدیان، مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی و معاونان شرکت از پروژه کارخانه آهن اسفنجی و مجموعه گندله‌سازی سنگ‌آهن بازدید کرد و در جریان روند پیشرفت فعالیت‌ها قرار گرفت. لازم به ذکر است پروژه آهن اسفنجی و کارخانه گندله‌سازی جزو پروژه‌های فعال کشور هستند.

اشتغالزایی یک‌میلیون نفری در بافق

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران از ابلاغ اجرای پروژه ساخت کارخانه آهن اسفنجی در مدت کوتاهی خبر داد و گفت: با راه‌اندازی این کارخانه، زمینه اشتغال بیش از یک هزار نفر به‌طور مستقیم و غیرمستقیم فراهم می‌شود.

به گزارش صمت از یزد، مجتبی حمیدیان در جلسه کمیسیون معاملات که برای معرفی پیمانکار پروژه احداث کارخانه آهن اسفنجی برگزار شد بابیان این مطالب اظهار کرد: کمیسیون معاملات و کمیته‌های وابسته به آن دریکی دو ماه گذشته روزهای پرکاری برای انتخاب پیمانکار پروژه کارخانه آهن اسفنجی داشتند که خوشبختانه با برگزاری مناقصه، بررسی امتیازات و طی شدن روال قانونی امروز پیمانکار اصلی این پروژه مشخص و اعلام شد.

وی افزود: امیدواریم با طی شدن مراحل قانونی و اخذ ضمانت‌نامه‌های مربوطه طی هفته‌های آتی شروع عملیات اجرایی به پیمانکار ابلاغ‌شده و پروژه وارد فاز اجرایی شود. حمیدیان با تاکید بر اینکه سعی داریم عملیات اجرایی پروژه احداث کارخانه آهن اسفنجی پیش از پایان سال کلید بخورد گفت: فرآیند تکمیل این پروژه ۳۶ ماهه است و امیدواریم این طرح درزمانی مناسب به اتمام برسد. مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی اضافه کرد: این پروژه در ادامه تکمیل زنجیره خطوط فعالیتی ماست و ارزش‌افزوده بالایی به محصولات اضافه می‌کند.

وی بابیان اینکه ایجاد این کارخانه سودآوری، بقا و توسعه شرکت را تضمین می‌کند گفت: راه‌اندازی این کارخانه می‌تواند زمینه اشتغال بیش از یک هزار نفر به‌طور مستقیم و غیرمستقیم را فراهم کندو پروژه‌ها و کسب‌وکارهای مرتبط با آن نیز موجب توسعه مشاغل دیگر در منطقه خواهد شد. گفتنی است مناقصه طرح احداث کارخانه آهن اسفنجی در دو مرحله انجام شد که در مرحله اول ارزیابی کیفی پیمانکاران موردبررسی قرار گرفت و در مرحله دوم پیشنهادها فنی و مالی شرکت‌ها اخذ شد و پس از بررسی و ارزیابی ۶ شرکت واجد شرایط تشخیص داده شدند.

ابلاغیه
آقای حسن لطفی صدیق اخطار می گردد: خودرو سواری پراید جی تی ایکس آی به شماره انتظامی ۱۲۹ط ۱۵ ایران ۱۵ متعلق به آقای حسین لطفی صدیق طی آگهی مزایده با شماره ۱۴۰۱۰۴۳۰۱۰۸۶۰۰۰۰۲۳ در شرف مزایده به مورخه ۱۴۰۱/۱۲/۲۰ است جهت اطلاع به سایت سازمان Agahi.ssaa.ir مراجعه نمائید. (شناسه آگهی : ۱۴۶۲۴۳۶)
۱۶۱۳۸ / م الف
اداره ثبت اسناد و املاک لواسانات (تهران)

ابلاغیه
آقای محمد لطفی صدیق اخطار می گردد: خودرو سواری پراید جی تی ایکس آی به شماره انتظامی ۱۲۹ b ۱۵ ایران ۱۵ متعلق به آقای حسین لطفی صدیق طی آگهی مزایده با شماره ۱۴۰۱۰۴۳۰۱۰۸۶۰۰۰۰۲۳ در شرف مزایده به مورخه ۱۴۰۱/۱۲/۲۰ است جهت اطلاع به سایت سازمان Agahi.ssaa.ir مراجعه نمائید. (شناسه آگهی : ۱۴۶۲۴۳۷)
۱۶۱۳۹ / م الف
اداره ثبت اسناد و املاک لواسانات (تهران)

آگهی تحدید حدود اختصاصی قسمتی از املاک حوزه ثبتی قلهک بخش ۱۱ تهران
نظر به اینکه به استناد آرأی شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۰۲۶۰۰۰۸۹۵ و ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۰۲۶۰۰۰۸۹۶ مورخه ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ موضوع پرونده کلاسه شماره ۱۴۰۰۱۱۱۴۴۰۱۰۲۶۰۰۰۱۳۷ و ۱۴۰۱۰۲۶۰۰۰۱۲۷ و ۱۳۹۹۱۱۴۴۰۱۰۲۶۰۰۰۱۲۷ هیئت رسیدگی کننده قانون صدرالذکر مستقر در اداره ثبت اسناد و املاک قلهک تهران تصرفات بلامنازع آقای رضا گشانی بشماره شناسنامه ۱۴۰۵ و دارای کد ملی ۳۹۷۸۷۸۵۷۸۱ صادره از تویسرکان فرزند ابراهیم نسبت به دو دانگ مشاع و خانم زهرا گشانی به شماره شناسنامه ۲۹ کد ملی ۰۴۵۱۸۹۳۷۱۹ صادره از شمیرانات فرزند لطفعلی نسبت به چهار دانگ ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن بمساحت ۸۲ متر مربع) قسمتی از پلاک ثبتی ۱۸۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۱ تهران حوزه ثبتی قلهک به نشانی تهران خیابان .شریعتی درب دوم خیابان ستار کشانی خیابان ارکاب کوچه رهسپار امیری پلاک ۲ انتقالی و واگذار شده بلاواسطه از خانم شهربانو اله کرم احراز شده و جهت اجرا و صدور سند مالکیت طی نامه شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۰۲۶۰۰۰۸۹۷ مورخه ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ به این اداره اعلام گردیده است و برای این مقدار پلاک ۳۳۶ فرعی از ۱۸۲۷ اصلی در نظر گرفته شده است. تقاضای تحدید حدود اختصاصی تحت پلاک ۳۳۶ فرعی از ۱۸۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۱ تهران که مورد رای را از این اداره درخواست نموده اند و تحدید حدود آن مطابق مقررات ماده ۱۴ قانون ثبت به عمل نیامده است لذا طبق تبصره ذیل ماده ۱۵ قانون ثبت تحدید حدود مورد تقاضای در ساعت ۱۲ ظهر روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۷ در محل وقوع ملک خیابان شریعتی درب دوم خیابان ستار کشانی خیابان ارکاب کوچه رهسپار امیری پلاک ۲ عمل خواهد آمد. و لذا مراتب بدینوسیله به متعاملین و مالکین مشاعی و مجاورین اعلام میگردد پلاک فوق الذکر از ساعت ۱۲ ظهر روز تعیین شده تحدید حدود و نقشه برداری در محل وقوع ملک به عمل خواهد آمد و بموجب ماده ۲۰ قانون ثبت اسناد و املاک چنانچه مالکین مشاعی و مجاورین و یا صاحبان حقوق ارتفاقی اعتراض نسبت به تحدید حدود و حقوق ارتفاقی داشته باشند در روز تعیین شده در محل وقوع ملک حاضر و اعتراض خود را اعلام تا در صورت جلسه تحدید حدود قید گردد و یا اینکه از تاریخ تحدید حدود به مدت یک ماه) ۳۰ روز(اعتراض خود را به ثبت محل واقع در خیابان میرداماد تسلیم و رسید دریافت نمایند و سپس بموجب تبصره ۲ ذیل ماده واحد قانون تعیین تکلیف پرونده های معترض فاقد سابقه بوده و با اعتراض آن در مرجع قضایی از بین رفته است (بموجب سال ۱۳۷۳) از تاریخ اعتراض آنرا به ثبت محل تسلیم نمایید و در غیر اینصورت پس از اتمام مهلت قانونی و عدم وصول اعتراض اسناد مالکیت رقبات فوق الذکر برابر مقررات صادر خواهد شد. (شناسه آگهی : ۱۴۶۲۴۸۸) ۳
۱۶۱۴۹/م الف
مهدی شعبانی- رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک قلهک تهران

آگهی فقدان سند مالکیت
خانم لیلا نورتاج وکالتاً بموجب وکالتنامه با کد رهگیری HORU۵YPHUQFO مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۱۰ سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در فرانکفورت// طی وارده ۱۴۰۱۸۵۶۰۱۰۴۵۰۳۵۳۶۴ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۷ با تسلیم دو برگ استشهادیه محلی که گواهی امضای شهود آن طی شماره ۸۴۵۴ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۷ دفتر اسناد رسمی ۱۶۴ تنکابن ثبت گردیده است مدعی است که سند مالکیت//ششدانگ پلاک ثبتی ۴۶۲ فرعی از ۱۶۹۱ اصلی مفروز مجزی شده از ۱۵۰ فرعی از اصلی مذکور واقع در بخش ۱۰ تهران که به عنوان/ یک دستگاه آپارتمان واقع در طبقه همکف/ به مساحت ۶۱/۱۸ متر مربع قطعه اول تفکیکی/ ذیل شماره ثبت ۵۰۶۷۶۱ صفحه ۲۶۶ دفتر املاک جلد ۲۶۴۴ و به شماره چاپی ۱۶۳۲۸۰ سری ج سال ۹۳ بنام اسد اله نورتاج ثبت و صادر و تسلیم گردیده است/ بعلت اسباب کشی مفقود گردیده است لذا مراتب باستناد ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی میشود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت و یا در اختیار داشتن سند مالکیت نزد خود میباشد ظرف مدت ۱۰ روز از انتشار این آگهی به این منطقه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت اقدام نماید بدیهی است در این صورت پس از تنظیم صورت مجلس اصل سند مالکیت به ارائه کننده مسترد خواهد شد و صدور المثنی سند مالکیت منوط به ارائه دادنامه از مراجع ذیصلاح قضایی خواهد بود و پس از انقضاء مدت مذکور و عدم هر گونه اعتراض این منطقه نسبت به صدور المثنی سند مالکیت اقدام خواهد نمود. (شناسه آگهی : ۱۴۶۲۵۱۵) ۳
۱۶۱۵۹/م الف
سید هادی جلالی امام -سرپرست واحد ثبتی حوزه ثبت ملک رودکی تهران

نوبت دوم
م الف ۶۹۴

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی حوزه ثبتی بوشهر

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان بوشهر

۱- برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۴۰۰۲۰۰۱۷۳۴ مورخه ۱۴۰۱/۱۱/۱۷ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی برازجان صرفات مالکانه و بلامعارض متعلق به آقای علی جمهوری فرزند غلامرضا به شماره شناسنامه ۲۱۷ و شماره ملی ۱۸۱۷۴۷۳۰۲۴ صادره از آبادان در ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۳۱۲/۵۶ مترمربع قسمتی از پلاک ۵۰۹۴ واقع در بخش سه حوزه ثبت ملک برازجان اراضی روستای گزبلند خریداری شده از آقای خداکرم جمهوری به ایشان واگذار گردیده است.

۲- برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۴۰۰۲۰۰۱۷۳۶ مورخه ۱۴۰۱/۱۱/۱۷ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی برازجان صرفات مالکانه و بلامعارض متعلق به آقای علی جمهوری فرزند غلامرضا به شماره شناسنامه ۲۱۷ و شماره ملی ۱۸۱۷۴۷۳۰۲۴ صادره از آبادان در ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۴۸۸۸۰/۵۱ مترمربع قسمتی از پلاک ۵۰۹۴ واقع در بخش سه حوزه ثبت ملک برازجان اراضی روستای گزبلند خریداری شده از آقای خداکرم جمهوری به ایشان واگذار گردیده است.

لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود. در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ اولین انتشار آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجع ذیصلاح قانونی (دادگاه) نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۱/۲۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۲/۰۸

حمیدرضا باقرپور، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان دشتستان

دوشنبه
۸ اسفند ۱۴۰۱- ۶ شعبان ۱۴۴۴ - ۲۷ فوریه ۲۰۲۳- شماره ۲۲۷۶- پیاپی ۳۵۹۴

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

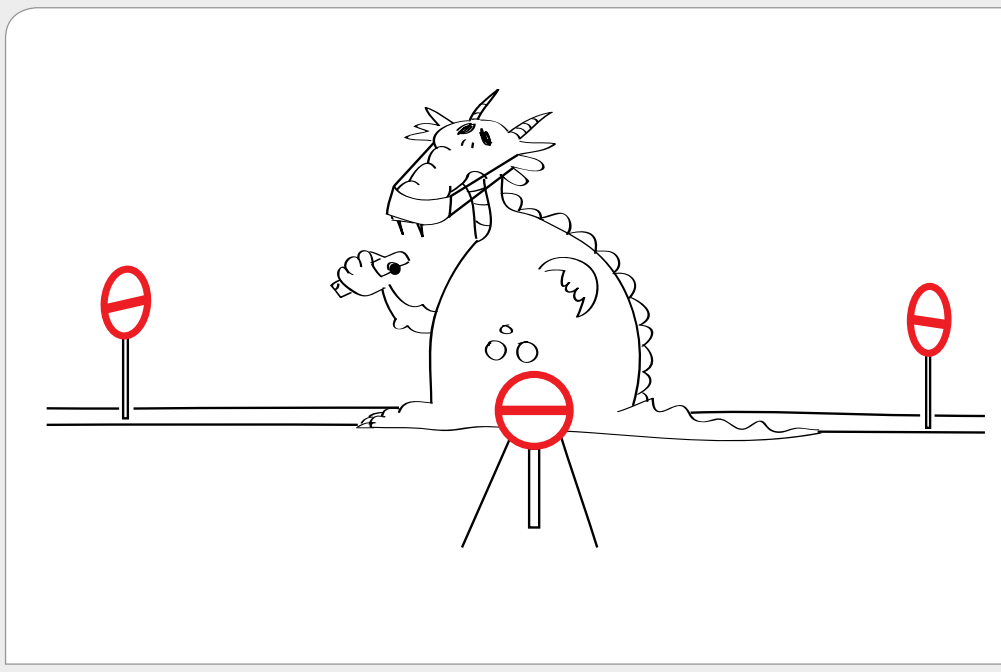
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

نظرگاه

مولدسازی می‌خواهید؟ بانک‌ها را واگذار کنید!

فرهاد قنبری- جامعه شناس: در نئولیبرالترین کشورهای دنیا هم دولت‌ها در حوزه‌هایی مانند آموزش، بهداشت، حمایت از خانواده‌های پرجمعیت، کهنسالان، افراد از کارافتاده، افراد زیر خط فقر، بیکاران و امثالهم دخالت‌هایی کرده و تلاش می‌کنند تا از کیفیت آموزش و سلامت و تامین نیازهای اولیه شهروندان مطمئن شده و از گسترش افسارگسیخته فاصله طبقاتی جلوگیری نمایند.

در مقابل در آن کشورها دولت‌ها سعی می‌کنند، از حوزه‌های پولساز و پردرآمدی مانند صنعت فولاد، خودروسازی، پتروشیمی و نفت و انرژی و.. یا حوزه‌هایی مانند بانکداری، ورزش و هنر و تلویزیون فاصله بگیرند و تا آنجا که می‌توانند دست بخش خصوصی را برای سرمایه‌گذاری در این حوزه‌ها باز بگذارند و جز در دریافت مالیات هیچگونه دخالتی در نحوه اداره و عملکرد آنها نداشته باشند.

اما در ایران که دهه‌هاست شعار اصلی‌اش مبارزه با سرمایه‌داری و لیبرالیسم است، خصوصی‌سازی منطقی کاملا برعکس جوامع نئولیبرال دارد و به بهانه مبارزه با ناکارآمدی و رانت انگشت روی آموزش و بهداشت و نان شب آسیب‌پذیرترین اقشار جامعه می‌گذارد.

در ایران (برعکس دنیا) دولت علاقه‌ای به قبول مسئولیت در حوزه‌های هزینه بری مانند آموزش، واردات واکسن و بهداشت، خدمات اجتماعی- رفاهی و امثالهم ندارد و از هر فرصتی برای واگذاری این حوزه‌ها به بخش خصوصی دریغ نمی‌کند. (نمونه‌های متعدد حمایت سیاست‌مداران و حاکمان از واگذاری مدارس و دانشگاه‌ها و خوابگاه‌های دانشجویی و بیمارستان‌ها به بخش خصوصی حاکی از آن است که دولت علاقه‌ای به در دست نگه داشتن ارگان‌هایی که مصرف‌کننده صرف بوده و پولی به خزانه واریز نمی‌کنند، ندارند.)

در مقابل بخش‌های اقتصادی پول‌سازی مانند مخابرات، خودروسازی، فولاد، ذوب‌آهن، بانک یا حوزه‌های تبلیغاتی مانند ورزش و تلویزیون [که در تمام کشورهای لیبرال خصوصی است] چیزهایی هستند که دولت‌ها چهار دست‌وپا خود را به روی آنها انداخته و با هیچ منطق و استدلالی حاضر به کوچک‌ترین عقب‌نشینی و واگذاری آنها به بخش خصوصی را ندارند.

این اقتصاد دولتی عجیب و غریب و خاص ایران به چند طریق زمینه رانت‌خواری و فساد اقتصادی گسترده را ایجاد می‌کند.

اول آنکه به مدیران رانتی با حقوق‌های نجومی نیاز است.

دوم آنکه علت انتخاب اغلب این مدیران نه تخصص بلکه روابط با حاکمان است و به علت عدم کارآیی مشکلات فراوانی ایجاد کرده و باعث ورشکستگی آن صنعت و حرفه می‌شود. (مدیران استقلال و پرسپولیس که تفاوت میان توپ و چغندر را نمی‌دانستند و نمی‌دانند را به خاطر بیاوریم)

و سوم آنکه بستر مناسبی برای رانت‌خواری و پولشویی و فساد ایجاد می‌کنند

و چهارم آنکه باعث افت بیشتر کیفیت حوزه بهداشت سلامت و آموزش برای مردم به ویژه اقشار فرودست می‌شود.

حالا دولت به بهانه کوچک کردن بار مسئولیتی دولت در حال اجرای قانونی به نام مولدسازی و فروش اموال دولتی است که در این راستا بسیاری از مدارس مازاد دولتی در برخی روستاهای کشور نیز در لیست فروش قرار گرفته است.

اما سوال اینجاست که دولت چرا سراغ خصوصی‌سازی و مولدسازی در حوزه‌های پر فساد و رانت زای اقتصاد کشور نمی‌رود؟

چرا دولت باشگاه استقلال و پرسپولیس و باشگاه‌های ورزشی را مولدسازی نمی‌کند و پولی که به جیب این باشگاه‌ها می‌ریزد را به خود مردم نمی‌دهد تا هر کس که دلش تماشای فوتبال خواست هزینه آن را از جیبش بپردازد؟

چرا صداوسیما را مولدسازی نمی‌کند و پول مردم را به خودشان نمی‌دهد تا هر کس که دلش برنامه‌های تلویزیون را خواست برایش هزینه نماید؟

چرا دولت صنعت و شرکت‌های دولتی و بانک‌ها را به بخش خصوصی واگذار نمی‌کند تا کمی از اخبار اختلاس‌های نجومی بکاهد؟

زیر ذره بین

رابطه شاخص فلاکت با شاخص فساد

برای پی بردن به میزان پاکدامنی و فسادستیزی یک حکومت و نیز سطح رفاه، معمولا از دو نشانگر اقتصادی به‌نام «شاخص فلاکت‌زدگی» و «شاخص ادراک فساد» (CPI) استفاده می‌شود. سازمان شفافیت بین‌المللی هر سال با استفاده از پارامترهای مختلف، به موجب جدولی رتبه فساد کشورهای مختلف جهان را منتشر می‌کند. به گزارش اقتصاد ۲۴، «شاخص فلاکت‌زدگی» (Misery index) رابطه معکوسی با سطح رفاه مردم دارد و مدلی است که اقتصاددانی به‌نام «آرتور اوکان» ارائه داده و از حاصل‌جمع «نرخ تورم» و «نرخ بیکاری» هر کشوری به‌دست می‌آید.

البته در سال‌های اخیر نحوه محاسبه شاخص فلاکت تغییر کرده و از حاصل جمع «درصد نسبت کسری بودجه دولت به تولید ناخالص داخلی» و نرخ بیکاری، محاسبه می‌شود، اما به‌دلیل دسترسی نداشتن به رقم دقیق کسری بودجه دولت ناچار به استفاده از مدل اوکان شده و در جدول ارائه شده، این شاخص را با استفاده از آمارهای رسمی ارائه‌شده ازسوی مرکز آمار ایران، بانک مرکزی و صندوق بین‌المللی پول در زمینه نرخ بیکاری و تورم استخراج و محاسبه کرده‌اند. نظر به اینکه ایران از سال ۲۰۰۳ میلادی در فهرست محاسبه ادراک فساد «سازمان شفافیت بین‌المللی» قرار گرفته، بررسی‌های ما نیز معطوف به سال‌های ۹۹-۸۲ است.

۱. در دولت اصلاحات متوسط «درصد فلاکت» (در ۳ سال آخر دولت) ۲۴.۹ درصد بوده که در دوره احمدی‌نژاد به ۳۲.۲۶ درصد و در زمان روحانی به ۳۱.۶۱ افزایش یافته است. به این ترتیب «درصد فلاکت‌زدگی» در دولت اصلاحات نسبت به دو دولت بعدی، به‌صورت معناداری کمتر بوده است.

۲. «درصد شاخص فلاکت» در ۲ سال آخر دولت روحانی بیشترین افزایش را داشته است.

۳. «شاخص فلاکت» در دوره اول دولت روحانی در مقایسه با دوره دوم احمدی‌نژاد به‌صورت معنادار و قابل توجهی با شیب تند کاهش داشته و به همان نسبت سطح رفاه مردم افزایش یافته که بخش بسیار زیادی از آن حاصل رفع تحریم‌هاست، اما در دوره دوم هر دو رئیس‌جمهوری مردم به‌شدت مفلوک شده‌اند.

۴. بیشترین و بی‌سابقه‌ترین «تقاضا برای فساد» در سال ۸۸ رخ داده است.

۵. جز سال‌های ۸۴-۸۳ و ۹۰-۸۸، در بقیه سال‌ها، میان «تقاضا برای فساد» و «درصد فلاکت» رابطه مستقیمی وجود داشته است؛ به این معنا که هر گاه «درصد فلاکت» افزایش یافته، تقاضا برای فساد هم بیشتر شده و هر وقت پاکدامنی بیشتر شده، درصد فلاکت هم کاهش یافته است.

۶. می‌توان نتیجه گرفت بالا رفتن نرخ بیکاری و نرخ تورم در یک جامعه دارای تبعات اقتصادی و اجتماعی غیرقابل اجتنابی است و غالباً به افزایش فساد و نرخ رشد جرم و جنایت در یک جامعه منجر خواهد شد.

منتظر کاهش سرعت اینترنت باشید!

بی‌توجهی اپراتورهای اینترنت و تلفن همراه نسبت به لزوم دریافت مجوز پیش از نصب دکل‌های مخابراتی، باعث ایجاد کلاف پیچیده نصب تعداد انبوهی دکل‌های اینترنت و تلفن همراه در سطح شهر تهران شده است؛ به نحوی که آمارها از صدور حکم قلع‌وقمع برای بیش از ۴۰۰ دکل مخابراتی در سطح شهر تهران توسط کمیسیون ماده صد شهرداری حکایت دارد، مهدی بابایی رئیس کمیته ایمنی شورای شهر) به ایلنا می‌گوید که جمع آوری این دکل‌ها ممکن است باعث کاهش سرعت اینترنت همراه در برخی نواحی تهران شود. تعدد نصب دکل‌های مخابراتی غیرمجاز در سطح پایتخت، موضوعی است که صدای اعضای شورای شهر تهران را نیز درآورده و مهدی چمران، رئیس شورا در صحن علنی پارلمان شهری پایتخت در تذکری تاکید کرده بود «متاسفانه در هر فضایی در تهران دکل مخابراتی نصب‌شده و شهر ما پر از دکل است، اما در شهرهای دیگر چنین نیست. ما در این صورت ناچار می‌شویم که مصوبه‌ای را تصویب کنیم که دکل‌های بدون مجوز جمع آوری شوند.» در همین راستا، رئیس کمیته ایمنی شورای شهر تهران درباره چگونگی نصب دکل‌های غیرمجاز در سطح شهر به ایلنا گفت: در برخی موارد، اپراتورها ابتدا دکل‌ها را نصب می‌کنند و بعد برای دریافت مجوز آن در کارگروه صدور مجوز آنتن‌ها و دکل‌های مخابراتی درخواست می‌دهند، البته در این شرایط چون اپراتورها اغلب دکل‌ها را براساس ضوابط تعیین شده نصب می‌کنند، کارگروه برای بیشتر دکل‌ها مجوز صادر می‌کنند، اما بازهم در بعضی موارد، اپراتورها هنگام نصب دکل‌های مخابراتی، ضوابط تعیین شده توسط کارگروه صدور مجوزها را رعایت نمی‌کنند و در چنین شرایطی نیز کارگروه به آنها مجوز نمی‌دهد. مهدی بابایی درباره اینکه جمع آوری دکل‌های بدون مجوز، چه تاثیری در آنتن دهی موبایل و سرعت اینترنت همراه در مناطق مختلف تهران دارد، افزود: در سطح شهر تهران پوشش تقریبا ۱۰۰درصدی آنتن دهی وجود دارد و تعداد نقاط کور موجود در پایتخت بسیار محدود است. بنابراین هدف اپراتورها از نصب دکل‌های جدید در سال‌های اخیر بهبود وضعیت آنتن دهی نبوده است، بلکه آنها به دنبال مطلوب نگه داشتن سرعت اینترنت در مناطق مختلف شهر بوده‌اند؛ به‌خصوص که در چند سال گذشته بیشترین حجم مصرف اینترنت در تهران مربوط به تلفن‌های همراه بوده است و برای این که سرعت اینترنت همراه با وجود افزایش فشار ناشی از اتصال موبایل‌های بیشتر به آن کاهش نیابد، اپراتورها ناچارند که دکل‌های بیشتری نصب کنند. نایب رئیس کمیسیون خدمات شهری شورای شهر تهران ادامه داد: صرف نظر از اپراتورهای اصلی تلفن همراه، بعضی اپراتورهایی که دکل‌های بدون مجوز نصب کرده‌اند، صرفا اپراتور اینترنت هستند، بنابراین جمع آوری دکل‌های غیرمجاز باعث کم شدن میزان آنتن دهی نمی‌شود، اما ممکن است روی کاهش سرعت اینترنت همراه تاثیر بگذارد.

بین‌الملل

به مناسبت سالگرد حمله روسیه به اوکراین
جهانی بی‌روسیه!

پوتین در نظر داشت اقتصاد اروپا و حتی جهان را به گروگان بگیرد در سال ۲۰۲۱ میلادی ۸۳ درصد گاز روسیه به اروپا صادر شد. مجموع صادرات جهانی روسیه به ۷ میلیون بشکه نفت در روز و ۲۰۰ میلیارد متر مکعب گاز در سال حدود نیمی از درآمد فدرال روسیه را تشکیل داده بود. حتی مهم‌تر از آن صادرات کالاهای روسیه نقش مهمی در زنجیره تامین جهانی داشت: اروپا برای ۴۶ درصد از کل عرضه گاز خود به روسیه متکی بود با سطوح وابستگی قابل مقایسه با سایر محصولات روسیه از جمله فلزات و کود.

پس از تهاجم پوتین به اوکراین آشکار شد که روسیه برای همیشه قدرت اقتصادی پیشین خود را در بازار جهانی از دست داده است. زمستان وحشتناک برای اروپا فرا نرسید و استفاده حداکثری پوتین از اهرم انرژی بدون هیچ‌گونه اتفاق خاصی سپری شد. همان گونه که در اکتبر گذشته به درستی پیش‌بینی کرده بودم بزرگ‌ترین قربانی بازی پوتین در زمینه گاز کشور روسیه بود. اهرم گاز طبیعی پوتین اکنون وجود ندارد، زیرا جهان و مهم‌تر از همه اروپا دیگر به گاز روسیه نیازی ندارند.

اروپا به دور از انجماد تا سرحد مرگ به سرعت منابع گاز جایگزین را با چرخش به سوی گاز طبیعی مایع جهانی «آلان جی» تامین کرد. این شامل صادرات حدود ۵۵ میلیارد متر مکعب گاز از ایالات متحده است که دو و نیم برابر بیش از صادرات گاز طبیعی مایع ایالات متحده به اروپا در دوره پیش از جنگ اوکراین است.

همراه با افزایش عرضه از منابع تجدیدپذیر، هسته‌ای و در مقطعی زغال‌سنگ این منابع جایگزین وابستگی اروپا به گاز روسیه را به ۹ درصد از کل واردات گاز کاهش داده‌اند. علاوه بر این، زمستان گرم اروپا نه تنها بدان معناست که بدترین سناریو در مورد اروپا تحقق نیافت بلکه مخازن ذخیره کامل اروپا می‌تواند تا زمستان آینده نیز ظرفیت خود را حفظ کند. در ماه ژانویه، مخازن ذخیره‌سازی آلمان به میزان ۹۱ درصد پر بود که این میزان در سال گذشته ۵۴ درصد بوده است. این بدان معناست که اروپا در سال ۲۰۲۳ میلادی به میزان قابل توجهی به گاز کمتری نسبت به سال ۲۰۲۲ میلادی نیاز خواهد داشت.

درحال‌حاضر این وضعیت تضمین شده برای اروپا وجود دارد که دست کم تا سال ۲۰۲۴ میلادی انرژی کافی را تامین کند و زمان کافی برای تامین انرژی جایگزین ارزان‌تر از جمله انرژی‌های تجدید پذیر را در اختیار داشته باشد که تکمیل ۲۰۰ میلیارد متر مکعب اضافی در سال در ظرفیت صادرات گاز طبیعی مایع تا سال ۲۰۲۴ میلادی را شامل می‌شود و میزانی کافی برای جایگزینی کامل و دائمی ۲۰۰ میلیارد متر مکعب در سال صادرات گاز روسیه خواهد بود.

علاوه بر این، روزهای گرانی انرژی در سطح جهانی در میان «فشارهای عرضه تحت تأثیر روسیه» برای همیشه به پایان رسیده است.

علاوه بر تقاضای کمتر مورد انتظار اروپا برای گاز طبیعی مایع چین در حال دور شدن از گاز طبیعی مایع جهانی و حرکت به سوی منابع داخلی می‌باشد. همراه با عرضه سریع گاز طبیعی مایع جای تعجبی ندارد که بازار آتی گاز درحال‌حاضر نرخ گاز را ارزان‌تر از سطح قبل از جنگ برای سال‌های آینده قیمت‌گذاری کند. از سوی دیگر، پوتین هیچ اهرم باقی مانده دیگری در اختیار ندارد و راهی برای جایگزینی مشتریان اصلی سابق خود نیز در پیش رو نمی‌بیند.

او به سختی متوجه می‌شود که جایگزینی تامین‌کنندگان کالاهای غیرقابل اعتماد برای مصرف‌کنندگان بسیار آسان‌تر از یافتن بازارهای جدید برای تامین‌کنندگان است. پوتین درحال‌حاضر عملاً هیچ سودی از فروش گاز عایدش نمی‌شود، زیرا فروش قبلی ۱۵۰ میلیارد مترمکعبی گاز لوله‌کشی به اروپا با ۱۶ میلیارد متر مکعب به چین جایگزین شده و تغییری در فروش جهانی گاز طبیعی مایع ایجاد کرده که به سختی برای پوشش هزینه‌ها کافی می‌باشد.

شرایط بغرنج اقتصادی روسیه به‌تدریج موجبات حذف روسیه از معادلات جهانی را به همراه خواهد داشت.

از فضای مجازی

تجربه گذشت به‌جای ستیز

بیژن اشتری- مترجم: ای‌کاش فرصت داشتم و کتاب «هیچ‌چیز غیرممکن نیست»، نوشته تد اوسیوس، را ترجمه می‌کردم. این کتاب دو هفته پیش منتشرشده و من هر شب روی موبایلم بخش‌هایی از آن را می‌خوانم.

فقط بگویم عجب حکایتی است حکایت آشتی امریکا و ویتنام. این دو کشور تاریخ خون‌باری را پشت سر گذاشته‌اند که ثمره‌اش ۶۰ هزار کشته برای امریکا و ۲ میلیون کشته برای ویتنام بوده است.

هنوز خاطره تلخ بمباران‌های خوشه‌ای امریکا در جنگل‌ها و مناطق مسکونی ویتنام از خاطره‌ها نرفته است. زخم‌های جنگ هنوز به‌طور کامل مداوا نشده‌اند. مخلص کلام این‌که، ویتنامی‌ها به‌وقت جنگ، جانانه جنگیدند و به‌وقت صلح، جانانه صلح کردند. دو دشمن قدیمی عاقبت گذشته را فراموش کردند تا آینده بهتری برای مردمانشان بسازند. این کتاب را باید خواند تا متوجه شد با معجزه دیپلماسی چه‌کارهای عظیمی می‌توان کرد، به شرطی که دشمنی کردن برای یک عده‌ای ابزار حکمرانی نباشد. به شرطی که منافع ملی مرجع بر هر منفعت دیگری باشد. این کتاب را باید خواند تا فهمید کشورها چگونه از جنگ به آشتی، همکاری و حتی هم‌پیمانی می‌رسند. این مکانیسم، این پویایی، باشکوه است اما متأسفانه نادر. این سازوکار بسیار دشوار اما امکان‌پذیر است. زخم‌های قدیمی مداوا شدنی‌اند و بر تراژدی جنگ و منازعه می‌توان غلبه کرد. کتاب، حکایت ربع قرن دیپلماسی دوطرفه برای آشتی دو کشور است. دو کشور با نظام‌های سیاسی متضاد. یکی کمونیست و آن دیگری کاپیتالیست؛ و این فقط آشتی دولت‌ها نیست که آشتی ملت‌ها هم هست.

آدم لذت می‌برد از تماشای رهبرانی عاقل که عزم خود را جزم کرده‌اند که از گذشته عبور کنند تا آینده بهتری برای ملت‌شان بسازند.

امروز امریکا بزرگ‌ترین شریک تجاری ویتنام است. ویتنام فقط سالی ۵۰ میلیارد دلار کالا به امریکا صادر می‌کند. دو کشوری که تا دیروز علیه هم می‌جنگیدند حالا در برابر توسعه‌طلبی چین در منطقه دریای جنوبی چین متحد و هم‌پیمان یکدیگر شده‌اند.

تحلیل روز

چرا دلار چهارنعل می‌تازد؟

برای چه نیازهایی می‌شود از مرکز مبادله ارز، بعنوان آخرین اختراع بانک مرکزی ایران، ارز گرفت؟

برای هزینه درمان حداکثر تا ۱۰.۰۰۰ یورو، جهت دانشجوی بورسیه ماهیانه ۱۵۰۰ یورو، و غیر بورسیه سالیانه تا ۱۳۰۰۰ یورو، و ارز مسافرتی هوایی ۵۰۰ یورو بعنوان سقف دریافتی عنوان شده است. بنابراین بخش‌نامه فوق تفاوت چندانی با بخشنامه ۴۲۰۰ زمان جهانگیری در ابتدا و حس ۲۸۵۰۰ فرزینی ندارد - فقط اعداد بعد از آنکه کفگیر به ته‌دیگ خورد عوض می‌شود - همین!

گرانی دلار
کار بدخواهان است!

نرخ تورم نقطه‌ای در بهمن ۱۴۰۱ به ۵۳.۴ درصد رسیده که در مقایسه با ماه قبل ۲.۱ درصدافزایش یافته است. دقیقاً به همین دلیل است که وزیر اقتصاد آمادگی پاسخگویی به خبرنگاران را ندارد

نرخ تورم نقطه‌ای گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» با افزایش ۱.۳ درصد به ۷۰.۵ درصد رسیده که یک فاجعه است و این نزدیک میزان تورمی است که در جامعه احساس می‌شود

نرخ تورم سالانه برای خانوارهای شهری و روستایی به ترتیب ۴۶.۹ درصد و ۵۱.۷ درصد است که برای خانوارهای شهری ۱.۴ درصد افزایش و برای خانوارهای روستایی ۱.۷ درصد افزایش داشته است.

در کنار این صحنه دلخراش گزارشات بانکی نشان می‌دهد که تقاضای بانک‌ها از بانک مرکزی ۱۴۵ همت بوده که از زمان اجرای این عملیات، بی‌سابقه است.

شما جای وزیر اقتصاد بودی چه جوابی می‌دادید؟ در نهایت متفکرانه‌ترین جواب این وزیر اقتصاد این است که گرانی دلار کار بدخواهان است!

فعالان مسکن توجه کنند

طی چند روز اخیر نخستین قدم‌ها برای تهاتر نفت در قبال اجرای پروژه‌های عمرانی برداشته شده و قرار است که در مرحله اول ۲۰ هزار میلیارد تومان از این طریق به طرح نهضت ملی مسکن اختصاص پیدا کند.

مقدمات تخصیص مستقیم بخشی از درآمد فروش نفت به صندوق ملی مسکن فراهم شده و قرار داد ساخت یک میلیون و ۲۰۰ هزار مسکن ملی توسط شرکت‌های خارجی چینی نهایی شده است. لازم است اثر این رخداد برای فعالان حوزه ساختمان بطور جدی مورد بررسی و تحلیل عمیق قرار گیرد.

چشم به‌راه نوسانات باشیم

فعالان بازار فولاد توجه کافی داشته باشند بر اساس آخرین خبرهای از تنور درآمده، تولیدکنندگان آهن اسفنجی، شمش و اسلب فولادی موظف شده‌اند کل تولید خود تا پایان اردیبهشت سال آینده را در بورس کالا عرضه کنند. علاوه بر این عرضه اعتباری همه محصولات زنجیره فولاد (به جز کنسانتره و گندله) ممنوع شده است!

با توجه با مازاد ۷ میلیون تنی شمش فولادی، اثر این تصمیم روی نرخ محصولات فولادی فوق الاشاره و همزمان اثر این تصمیم بر نرخ ارز قابل تأمل است.

عجب بازاری بشود
بازار لاستیک شب عید!

با شرایطی که دولت فخیمه برای بازار لاستیک درست کرده قاچاق تایر تحت‌تاثیر تفاوت نرخ ارز نیمایی و آزاد یکی از پرسودترین کسب‌وکارهای این مملکت شده است مطابق آمارهای رسمی ۲۵۹ هزار تن انواع تایر خودروهای سواری، وانتی، باری و اتوبوسی، کشاورزی و ماشین‌آلات راه‌سازی و صنعتی در سال گذشته تولید شده که تا این لحظه با ۲ درصد افزایش تولید مواجه بوده‌ایم اما بدلیل این وضعیت نابسامان ارزی فروش تایر در داخل نوعی بیماری روانی محسوب می‌گردد. خلاصه قطار پیشرفت، لحظه به لحظه ایستگاههای بعدی را می‌پیماید.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی